WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

15 КРАСАВІКА 2010 г. ЧАЦВЕР
№ 72 (26680)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

Прамая лінія

ЗНЕШНІ БОК СПРАВЫ

Усё больш людзей купляюцца на рэкламу, чакаюць цудаў ад тых ці іншых касметычных сродкаў. Карэкцыя касметычных заган у выніку дэрматалагічных захворванняў, траўмаў і г.д. акажацца ў цэнтры ўвагі «прамой лініі», якая адбудзецца **СЁННЯ з 14.00 да 15.30 па нумарах 8 (029) 292 38 92 і 292 38 21.** Пра новы падыход у згаданай галіне раскажа **дацэнт кафедры дэрматавенералогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, урач-касметолаг вышэйшай катэгорыі Мікалай Афанасьевіч ПАПІЙ.**

За І квартал ВУП вырас на 4 працэнты

Паводле звестак Нацыянальнага статыстычнага камітэта, ВУП у першым квартале склаў у бягучых цэнах 31 трыльён 947,2 мільярда.

У першым квартале мінулага года ў параўнанні з першым кварталам 2008 года рост ВУП складаў 1,1 працэнта. Сёлета ў студзені—сакавіку аб'ём вытворчасці прамысловай прадукцыі павялічыўся на 5,9 працэнта, аб'ём выпуску спажывецкіх тавараў — на 9,3 працэнта, у тым ліку харчовых — на 11,1, нехарчовых — на 7,7 працэнта, аб'ём сельскагаспадарчай вытворчасці вырас на 5,3 працэнта.

Ігар ГРЫШЫН.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«РАСІЯ ПАЧЫНАЕ ЎСВЕДАМЛЯЦЬ ПАМЫЛКОВАСЦЬ СПРОБАЎ НАЦІСКУ НА БЕЛАРУСЬ»

Аб гэтым заявіў учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, адказваючы на пытанні журналістаў падчас рабочай паездкі па Гомельскай вобласці.

«Лічу, Расія разумее, што была дапушчана прыкрая памылка — прынятыя спробы націску на Беларусь. Гэта бесперспектыўна, — падкрэсліў беларускі лідар. — І перакананага саміту СНД у Маскве 8 мая, можа, у канцы мая або пачатку чэрвеня, як мы звычайна сустракаліся ў Сочы», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Падчас сустрэчы са сваім расійскім калегам Прэзідэнт Беларусі мае намер абмеркаваць перспектывы ўдзелу расійскага капіталу ў акцыянаванні беларускіх прад-

што блакаванне нашых тавараў на расійскім рынку прывяло да вельмі негатыўных вынікаў для саміх расіян», — заўважыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Ён зноў падкрэсліў, што палітыка блакавання з боку Расіі цалкам бесперспектыўная: Беларусь даказала, што яна можа выходзіць на іншыя, альтэрнатыўныя рынкі, ствараць

Фота БЕЛТА.

ны, Прэзідэнт Расіі сёння гэта вельмі добра пачынае ўсведамляць».

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, яго бліжэйшая сустрэча з Дзмітрыем Мядзведзевым, хутчэй за ўсё, адбудзецца на працягу мая. «Мы з Дзмітрыем Анатольевічам нядаўна некалькі разоў размаўлялі па тэлефоне, і ён прама сказаў: пара нам сустрэцца, паразмаўляць, назбіралася шмат пытанняў, часам наносных, якія мы можам вырашыць. Я поўнасцю падтрымаў яго пункт гледжання. І цяпер кіраўнікі прэзідэнцкіх адміністрацый прапрацоўваюць аптымальныя тэрміны сустрэчы. Яна, магчыма, адбудзецца напярэдадні нефармаль-

прыемстваў. Акрамя таго, будуць разглядацца стратэгічныя пытанні развіцця Мытнага саюза Беларусі, Казахстана і Расіі. «Я хачу дакладна разумець, што менавіта Расія і Казахстан хочуць ад МС і што ў такім выпадку будзе ад яго мець наша краіна, — адзначыў беларускі лідар. — Калі гэта будуць адны выключэнні, пошліны па нафце, газу і гэтак далей, то ў Беларусі напалову знізіцца цікавасць да такога саюза».

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка мае намер абмеркаваць з Дзмітрыем Мядзведзевым пытанні доступу прадукцыі беларускіх прадпрыемстваў на рынак РФ. «У прынцыпе ўжо цалкам зразумела,

айчынную імпартазамяшчальную вытворчасць.

«Нам няма ніякага сэнсу сварыцца з Расіяй. Мы ні з кім не заігрываем. Але калі нас пачынаюць біць і штурхаць у спіну — мы шукаем шчасця ў іншых пунктах планеты», — адзначыў Прэзідэнт. Беларусь можа адысці ад энергетычнай залежнасці ад Расіі па нафце і газу. «Нашы нядаўнія дамоўленасці з Венесуэлай — таму сведчанне», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

«Галоўнае, каб маючая адбыцца сустрэча з Прэзідэнтам Расіі дала канкрэтныя вынікі, — сказаў беларускі лідар.

СТАР. 2

У СУБОТУ ЎНАЧЫ МОКРЫ СНЕГ І ЗАМАРАЗКІ

Сёння ўдзень яшчэ захаваецца цёплае надвор'е, будзе 12—18 цяпла, а вось ў пятніцу надвор'е істотна сапсуецца, паведаміла рэдакцыі галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Вольга ФЯДОТАВА.

Заўтра — дажджы. Уначы плюс 2—8, удзень — 9—16. Ужо ў суботу пахаладае. Кароткачасовыя дажджы, а ўначы па паўночным захадзе магчымы мокры снег. Уначы ад мінус 1 да плюс 6 градусаў, удзень 5—12. Няўстойлівае надвор'е захаваецца і ў нядзелю, калі ўначы будзе ад 2 марозу да 5 цяпла, удзень — ад 5 цяпла па паўночным захадзе да 16 градусаў на паўднёвым усходзе. Уначы кароткачасовыя дажджы. У пачатку наступнага тыдня — чарговая хваля холаду. Уначы ад мінус 4 да плюс 5, удзень — 4—11. Зноў пацяплее толькі напрыканцы наступнага тыдня.

Сяргей КУРКАЧ.

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 15.04.2010 г. (для б/н разлікаў)

▼1 долар ЗША — 2 960,00	1 чэшская крона — 160,95
▲1 еўра — 4 031,82	1 польскі злоты — 1 043,54
1 латвійскі лат — 5 714,29	▲1 расійскі рубель — 101,91
1 літоўскі літ — 1 168,94	1 украінская грыўня — 373,74

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрабанк РФ

USD	29,0444
10 UAH	36,4742
1000 BYR	9,7432
EUR	39,6253

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Рэспубліканскі суботнік пройдзе 24 красавіка

Такое рашэнне прынята пастановай Савета Міністраў Беларусі № 530, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Апараце Саўміна.

Суботнік арганізуецца ў сувязі са святкаваннем 65-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гадоў, аб'яўленнем 2010 года Годам якасці.

Рэкамендавана правесці рэспубліканскі суботнік на добраахвотнай аснове. Людзі будуць працаваць на рабочых месцах або добраўпарадкоўваць і прыводзіць у належны стан населеныя пункты, мемарыяльныя комплексы, месцы баявой і воінскай славы, пахаванні воінаў і партызан Вялікай Айчыннай вайны...

Грашовыя сродкі, заробленыя на рабочых месцах у дзень суботніка, у аб'ёмах, што вызначаюцца работнікамі, у добраахвотным парадку пералічаюцца праз раённыя і гарадскія выканкамы. Пры ўдзеле ў рэспубліканскім суботніку некамерцыйных арганізацый па рашэнні калектываў работнікаў гэтых арганізацый грашовыя сродкі могуць пералічацца ў памерах, што вызначаюцца добраахвотна самімі калектывамі. Таксама добраахвотна праводзіцца ўтрыманне наймальнікамі грашовых сродкаў з заработнай платы работнікаў, для якіх 24 красавіка 2010 года з'яўляецца рабочым днём. Адказнасць за нямэтавае выкарыстанне грашовых сродкаў ускладаецца на службовых асобаў адпаведных дзяржорганаў.

КУЗЬМІЦКАЯ РАДАЎНІЦА

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Неўзабаве будзе 20 гадоў, як вёску Кузьмічы закапалі пасля аварыі на Чарнобыльскай атамнай станцыі, а на яе месцы засталіся толькі могілкі. Колішнія вяскоўцы жывуць цяпер у розных куточках Беларусі, але малая неіснуючая радзіма па-ранейшаму кліча і збірае іх да сябе.

СТАР. 6

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫКАЗАЎ СПАЧУВАННІ Ў СУВЯЗІ З ТРАГІЧНАЙ ГІБЕЛЛЮ ЛЕХА КАЧЫНЬСКАГА І ГРАМАДЗЯН ПОЛЬШЧЫ

У сувязі з авіякатастрофай у Смаленскай вобласці, у якой загінуў Прэзідэнт Польшчы Лех Качыньскі і грамадзяне Польшчы, ад імя беларускага народа і сябе асабіста Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 красавіка выказаў глыбокія спачуванні маршалу Сейма Рэспублікі Польшча Браніславу Камароўскаму, а таксама родным і блізкім загінулых.

«Вялікае гора здарылася ў блізкай нам дзяржаве, з якой Беларусь звязваюць даўнія гістарычныя і культурныя адносіны. Пачуццё глыбокага жалю па трагічна загінулых у авіякатастрофе Прэзідэнце і грамадзянах Рэспублікі Польшча ахапіла нашы сэрцы, — гаворыцца ў спачуванні. — Кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь і ўвесь беларускі народ выказваюць шчырыя спачуванні родным і блізкім загінулых, а таксама польскім уладам. Мы разумеем, якія незаменныя страты для народа Польшчы прынесла гэта трагедыя. У вельмі цяжкі для вашай краіны час прыміце словы нашай падтрымкі і глыбокага спачування».

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ДАРУЧЫЎ РЭГІЯНАЛЬНЫМ УЛАДАМ АКАЗВАЦЬ МАКСІМАЛЬНАЕ САДЗЕЙНІЧАННЕ ПОЛЬСКАМУ БОКУ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 красавіка даручыў рэгіянальным уладам аказваць максімальнае садзейнічанне польскаму боку ў транзітным перамяшчэнні і іншую дапамогу, якая можа яму спатрэбіцца на тэрыторыі Беларусі.

Свае спачуванні прэм'ер-міністру Польшчы Дональду Туску накіраваў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі.

Глыбокія спачуванні ў тэлефоннай размове з міністрам замежных спраў Польшчы Радаславам Сікорскім выказаў і міністр замежных спраў Беларусі Сяргей Мартынаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Фота БЕЛТА.

СЛОВЫ Ў ПАМЯЦЬ...

Апошнія дні так ярка, па-веснавому свеціць сонейка, так прыгожа за акном, але ціха... Чамусьці нават птушкі не спяваюць... Навокал светла... Але не на сэрцы. Быццам апусцілася заслона і стала страшна... А на душы цяжка: там ляжыць велізарны камень... Камень невыказнага болю і смутку. У галаве сапраўдны вэрхал, думкі хаатычна змяняюць адна адну, не магу разабрацца ў іх, слёзы душаць... Так прайшоў першы дзень трагедыі, польскай і маёй асабіста.

Пачула пра яе ад свайго сябра і раптам нешта ў грудзях абарвалася: «Можа, што пераблытаў? Штосьці не зразумеў?.. Яны не маглі... Гэта неверагодна!» Уключаю тэлевізар, праглядаю інтэрнэт...

На будынку Пасольства Польшчы ў нашай краіне ў гэтыя дні прыспушчаны сцяг у знак смутку. Сюды падносяць кветкі... Прыгожыя жывыя кветкі ў памяць тых, каго больш няма сярод нас, — загінулай эліты, польскай дэлегацыі, якая накіроўвалася на мерапрыемствы, прысвечанае ўшанаванню памяці Катынскай трагедыі. Шчырыя слёзы, эмоцыі... Іду да пасольства. Здалёк заўважыла чырвона-белыя кветкі, агеньчыкі свечак, мноства ахопленых спачуваннем людзей. Некаторыя бацькі сюды прыводзілі памаліцца маленькіх дзяцей: «Гэта наш абавязак. Станавіся на каленцы...» Людзей нельга вярнуць. Нельга пераматаць, як стужку на касеце, і штосьці змяніць.

СТАР. 2

Фота БЕЛТА.

белагропромбанк
традиции будущего

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2010 года

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белагропромбанк»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2010 г.	2009 г.
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101		281 667,8	277 229,4
3	Средства в Национальном банке	1102		75 469,5	198 943,6
4	Ценные бумаги:	1103		410 073,1	1 160 153,2
	для торговли	11031		-	-
	удерживаемые до погашения	11032		6,0	4,8
	в наличии для продажи	11033		410 067,1	1 160 148,4
5	Кредиты и другие средства в банках	1105		314 504,2	212 793,2
6	Кредиты клиентам	1106		18 797 130,4	14 090 147,3
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107		128 530,4	24 945,6
8	Основные средства и нематериальные активы	1108		495 271,6	415 739,5
9	Прочие активы	1109		80 053,9	148 184,6
10	**ИТОГО активы**	**110**		**20 582 700,9**	**16 528 136,4**
11	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
12	Средства Национального банка	1202		2 821 616,3	1 663 747,3
13	Кредиты и другие средства банков	1205		3 501 878,6	2 128 027,7
14	Средства клиентов	1206		8 956 216,2	8 089 714,8
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		583 808,9	116 802,1
16	Прочие обязательства	1209		120 808,7	134 157,9
17	**ВСЕГО обязательства**	**120**		**15 984 328,7**	**12 132 449,8**
18	**КАПИТАЛ**				
19	Уставный фонд	1211		3 878 635,0	3 828 633,5
20	Эмиссионный доход	1212		-	-
21	Резервный фонд	1213		123 689,9	41 861,8
22	Накопленная прибыль	1214		354 791,0	298 687,4
23	Фонд переоценки статей баланса	1215		241 256,3	226 503,9
24	ВСЕГО капитал	121		4 598 372,2	4 395 686,6
25	**ИТОГО обязательства и капитал**	**12**		**20 582 700,9**	**16 528 136,4**
26	**ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ**				
27	Требования	1301		23 829 426,3	14 197 474,7
28	Обязательства	1302		2 986 209,9	3 149 742,0

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2010 года

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белагропромбанк»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п.п.	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2010 г.	2009 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		707 952,2	468 142,3
2	Процентные расходы	2012		386 644,5	343 908,3
3	Чистые процентные доходы	201		321 307,7	124 234,0
4	Комиссионные доходы	2021		57 822,9	50 835,2
5	Комиссионные расходы	2022		7 667,5	5 009,9
6	Чистые комиссионные доходы	202		50 155,4	45 825,3
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203		11 156,1	(-121 368,4)
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(-161,6)	(-882,9)
9	Доход в форме дивидендов	205		178,0	-
10	Чистые отчисления в резервы	206		245 020,5	49 195,6
11	Прочие доходы	207		62 559,0	159 176,0
12	Операционные расходы	208		94 602,2	91 021,2
13	Прочие расходы	209		18 611,4	13 680,2
14	Налог на прибыль	210		32 145,5	19 421,6
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		54 815,0	33 665,4

Председатель Правления — **С.Н. Румас**

Главный бухгалтер — **М.А. Шаповалова**

КОНТАКТ-ЦЕНТР БАНКА 136

Время работы Контакт-Центра Банка:
8.00 - 20.00 - рабочие дни;
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни.
Звонок со стационарного телефона - бесплатно на территории РБ.
Звонок с мобильного телефона (life:), Velcom, МТС) - по тарифам операторов мобильной связи.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь.

СТАРЫЯ РАЗВІТАЛІСЯ З ЖЫЦЦЁМ...

84-гадовы пенсіянер з Мінска і яго 79-гадовая жонка пакінулі гэты свет добраахвотна, пра што мужчына паведаміў у перадсмяротнай запісцы.

Як паведаміў старшы памочнік пракурора горада Мінска Сяргей Балашаў, пенсіянеры жылі ў двухпакаёвай кватэры на вуліцы Стаханаўскай. Тут на ложку сваю нежывую маці і знайшоў сын, а побач ляжала запіска, у якой пенсіянер напісаў, што дапамог жанчыне задыхнуцца з дапамогай падушкі. І патлумачыў, што яны з жонкай дамовіліся скончыць жыццё самагубствам, таму што стаміліся ад жыцця і не бачаць у ім далейшага сэнсу: жанчына працяглы час хварэла і не магла ўстаць з ложка. Акрамя таго, пенсіянер напісаў пра тое, дзе іх пахаваць і ў якім месцы знаходзяцца грошы на апошнюю цырымонію. Між іншым, кватэру ён таксама падрыхтаваў да журботнай падзеі: на бачным месцы знаходзілася адзенне для пахавання, а тэлевізар і люстэркі былі завешаныя. Цела самагубцы было знойдзена ў падвале дома ў пятлі.

ПАДЛЕТАК ЗДЫМАЎ УЛАСНУЮ СМЕРЦЬ НА ТЭЛЕФОН

16-гадовы школьнік, вучань 9 класа, на відэакамеру мабільнага тэлефона запісаў тое, як канчае жыццё самагубствам.

Месцам для суіцыду падлетак выбраў ванны пакой у кватэры на вуліцы Гарадскі вал у Мінску, дзе ён пражываў, паведаміў карэспандэнту «Звязды» старшы памочнік пракурора горада Мінска Сяргей Балашаў. Школьнік усталяваў тэлефон з камерай на крэсла, а на галаву надзеў маску. Цела сына ў пятлі знайшла маці. Дзевяцікласнік не пакінуў перадсмяротнай запіскі, а рахункі з жыццём, як выявілася, спрабаваў звесці і раней: ён рабіў дзве спробы суіцыду, якія, дарэчы, таксама хацеў зафіксаваць на відэакамеру.

Ігар ГРЫШЫН.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«РАСІЯ ПАЧЫНАЕ ЎСВЕДАМЛЯЦЬ ПАМЫЛКОВАСЦЬ СПРОБАЎ НАЦІСКУ НА БЕЛАРУСЬ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Што гэта такое, калі расійскі бок уводзіць пошліну на ўвоз нафтапрадуктаў у Беларусь? Другое пытанне: чаму для нас увялі пошліну на нафту, а Казахстану — краіне, у якой ёсць лішкі нафты, — не ўвялі? Чаму да беларусаў такое стаўленне? Лічу, Прэзідэнт Расіі і сам разумее, што гэта ўжо занадта абуральны прыклад».

«Настаў час вельмі сур'ёзна паразмаўляць аб перспектывах нашых адносінаў з Расіяй», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Апазіцыя адмаўляецца ад удзелу ў выбарах, таму што прадбачыць сваё поўнае паражэнне. Такую думку выказаў Прэзідэнт Беларусі, адказваючы на пытанні журналістаў.

«Яны цудоўна разумеюць, што на выбарах іх ніхто не падтрымае. А хоць неяк хочацца захаваць твар — вось і пачынаюць балбатаць пра тое, што выбары ў нас, нібыта, недэмакратычныя, змяненні ў выбарчае заканадаўства — дэкаратыўныя, і да таго падобнае», — сказаў беларускі лідар.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, ледзь не ўсе цяперашнія апазіцыйныя лідары Беларусі раней падтрымлівалі яго палітыку. «У мяне, хоць я таксама выйшаў з апазіцыі, ёсць вялікія адрозненні ад цяперашніх беларускіх апазіцыянераў. Я ніколі не выступаў супраць сваёй краіны. Я крытыкаваў уладу, змагаўся з недахопамі, мяне білі, таптаілі, крышылі, але я заўсёды змагаўся за сваю краіну, за інтарэсы грамадзяніна, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Цяперашняя ж апазіцыя змагаецца выключна за свой дабрабыт. Ім не важна, каму служыць — Захаду або Расіі, толькі б плацілі».

Аляксандр Лукашэнка расказаў аб тым, што, паводле прадстаўленай яму інфармацыі, аказалася, што асобныя празаходнія апазіцыйныя журналісты, атрымліваючы гранты з Захаду, аднчасова працавалі на Маскву. «Мне прадставілі такую іх цытату са зваротаў да Расіі: «Не верце Лукашэнку, патрабуйце ад яго, каб ён выйшаў з «Усходняга партнёрства». Толькі тады, калі ён дасць на гэта абяцанне, прадаўжайце з ім нармальны дыялог», — прывёў прыклад Прэзідэнт. «Уяўляеце, празаходнія журналісты, якія жывуць на заходнія гранты, рэкамендуюць Расіі настойваць на выхадзе Беларусі з еўрапейскага інтэграцыйнага праекта!» — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Вось сутнасць гэтых людзей, — сказаў ён. — Сёння ў іх самы галоўны галаўны боль — Захад адмаўляецца даваць ім грошы. А калі грошай не даюць, значыць, на выбары не пойдзем».

На думку Прэзідэнта, сучасным апазіцыянерам у Беларусі і не асабліва патрэбна ўлада, бо ўлада — гэта адказнасць. «Напрыклад, калі я пастаянну езджу па краіне — ад Верхнядзвінска да Камарына, дык і ім жа, калі яны прыйдуць да ўлады, давядзецца рабіць тое ж самае, давядзецца працаваць.

Бо інакш народ будзе параўноўваць і скажа: дык вы працуеце ў дзесяць разоў горш за свайго папярэдніка», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Таму ім прасцей крычаць, пакуль ім Захад падкідвае хоць нейкія грошы. Вось яны і жывуць на гэтыя грошы, і нядрэнна жывуць», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы.

Ён таксама дадаў, што, калі апазіцыянеры прыйдуць да ўлады, ім непазбежна давядзецца разлічвацца са сваімі замежнымі спонсарамі за аказаную ім падтрымку. «Чым разлічвацца?.. Прадпрыемствамі, зямлёй. Беларускаму народу гэта трэба? Не, не трэба. Вось таму яны цудоўна разумеюць, што людзі за іх галасаваць не будуць», — адзначыў Прэзідэнт. Таму яны і абвінавачваюць кіраўніцтва краіны ў недэмакратычнасці выбараў і іншым, адмаўляючыся ад удзелу ў выбарчым працэсе. «А дарэмна! Ідзіце на выбары, змагайцеся, даказвайце, што вы нешта можаце. Але даказвайце гэта справамі. Прайшлі ўжо тыя часы, калі народ прыслухоўваўся да пустых крыкаў», — заявіў беларускі лідар.

«Вось калі б цяперашняя ўлада без усялякай барацьбы пасадзіла ў парламенце два-тры дзясяткі апазіцыянераў (можа, яшчэ і квоту адпаведную ўвяла), тады яны сказалі б, гэта добрыя змяненні... Але праз паўгода зноў жа сказалі б, што ўсё дрэнна», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Беларусь гатова пайсці на продаж часткі акцый любога прадпрыемства, але за добрую цану і без націску збоку. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, адказваючы на пытанні журналістаў у час рабочай паездкі па Гомельскай вобласці.

«Цяпер крызіс, і цэны на ўласнасць упалі. Таму я і не збіраюся нічога прадаваць. Навошта? Нашы прадпрыемствы эфектыўна працуюць, прыносячы вялікія грошы для краіны. Але калі хто-небудзь хоча купіць — плаціце грошы, і добрыя, «бясплатна» нічога прадавацца не будзе, каб пасля нас у гэтым не папракнуў народ», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Хочаце — плаціце, а мы падумаем, па якой цане вам прадаць», — дадаў ён.

«Але вы павінны мець на ўвазе, што мы туды ўклалі не толькі грошы. 13 гадоў таму была страшная сітуацыя, безграшоўе. Людзі раздзетыя, галодныя хадзілі, зарплата $10-30 у месяц, на пластах нічога не было. І мы ў тыя часы адрывалі грошы ад лякарстваў, каб мадэрнізаваць прадпрыемствы, таму што калі ёсць прадпрыемствы, прадукцыя, мы прадаём, ёсць валюта, ёсць зарплата — ёсць жыццё, — сказаў ён. — А цяпер, калі мы мадэрнізавалі гэтыя прадпрыемствы, усе хацелі б мець іх. Я разумею, расіянам падабаюцца нафтаперапрацоўчыя прадпрыемствы. Чаму? Сваіх мала? Быццам бы не мала, але адсталі па мадэрнізацыі. Мы мадэрнізавалі нашы прадпрыемствы, стварылі самыя сучасныя комплексы. Вядома, сёння вока глядзіць туды», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён адзін з аргументаў прыватызацыі гэтых вытворчасцяў назваў таксама іх стратэгічнае размяшчэнне на шляху транспарціроўкі нафты, у цэнтры Еўропы, дзе створана добрая лагістыка.

«Мы не супраць прадаваць, але давайце знойдзем агульныя інтарэсы», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Паводле яго слоў, інтарэс беларускага боку ў тым, каб прадаць акцыі па дастойнай цане. «Мы гатовы пайсці на тое, каб прадаваць акцыі нашых прадпрыемстваў, але за добрую цану і без націску. Націскаць сёння на любую дзяржаву ў свеце бесперспектыўна», — адзначыў Прэзідэнт. «Таму, калі нехта паважае наш народ, хоча з намі сапраўднае супрацоўніцтва, калі ласка, прыходзьце, будзем абмяркоўваць усе пытанні, у тым ліку акцыяніраванне прадпрыемстваў, але толькі ў інтарэсах нашага народа», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Дзяржава знойдзе сродкі для фінансавання праграмы развіцця Прыпяцкага Палесся ў поўным аб'ёме, нягледзячы на тое, што гэта вельмі маштабны і фінансава затратны праект. «Не такая ўжо гэта затратная праграма. Знойдзем мы гэтыя Br500 млрд, можа, Br1 трлн, для таго, каб дапамагчы тут людзям, прафінансаваць праграму. Мы яе рэалізуем, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Незатратных праектаў не бывае. Але гэтыя грошы пойдуць на карысць людзям». Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што для фінансавання праграмы будуць прыцягнуты ўсе сродкі: асабістыя людзей, прадпрыемстваў, крэдыты банкаў, а таксама бюджэтныя.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў аб рэалізацыі ў свой час праграмы пераадолення чарнобыльскай катастрофы, на якую было накіравана каля $35 млрд. Прэзідэнт падкрэсліў, што гэтыя грошы не былі патрачаны марна, а пайшлі на карысць людзям. «Пасля чарнобыльскай аварыі на гэтых землях наогул ніхто не хацеў ні жыць, ні працаваць. Людзей запалохалі, ператалавалі чарнобыльскую трагедыю ў палітыку і доўга потым пажыналі плады. І да гэтага часу яшчэ даводзіцца расхлёбваць усё гэта», — сказаў ён.

Кіраўнік дзяржавы выказаў шкадаванне, што пойма ракі Прыпяць прыносіць пакуль вельмі мала карысці. На яго думку, гэта месца неабходна цяпер прывесці ў парадак.

Паводле слоў Прэзідэнта, вялікія сродкі пойдуць не толькі на адраджэнне Палесся, але і наводзенне парадку ў іншых не менш прыгожых мясцінах у рэспубліцы, напрыклад, у Віцебскай і Мінскай абласцях.

У час візіту ў Любанскі раён Мінскай вобласці Аляксандр Лукашэнка пабываў на ПУП «Таль-Агра», у ААТ «Любанскі сыраробны завод», дзе ішла размова аб рэалізацыі комплекснай праграмы развіцця малых і сярэдніх гарадскіх паселішчаў, а таксама аб інвестыцыйных праектах у сферы перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі і стварэння новых рабочых месцаў.

Азнаёміўшыся са станам спраў на палях з борта верталёта, Прэзідэнт жорстка крытыкаваў работу мясцовай улады і Мінсельгасхарча па навядзенні парадку ў зямлі і выкананні тэхналогій аграпрамысловай вытворчасці. У прыватнасці, гэта датычылася кінутай на палях яшчэ з мінулага года саломы.

Прэзідэнт абвінаваціў старшыню Мінскага аблвыканкама ў падачы недакладнай інфармацыі па сельгасработах. У прыватнасці, ней губернатар дакладваў кіраўніку дзяржавы, што на тэрыторыі рэгіёна стапрацэнтна ўбрана з палёў мінулагодняя салома. Аднак толькі ў Любанскім раёне нязабранымі засталіся 68 га. «Складваецца ўражанне, што ў вас як быццам толькі ўчора скончылася ўборачная. Вы толькі пачынаеце ўбіраць салому. У вас ні на адным полі не працуе тэхніка, а толькі тут, дзе прызямліўся верталёт Прэзідэнта», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт запатрабаваў разабрацца з гэтай сітуацыяй і даручыў кантралюючым структурам прадастаўляць яму аб'ектыўную інфармацыю як па гатоўнасці палёў да веснавых работ, так і па ходу пасяўной. «Дзе недакладная інфармацыя — адразу дакладвайце мне, прымем рашэнні аж да адстаўкі людзей», — сказаў Прэзідэнт. — Па губернатару разбяромся і па міністру таксама, а то губернатару хлусяць, а ён — мне. Гэтага не павінна быць».

«Можа, дзесьці лепш не пасеяць, чым за сотні кіламетраў перакідваць тэхніку, або няхай лепш там на суткі больш папрацуюць. Але трэба на гаспадарку да ўсяго прыходзіць. Гэта прынцыпова», — сказаў ён, дадаўшы, што трэба пакінуць у мінулым гонку за тэмпамі, а звярнуць увагу на якасць работ, што выконваюцца.

Прэзідэнт закрануў таксама пытанні аднаўлення меліяраваных земляў. На яго думку, прасочваецца тэндэнцыя, калі губернатары не праводзяць гэтыя работы сваімі сіламі, а чакаюць паступлення сродкаў з рэспубліканскага бюджэту. Аляксандр Лукашэнка строга папярэдзіў, што там, дзе аднаўленне зямель можна правесці сіламі гаспадарак, гэту работу неабходна выконваць.

Як падкрэсліў кіраўнік дзяржавы, пры ўзбуйненні гаспадарак не трэба забываць аб так званых неперспектыўных вёсках. Развіццю буйных вёсак у Беларусі будзе ўдзелена асаблівая ўвага.

«Узбуйняць гаспадаркі трэба ў першую чаргу з пункту гледжання чалавека і ў другую — вытворчасці. Усё трэба рабіць для людзей. Сёння мы начальнікі, а заўтра мы звычайныя простыя людзі, і нам жыць на гэтай зямлі. Трэба для людзей ствараць нармальныя ўмовы», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Як было даложана Прэзідэнту, на Палессі пайшла тэндэнцыя павелічэння попыту на жыллё. «Калі так будзе па ўсёй краіне, то гэта сведчыць аб тым, што мы перамаглі, што мы вельмі правільна праводзім лінію па адраджэнні вёскі. Калі няма попыту на жыллё, значыць, людзі туды не ідуць. Таму мяне радуе гэты факт», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт даручыў нарошчваць вытворчасць сыроў у Беларусі. Ён падкрэсліў, што гэту работу трэба пачаць як мага хутчэй. «Пастаўце неадкладна лінію і пачынайце вырабляць сыры, таму што заўтра гэту нішу зоймуць іншыя. Трэба ўсё рабіць хутка», — сказаў ён.

«Знутры трэба выціскаць максімум, каб атрымліваць валюту і не скардзіцца наконт нафты і газу. Мы самі можам сябе забяспечыць. Але патрэбны дысцыпліна, парадак і жаданне працаваць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У той жа час Прэзідэнт даручыў праверыць, ці поўнасцю задаволены ўнутраны попыт краіны ў мясамалочнай прадукцыі, ці няма праблем з забеспячэннем беларускага спажыўца.

Меліярацыя будзе галоўным праектам у будучай пяцігодцы ў Беларусі. Аб гэтым заявіў 13 красавіка кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў час рабочай паездкі ў Брэсцкую вобласць.

Аляксандр Лукашэнка наведаў СВК «Лапаціна» Пінскага раёна. Агледзеўшы палі рэгіёну з борта верталёта, Аляксандр Лукашэнка рэзка крытыкаваў кіраўнікоў гаспадарак Брэсцкай вобласці за непарадак у плане ўборкі саломы з палёў. «Калі ты не паспяваеш убраць гэту салому, то раскідай яе, здрабні і заары. Навошта яе скручваць у валкі і кідаць на палях?» — абурыўся Прэзідэнт. Ён запатрабаваў завяршыць пасяўныя работы ў Брэсцкай вобласці да канца красавіка, а ў астатніх рэгіёнах Беларусі — да 9 мая.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што цяпер сельскагаспадарчая галіна фактычна пераадолела крызісны спад і «пачынае паціху выкарабквацца».

Экспарт беларускай сельгаспрадукцыі ў будучую пяцігодку павінен быць павялічаны ў 2,5 раза — такую задачу паставіў перад айчынным аграрным сектарам Прэзідэнт. «У гэтым годзе ў нас будзе экспарт сельгаспрадукцыі пад $3 млрд. І гэта толькі пачатак, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — У хуткім часе мы павінны выйсці на $6-7 млрд, а потым і на $10 млрд — гэта для нас цалкам дасягальна». «І тады нам не трэба будзе стагнаць аб нафце і газе», — дадаў ён.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што цяпер кан'юнктура сусветнага рынку як ніколі спрыяльная для павелічэння экспарту прадукцыі АПК. У сувязі з гэтым Прэзідэнт запатрабаваў, каб у гэтым годзе было забяспечана дадатнае гандлёвае сальда ў памеры $1 млрд па продажы і куплі сельгаспрадукцыі і прадуктаў харчавання.

Аляксандра Лукашэнку азнаёмілі з працэсам вывядзення новых гатункаў кукурузы ў Брэсцкай вобласці. Прэзідэнт назваў гэты напрамак дзейнасці вельмі перспектыўным і паставіў задачу паступова выходзіць на экспарт беларускай кукурузы.

Прэзідэнт паставіў задачу сабраць у гэтым годзе 800 тыс. тон рапсу. «Трэба падбірацца да аднаго мільёна», — дадаў ён.

«Гэта апошні год, калі я асабіста кантралюю ўсе дэталі. А ў бліжэйшыя 5 гадоў трэба проста выконваць тое, што намечана. Кожны гектар у нас улічаны, мы ведаем, што рабіць, якія прадпрыемствы ствараць, як дыверсіфікаваць экспарт», — адзначыў Прэзідэнт. Пры гэтым ён падкрэсліў: «Без дысцыпліны і адказнасці тут немагчыма. Калі нехта з кіраўнікоў стаміўся — няхай шукае іншую работу».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што на землях поўдня краіны можна атрымліваць добры ўраджай, а таму работы па меліярацыі вельмі важныя. «Тут вы можаце даваць добрае збожжа. Мы павінны прывесці гэтыя землі ў ідэальны стан і атрымліваць ураджай не горшы, чым у Краснадарскім краі», — сказаў ён.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Алег ПРАЛЯСКОЎСКІ:

«УСЕ КРАІНЫ СНД АДНАДУШНЫЯ Ў НЕПАХІСНАСЦІ ВЫНІКАЎ ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ»

Гэта стала важным заключэннем праведзенай напярэдадні ў Маскве міжнароднай навуковай канферэнцыі «Перамога над фашызмам у 1945 годзе: яе значэнне для народаў СНД і свету», адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА міністр інфармацыі Беларусі Алег Праляскоўскі. Ён браў удзел у гэтай канферэнцыі ў якасці члена Савета па гуманітарным супрацоўніцтве дзяржаў — удзельніц СНД.

Алег Праляскоўскі нагадаў, што форум быў арганізаваны па ініцыятыве Беларусі, падтрыманай усімі краінамі СНД, перш за ўсё Расіяй.

Прадстаўнікі ЗША і Заходняй Еўропы, якія ўдзельнічалі ў канферэнцыі, заявілі, што ўклад Савецкага Саюза ў перамогу над фашызмам непахісны. «Ёсць розныя трактоўкі пасляваеннага ладу, але яны не істотныя», — сказаў Алег Праляскоўскі. У рабоце канферэнцыі ўзялі ўдзел аўтарытэтныя замежныя эксперты з краін Балтыі, Вялікабрытаніі, Германіі, Польшчы, ЗША, Кітая.

Абзац

◢ Паводле аператыўных звестак, у Беларусі ў студзені-лютым гэтага года колькасць занятых у эканоміцы склала 4614,7 тыс. чалавек, паведамілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце рэспублікі.

◢ Цэнтральная камісія Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў дазволіць выбаршчыкам паказваць для галасавання замест пашпарта іншыя дакументы. Адпаведнае рашэнне ЦВК плануе прыняць на пасяджэнні 15 красавіка. Пра гэта паведаміў сакратар Цэнтрвыбаркама Мікалай Лазавік.

◢ У Мінску з 15 красавіка завяршаецца ацяпляльны сезон для ўсіх катэгорый спажыўцоў, у тым ліку ў жылым сектары. Пра гэта паведамілі ў прэс-цэнтры Мінгарвыканкама. Выключэнне — дзіцячыя дашкольныя ўстановы, школьныя, лячэбна-прафілактычныя, медыцынскія ўстановы, а таксама ўстановы сацыяльнага забеспячэння, музеі і дзяржаўныя архівы.

◢ 9 красавіка кіроўца машыны хуткай медыцынскай дапамогі ўчыніў наезд на 83-гадовую жанчыну. Машына рухалася заднім ходам па тратуары двара дома № 2 па вуліцы Бельскага ў Мінску. Пенсіянерка дастаўлена ў бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі з лёгкай чэрапна-мазгавой траўмай і пераломамі рукі.

◢ 10 красавіка на тэрыторыі гаражнага масіву на вуліцы Лынькова 41-гадовы кіроўца «БМВ», рухаючыся заднім ходам, наехаў на сямігадовага хлопчыка, які знаходзіўся ззаду машыны. У выніку ДТЗ у дзіцяці — чэрапна-мазгавая траўма сярэдняй ступені цяжкасці, траўмы пазваночніка.

Поўны абзац

◢ Школьнікі і студэнты з Аргенціны змогуць паглядзець матчы Чэмпіянату свету па футболе падчас заняткаў у класах і аўдыторыях. Чыноўнікі з упраўлення адукацыі лічаць, што трансляцыя футбольных матчаў замест заняткаў дазволіць знізіць колькасць прагулаў. Прагляд матча замест заняткаў зойме дзе гадзіны вучэбнага часу, а калі яны прагуляюць заняткі, каб паглядзець гульню, то прапусцяць шэсць гадзін. ***Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.***

ЗАГІНУЎ У АГНІ АД ТРАВЫ

У палаючай траве паблізу вёскі Няверы загінуў 74-гадовы пенсіянер.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Віталь Навіцкі, выратавальнікаў на месца здарэння выклікала мясцовая жыхарка. Супрацоўнікі МНС у ачагу травы, якая гарэла, і знайшлі ўжо нежывога чалавека. Паводле слоў суразмоўцы, за мінулыя суткі ў краіне было зафіксавана 48 выпадкаў загарання сухой травы і кустоў, а агульная плошча пашкоджанай агнём тэрыторыі склала каля 30 гектараў. У МНС таксама заўважылі, што падпалы — не лепшы і да таго ж небяспечны спосаб пазбавіцца ад травы, акрамя таго, ён наносіць істотную шкоду экалогіі. Між іншым, за падпал травы ў краіне прадугледжаны штраф ад 10 да 40 базавых велічынь.

Ігар ГРЫШЫН.

НА ГАСПАДЫНІ ЗАГАРЭЎСЯ ХАЛАТ...

Газавая служба, міліцыя, МНС і хуткая дапамога былі выкліканыя ўдзень у адзін са шматкватэрных дамоў Гомеля. Тут адбылася ўспышка газа-паветранай сумесі.

Са слоў 58-гадовага гаспадара высветлілася, што ён забыў на пліце чайнік, які заліў полымя вадой. Мужчына, які знаходзіўся ў стане моцнага алкагольнага ап'янення, зайшоў на кухню і скарыстаўся запалкай, каб закурыць. Як лагічны вынік выбуху газу: грамадзянін з апёкамі 3 ступені рук, галавы, тэрмаінгаляцыйнай траўмай дастаўлены ў спецыялізаваную бальніцу. У пакоі аплавіўся пластыкавы пакет акна, пашкоджаныя міжпакаёвыя дзверы, — паведамілі ў прэс-службе абласнога ўпраўлення МНС. А вось для 74-гадовай жыхаркі Калінкавічаў прыгатаванне ежы на пліце ўрэшце закончылася трагічна. На сталай жанчыне загарэўся халат. Урачы Гомельскага апёкавага цэнтра некалькі дзён змагаліся за яе жыццё, але ж жанчына атрымала апёкі 3-4 ступені, ад якіх яна памерла.

ДНЕПР ЗАБРАЎ

аднаго з прыхільнікаў пакатацца на маторнай лодцы ў час, калі гэта забаронена ў сувязі з нерастам рыбы.

Каля Рэчыцы, у раёне метызнага завода, два жыхары горада выехалі на сярэдзіну ракі. Пры развароце лодка перакулілася, і мужчыны апынуліся ў вадзе. Адзін з іх — 26-гадовы С.С. змог выбрацца на бераг, дзе яго чакалі медыцынскія работнікі, якія засведчылі стан моцнага ап'янення, — паведамілі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС. Цела другога плыўца, якому было 29 гадоў, шукаюць да гэтага часу. У вёсцы Буда-Люшава Буда-Кашалёўскага раёна ў сцёкавым раўку ў двары асабістага домаўладання патанула дзяўчынка 2007 года нараджэння.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ТАБЛІЦУ ЎЗНАЧАЛІЎ «МІНСК»

Пасля другога тура футбольнага чэмпіянату краіны без стратаў засталіся толькі двое — чэмпіён краіны, барысаўскі БАТЭ, і ФК «Мінск». Прычым перамога сталічнага клуба стала нечаканай — супернікам было амбіцыйнае мінскае «Дынама». Перамогу 2:0 гасцям прынёс Шаракоў.

Папоўніў скарбонку ачкамі і барысаўскі БАТЭ, які на сваім полі абыграў «Белшыну». У першым тайме вызначыўся Радзівонаў, у другім нагадаў пра сябе Стасевіч. У Віцебску ў абласным дэрбі гаспадары даволі нечакана і без праблем разабраліся з «Нафтанам». На 79-й хвіліне віцябчане вялі з лікам 4:0, і толькі перад фінальным свістком дазволілі суперніку зрабіць паражэнне не такім горкім. Астатнія вынікі: «Шахцёр» (Салігорск) — «Партызан» (Мінск) — 1:0 (Камароўскі, 9), «Дынама» (Брэст) — «Тарпеда» (Жодзіна) — 3:2 (Мазалеўскі, 29; Васілюк, 32; Чэлідзэ, 61 — Бруснікін, 35, Беганскі, 87), «Днепр»(Магілёў) — «Нёман» (Гродна) — 0:0.

Алена КРАВЕЦ.

БЕЛАРУСКІЯ ЦЯЖКААТЛЕТЫ ЗАВАЯВАЛІ ВОСЕМ МЕДАЛЁЎ

На чэмпіянаце Еўропы па цяжкай атлетыцы, які праходзіў у Мінску з 2 па 11 красавіка, беларускія спартсмены заваявалі восем медалёў. З іх — тры залатыя і пяць бронзавых. У заключны дзень спаборніцтваў у катэгорыі да 105 кг не было роўных алімпійскаму чэмпіёну Андрэю Арамнаву, які ў суме двухбор'я падняў 420 кг (рывок 195 кг, штуршок — 225 кг. Для параўнання: другое месца на чэмпіянаце ў гэтай вагавой катэгорыі заняў расіянін Дзмітрый Клокаў з вынікам 409 кг (185+224). Гэта першае золата, якое заваяваў Андрэй Арамнаў на еўрапейскіх чэмпіянатах. «Медалі пойдуць у маю калекцыю—яны зробяць яе поўнай. Хацелася ўстанавіць некалькі сусветных рэкордаў, аднак крыху не хапіла сіл.

Каманда Прэзідэнта выйграла аматарскі турнір

Каманда Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь другі раз выйграла пераходзячы кубак Трэціх рэспубліканскіх спаборніцтваў па хакеі з шайбай сярод аматарскіх каманд на прызы Прэзідэнцкага спартыўнага клуба. У фінале яна перамагла каманду Гродзенскай вобласці з лікам 6:2. Лепшымі гульцамі па пазіцыях сталі: варатар Барыс Тартунаў (каманда Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь), абаронца Дзмітрый Нічыухін (каманда Гродзенскай вобласці), нападаючы Андрэй Асташэвіч (каманда Прэзідэнта). Самым выніковым гульцом стаў Павел Белы — 16 шайбаў.

Алена КРАВЕЦ.

СЛОВЫ Ў ПАМЯЦЬ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У маёй крыві ёсць польская. Але я пражыла ўсё сваё жыццё на Беларусі. Ніколі б не падумала, што гэтыя карані настолькі... сапраўдныя. Можа, менавіта таму шчыра перажываю гэтую трагедыю як асабістае гора? І ад таго яшчэ цяжка, што не магу падтрымаць палякаў, родных сваіх. Толькі добрым шчырым словам... У сваім горы знайшла не толькі аднадумцаў. «Знайшла з-за чаго плакаць! Такое штодня здараецца». Але не ТАКОЕ!!! Людзі, няўжо так цяжка ўсвядоміць сапраўдны маштаб трагедыі, нацыянальнай катастрофы?!! Нельга заставацца абыякавымі, калі ў суседзяў такое няшчасце! Бо ад такога не застрахаваны ніхто. Палякі — частка нашай гісторыі, нашага жыцця. Мы — частка іх... Чаму, завошта так?.. За якія грахі так вымушана паплаціцца цэлая краіна? Трагедыя аб'яднала грамадзян не толькі Польшчы. Ёсць адно на ўсіх гора. І дзякуй Беларусі і Расіі за тое, што спрасцілі рашэнне візавых пытанняў для родных загінулых. Дзякуй Расіі, якая цёпла прыняла і ўладкавала палякаў у краіне на гэты час, аказвае ім маральную падтрымку. Цяжка паверыць у трагедыю і цяпер, калі стаю перад пасольствам, паклаўшы кветкі. Перад вачыма паўстае фотаздымак, з якога ўсміхаецца Чалавек. Да апошняга моманту я чакала добрых звестак... Не... Ніхто не застаўся ў жывых. Як так сталася? Адкуль такая несправядлівасць? Мы жывём у вельмі суровым свеце, дзе недарэчнасці іграюць значную ролю. За гэта крыўдна...

Лех Качыньскі заўсёды рабіў акцэнт на Катынскай трагедыі. Хацеў асабіста прысутнічаць на мерапрыемстве. Хіба гэта не злы рок? Ляцелі, каб ушанаваць памяць загінулых афіцэраў. Ляцелі дзеці і ўнукі ахвяр таго часу. І ўявіць цяжка, Катыні мала было проста ўшанавання памяці, яна запатрабавала яшчэ жыцця іх нашчадкаў і сучаснай эліты! На тым жа месцы праз столькі гадоў паўтарылася трагедыя!

Перад вачыма фотаздымак Прэзідэнта Польшчы. Твар, з якога ніколі, мабыць, не сыходзіла ўсмешка, шчырая і добрая, удумлівы позірк. На кадрах тэлебачання вакол яго заўсёды такое мноства людзей, што дзіву даешся. І з кожным—па-простаму. Ні кроплі гонару, вычурнасці, амбіцый. Гляджу ў гэтыя вочы і разумею — ніхто не плакаў праз яго, такі чалавек ніколі не зрабіў камусьці дрэнна. Чаму ж так склаўся лёс яго? Быў Чалавек і раптам няма... Няма больш чалавека, які шчыра адстойваў інтарэсы свайго народу, будучага і сучаснага жыцця краіны, яе грамадзян.

Была эліта і не стала. Божа родны, што яны адчувалі ў апошнія хвіліны свайго жыцця? Як суцяшалі адзін аднаго? Што ім давялося перажыць!?! Мне чамусьці здаецца, што Марыя ў гэты момант, узяўшы рукі мужа ў свае, гаварыла, што ўсё хутка скончыцца і што б ні здарылася—яны будуць разам. Як і ўсё жыццё... Пра гэтых людзей не забудуцца... Бо калі чалавек застаўся са сваімі словамі і дзеяннямі ў нашых сэрцах — гэта на ўсё наша жыццё. Цаной жыцця яны аб'ядналі польскі народ і, спадзяюся, зрабілі мацнейшым. Звярнулі ўвагу на тое, што вельмі важна памятаць мінулае сваёй краіны, шанаваць памяць продкаў. Вось яно, жорсткае пракляцце сталінскага кіравання — цягнецца мёртвым шлейфам да нашых дзён... І не дае пра сябе забыць... Ці магчыма?

Нічога не застаецца, як спадзявацца: народ стане мацнейшым, бо гора аб'яднала яго, і безумоўна, справіцца з усімі цяжкасцямі. Інакш быць не можа. Я веру. Дазвольце, калі ласка, у такі цяжкі момант ад усіх беларусаў, ад польскай меншасці выказаць самыя шчырыя спачуванні польскаму народу. Запальваю свечку, каб яна, разам з іншымі, зрабіла светлай ІХ дарогу, і чытаю малітву Божай Маці, каб дапамагла палякам мужна перанесці гэтае гора...

Таццяна БОЛТУЦЬ, Інстытут журналістыкі.

У Генконсульства Польшчы ў Брэсце людзі нясуць кветкі і пішуць спачуванні

З першых гадзін, пасля атрымання весткі пра трагедыю пад Смаленскам, людзі панеслі кветкі і лампадкі да будынка консульства. Горад над Бугам раздзяляе з Польшчай усяго толькі Варшаўскі мост. У краіне-суседцы многія брастаўчане маюць сваякоў, сяброў, знаёмых. Таму нядзіўна, што людзі глыбока да сэрца ўспрынялі трагедыю польскага народа. 11 красавіка ў консульстве была адкрыта кніга спачуванняў. Генеральнае консульства наведалі старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін Сумар і старшыня абласнога Савета дэпутатаў Сяргей Ашмянцаў. У спачувальным запісе губернатара ёсць і такія словы: «Паведамленне пра гібель Леха Качыньскага, прадстаўнікоў дэлегацыі і членаў экіпажа болем адгукнуліся ў сэрцах брастаўчан, якія шчыра падзяляюць пачуццё смутку з народам суседняй дзяржавы... Спадзяюся, што наша спачуванне хоць колькі-небудзь дапаможа вам перажыць гора ад страты блізкіх і дарагіх людзей».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПаWWWуцінне ад Вікторыі Захаравай

ЯНДЭКС «БЕЛАРУСІЗАВАЎСЯ»

Буйнейшы рускамоўны пошукавы партал Яндэкс 14 красавіка абвясціў аб адкрыцці новага парталу **www.yandex.by.** Прычым беларускі ў ім — не толькі дамен, але і ўвесь змест: база «тутэйшых» сайтаў, абноўленая электронная мапа Мінска, электронныя крамы, якія ажыццяўляюць дастаўку ў нашу краіну, каталог аўтамабіляў з цэнамі ў беларускіх рублях, прагноз надвор'я ў беларускіх гарадах, курсы валют, кінаафіша і тэлепраграма, расклад руху цягнікоў і самалётаў, а таксама навіны (у бліжэйшыя дні з'явяцца таксама беларускамоўныя).

Але галоўнае — новы пошук. Цяпер шукаць патрэбную інфармацыю можна не толькі ў межах Беларусі, але і па-беларуску: сістэма «разумее» беларускую марфалогію! Распрацоўшчыкі «Яндэкса» сумесна з беларускім Навукова-даследчым інстытутам інтэлектуальных інфармацыйных сістэм убудавалі ў пошукавую сістэму 130 тысяч слоў і навучыліся даволі якасна распазнаваць мову запыту. Зрэшты, запыты карыстальнікі могуць складаць на абедзвюх дзяржаўных мовах — у любым выпадку, сістэма пошуку на сайце збудаваная такім чынам, што на запыт «канстытуцыя» перадусім будзе прапанавана Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, а, напрыклад, на «тэатр» — Вялікі тэатр оперы і балета ў Мінску і іншыя тэатры краіны. Дарэчы, штотыдня сэрвісамі Яндэкса карыстаецца звыш 1,2 млн жыхароў Беларусі. Беларускамоўных запытаў рэгіструецца значна менш, чым рускамоўных — але ўсё ж, адзначаюць распрацоўшчыкі, гэта не адзінкавыя выпадкі, таму «вывучэнне» сістэмай беларускай мовы будзе працягвацца.

«Уласна, гэта толькі пачатак нашай дзейнасці, — рэзюмуе гендырэктар кампаніі «Яндэкс» Аркадзь Волаж. — Мы прыйшлі ў Беларусь у пошуку новых партнёраў. Напрыклад, па навінах у нас партнёрства усяго з 70-80 інфармацыйнымі крыніцамі, а тут іх існуе некалькі соцень, і нам хацелася, каб яны ўсе былі прадстаўленыя на сайце; тое ж датычыцца мапаў беларускіх гарадоў, супрацоўніцтва з інтэрнэт-крамамі — словам, усіх накірункаў нашай дзейнасці». Праўда, партнёрства гэтае ў бліжэйшы час будзе па-ранейшаму дыстанцыйным — гаворка пра адкрыццё асобнага офіса кампаніі ў Мінску пакуль што не ідзе.

ПРЫЗЫ — НАЙБОЛЬШ АДДАНЫМ ПАДПІСЧЫКАМ

Учора у сценах рэдакцыі газеты «Звязда» адбыўся розыгрыш прызоў сярод нашых падпісчыкаў па выніках падпіскі на 2-гі квартал і першае паўгоддзе 2010 года.

На кон было выстаўлена каля 30 каштоўных прызоў. Сваіх гаспадароў яны знайшлі з лёгкай рукі інструктара РУП «Белсаюздрук» Наталлі Міляванавай, нашай пастаяннай падпісчыцы Нэлі Старосценкі, якая цяпер на заслужаным адпачынку, і прэс-афіцэра Дэпартамента аховы МУС Юліі Аксючыц (на фота злева направа) Падрабязнасці розыгрышу і спісы шчаслівчыкаў — у наступным нумары газеты.

Кар. «Звязды».

У РАКУ АРЭСУ

з'ехаў аўтамабіль «Фальксваген-Пасат», якім кіраваў 37-гадовы жыхар Бабруйска. Ён з таварышам глыбокай ноччу ехаў па грунтовай дарозе Акцябрскі — Капцэвічы.

Здарэнне адбылося ў раёне моста праз раку Арэса. Кіроўца змог выбрацца з машыны, а яго сябар, 40-гадовы жыхар пасёлка Акцябрскі, пайшоў на дно разам з аўто. Па папярэдніх дадзеных, абодва былі нецвярозымі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ДУМКІ НА РАДАЎНІЦУ

Усе пад Богам ходзім... Без Яго волі нават волас не ўпадзе з галавы чалавека, сказана ў Евангеллі. Але як з гэтым змірыцца, калі не ведаеш, калі і дзе грымне, як і каго зачэпіць пры гэтым? І як адгукнецца ў нас.

Напярэдадні мінулай суботы, калі ішлі рэпартажы з Катыні — да падрыхтоўкі візіту туды ганаровай польскай дэлегацыі — сачыла за імі з пэўным чаканнем, не без асабістай зацікаўленасці. Хацелася, каб нарэшце была пастаўлена кропка ў гэтай балючай тэме — не толькі для палякаў. Бо падзеі больш чым 70-гадовай даўніны закранулі Беларусь, асабліва яе заходнюю частку. Яны змянілі лёс не адной сям'і, у тым ліку беларускай. Бо ў польскую армію было прызвана шмат маіх землякоў, а сляды іх згубіліся ў прасторы. Наўрад ці, вядома, іх можна знайсці ў Катыні — там былі расстраляныя афіцэры, а простых салдатаў, хутчэй, чакалі лагеры. Аднак патрапілі яны туды менавіта як польскія салдаты, хоць па нараджэнні былі беларусамі. І палякі імкнуліся захаваць памяць пра кожнага з тых, хто мае дачыненне да войска польскага ў пэўны перыяд часу, нават калі гэта былі беларусы. Бо ў польскай арміі былі прадстаўнікі многіх нацыянальнасцяў, напрыклад, у польскім войску генерала Андэрса. І каб не гэтае імкненне палякаў захоўваць памяць, мы б (мае родныя таксама) маглі так нічога і не даведацца пра сваіх загінулых.

Але менавіта Катынь стала сімвалам болю на шмат гадоў. І застанецца назаўсёды. Гэта польскі крыж, які, здаецца, немагчыма нават падняць — такі ён цяжкі. І яго цяжар не дае адарвацца ад зямлі, працягвае цягнуць, адымаць жыцці. Пра трагедыю, якая адбылася пад Смаленскам, немагчыма разважаць увогуле: яна прымушае любыя думкі замаўчаць і проста па-чалавечы пашкадаваць загінулых і іх блізкіх.

Так распарадзілася жыццё: калі ў нашых суседзяў гора, то смутак закранае тых, хто паблізу — плачам прарываецца нават скрозь сцены кватэр, накрывае пад'езд, вуліцу, вёску. І што тыя межы? Калі сёння ў нашых палякаў у іншай краіне радня, ды ў тых жа беларусаў-заходнікаў таксама. Таму натуральна, што шмат нашых суграмадзян прыходзілі ў польскае пасольства ці консульства і пакідалі словы спачування ў кнізе жалобы.

Так распарадзілася гісторыя: людзі з Беларусі сёння могуць быць нават звязаныя нейкімі нябачнымі нітачкамі з людзьмі суседніх краін. Калі такая абрываецца, то ёсць адчуванне страты. І ёсць адчуванне перажывання за тых, хто, магчыма, апынуўся ў бядзе. Гэта, дарэчы, не толькі пра Польшчу. Бо ў сучасным свеце боль можа ўзнікнуць у розных месцах.

Любое трывожнае паведамленне з Масквы ў маёй сям'і ўспрымаецца на ўзроўні шоку, за якім ідзе рэальнае дзеянне: хуценька патэлефанаваць, удакладніць, ці ўсё ў парадку. Муж маёй сястры штодня ездзіць на працу ў маскоўскім метро літаральна ў той жа час і па той жа лініі, дзе быў тэракт. Таму кожнае падобнае паведамленне выклікае не проста трывогу, а пачуццё адзінства з тымі, хто пацярпеў. І жаданне маліцца пра тое, каб ніколі такога не здаралася і больш ніколі не здарылася. Бо кожнае жыццё створана дзеля таго, каб жыць доўга і шчасліва. У любой краіне.

Чужая бяда становіцца як свая, калі разумееш, што паміж людзьмі розных краін і народаў у Еўропе, Амерыцы, Афрыцы насамрэч значна больш агульнага. Пры ўсіх розных поглядах на жыццё, усіх людзей на зямлі аднолькава хвалююць эмоцыі, уменне адчуваць радасць ці боль. Але ў кожнага ў свой час павінна быць адно — проста быць чалавекам. Вось пра што трэба памятаць.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

НА ЧАЭС МОЖА АДБЫЦЦА НОВЫ ВЫБУХ?

На пасяджэнні парламента Украіны дэпутат ад Блока Юліі Цімашэнкі Уладзімір Яварыўскі заявіў, што на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі, па яго звестках, можа адбыцца новы выбух. Як засведчыў пісьменнік і журналіст, гэты выбух будзе больш магутны, чым у 1986 годзе, і пацерпіць не толькі Украіна, але і яе суседзі, паведамляе «Новы рэгіён».

Пытанне пра стан АЭС Яварыўскі ўзняў, каменціруючы паведамленне пра дасягнутую ў красавіку дамоўленасць украінскага прэзідэнта Віктара Януковіча з кіраўніком ЗША Баракам Абамай пра выдаткаванне Вашынгтонам Кіеву 250 млн долараў для прыняцця мераў бяспекі на ЧАЭС.

Яварыўскі заявіў, што ў курсе цяперашняй сітуацыі на станцыі, бо раней узначальваў парламенцкі камітэт, які займаўся праблемамі Чарнобыля. Па дадзеных дэпутата, нягледзячы на велізарныя сродкі, якія ўкладваюцца ва ўтрыманне атамнай электрастанцыі ў Чарнобылі, яе стан выклікае занепакоенасць.

Як растлумачыў Яварыўскі, калі ў рэгіёне адбудзецца «землятрус 5-6 балаў», незамацаваная накрыўка на рэактары «з'едзе» і раздасца магутны выбух. Паводле меркавання дэпутата, новая аварыя будзе мець разбуральныя наступствы не толькі для Украіны, але і для суседніх краін.

КОЛЬКАСЦЬ АХВЯРАЎ ЗЕМЛЯТРУСУ Ў КІТАІ ПЕРАВЫСІЛА 400 ЧАЛАВЕК

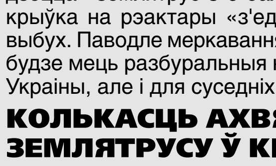

Колькасць ахвяраў магутнага землятрусу ў павеце Юйшу заходняй кітайскай правінцыі Цінхай перавысіла 400 чалавек, больш 8000 атрымалі раненні. Выратавальныя работы праводзіліся актыўна, у дапамогу мясцовым выратавальнікам выехалі адмыслоўцы і пажарнікі з суседніх правінцый, былі прыцягнуты вайскоўцы. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў шчырыя спачуванні Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Ху Цзіньтао, а таксама родным і блізкім загінулых.

Ва ўсіх школах павета спынены заняткі. Некалькі школ абрынуліся. Адмыслоўцы на месцы адзначаюць, што пры такіх разбурэннях колькасць ахвяраў будзе ўвесь час расці. Створаны штаб па ліквідацыі наступстваў стыхійнага бедства, паведамляецца пра востры недахоп медыкаментаў, медработнікаў, прадметаў першай неабходнасці, цёплай адзежы, прадуктаў харчавання, а таксама тых, хто можа падключыцца да разбору завалаў і выратавання людзей, якія застаюцца пад развалінамі.

ПОЛЬШЧА ПАДОЎЖЫЛА АГУЛЬНАНАЦЫЯНАЛЬНУЮ ЖАЛОБУ

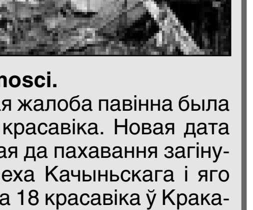

Маршал Сойма, выконваючы абавязкаў прэзідэнта Польшчы Браніслаў Камароўскі падоўжыў агульнанацыянальную жалобу на два дні — да поўначы нядзелі, 18 красавіка. Пра гэта паведамляе газета Wiadomosci.

Першапачаткова тыднёвая жалоба павінна была падоўжыцца да пятніцы, 16 красавіка. Новая дата яе заканчэння прымеркаваная да пахавання загінулага прэзідэнта Польшчы Леха Качыньскага і яго жонкі Марыі, якое адбудзецца 18 красавіка ў Кракаве. Вялікая частка загінулых у крушэнні пад Смаленскам будзе пахаваная за дзень да гэтага.

Як чакаецца, цырымонію пахавання Качыньскіх наведаюць многія сусветныя лідары. Паводле звестак BBC News, Кракаў наведаюць прэзідэнты ЗША і Францыі Барак Абама і Нікаля Сарказі.

Цырымонія развітання з Качыньскім пачалася 13 красавіка ў Варшаве, куды яго цела было дастаўлена пасля апазнання з Масквы. Чарга да прэзідэнцкага палаца, у якім выстаўлена труна з целам загінулага, дасягае некалькіх кіламетраў.

У ВЫНІКУ ЎРАГАНУ Ў ІНДЫІ ЗАГІНУЛІ 56 ЧАЛАВЕК

Ахвярамі ўрагану на ўсходзе Індыі сталі 56 чалавек. Пра гэта паведамляе Associated Press са спасылкай на прадстаўнікоў індыйскай паліцыі.

Моцнымі парывамі ветра былі змеценыя дзясяткі тысяч дамоў у штатах Заходняя Бенгалія і Біхар. Сотні вёсак засталіся без электрычнасці і тэлефоннай сувязі. У Біхары з-за ўрагану абрынулася сцяна турмы, улады былі змушаныя тэрмінова эвакуяваць 600 зняволеных.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

15 красавіка 2010 г.
№ 15 (209)

Ці патрэбныя вяскоўцам ТРЭНАЖОРЫ?

Адлегласць ад вілейскай вёскі Селішча да Маладзечна складае крыху больш за дзясятак кіламетраў. Здавалася б, пры наладжаных транспартных зносінах гэта акалічнасць магла б стаць варыянтам вырашэння ўсіх праблем з інфраструктурай. Аднак на справе «простыя шлях» быў далёка не лепшым. Літаральна ў снежні мінулага года ў Селішчы адчыніў сваю работу комплексны прыёмны пункт, і амаль адразу ж колькасць яго наведвальнікаў пачала «вымярацца» сотнямі чалавек у месяц.

Манікюр — не раскоша

Сёння селішчанскі комплексны прыёмны пункт месціцца ў колішнім звычайным двухпавярховым жылым доме. Не так даўно гэты дом належаў тутэйшаму сельгаспрадпрыемству, прычым тая ж гаспадарка дапамагла з рамонтам перад адкрыццём КПП. Факт па нашым часе не зусім звычайны, але тут была свая логіка. У Селішчы жыве 283 чалавекі, і большасць з іх знаходзіцца ў працаздольным узросце. Да таго ж было вырашана, што аднолькава прыёмны пункт будзе працаваць яшчэ на паўтара дзясятка навакольных вёсак.

— З'яўленне прапановы адразу ж «пацягнула» попыт, прычым запатрабаванымі аказаліся ўсе накірунні, — распавядае загадчыца КПП Алена Мандрык. — Сапраўды, перш-наперш усіх зацікавіла магчымасць без лішняга клопату наведаць цырульню, адрамантаваць адзенне і абутак, пачысціць падушкі, людзі актыўна карыстаюцца міні-пральняй, прыходзяць, каб набыць па прымальнай цане трыкатаж, коўдры, просціны і ручнікі вытворчасці нашага раённага камбіната бытавога абслугоўвання.

І ўсё ж «стандартныя» пералік — яшчэ не ўсё. Вялікай папулярнасцю сярод школьнікаў карыстаюцца камп'ютарныя гульні. Нягледзячы на пастаянную «загружанасць» хатняй фізічнай працай, вяскоўцы актыўна пайшлі ў трэнажорную залу. Ды і цырульніцтва паслугі не абмяжаваліся стрыжкамі — знайшоўся свой кліент на фарбаванне, завіўку, меліраванне. Зноў жа, насуперак стэрэатыпам, часцяком пытаюцца пра той жа манікюр, так што ў КПП па сутнасці паслелі атрымаць і першую «праблему» — з пошукам майстра гэтай справы.

— Лішняга часу ў вяскоўцаў няма, як ніколі не было ў іх і лішніх грошай, — заўважае Алена Мандрык. — Таму адкрыццё комплексчага прыёмнага пункта аказалася зручным адразу з дзвюх прычын. Скажам, толькі білеты да Маладзечна і назад каштуюць 5 тыс., да Вілейкі і назад — 16 тыс., у той час як за жаночую стрыжку ў нас трэба заплаціць каля 8 тыс. рублёў. Вось і ўся матэматыка.

Арыентацыя на сталіцу

Яшчэ сем гадоў таму раённая сістэма бытавога абслугоўвання знаходзілася ў хранічных даўгах, на Вілейшчыне адбывалася паступовае скарачэнне колькасці комплексных прыёмных пунктаў. Цяпер малюнак адваротны — вясковых КПП становіцца ўсё больш.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Палац у праекце

Новы сучасны Палац шлюбу пабудуюць «з нуля» на беразе Заходняй Дзвіны ў Віцебску на плошчы 1000-годдзя горада, у гістарычным цэнтры. Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец ужо даў даручэнне распрацаваць канцэпцыю і праект будучага палаца шлюбаў. На будаўніцтва ЗАГСа запланавана патрацець каля 10 мільярдаў рублёў.

Прыгожы палац плошчай не менш за 5 тысяч квадратных метраў будзе грандыёзным сучасным комплексам: з рэстаранам, інфраструктурай суправаджальнага сэрвісу. Задумана арганізаваць і пракат вясельных касцюмаў, паслугі фатографаў, аператараў...

Пакуль што гарадскі ЗАГС месціцца на адной з цэнтральных вуліц абласнога цэнтра — на вуліцы Леніна, на першым паверсе жылога дома. Ён дзейнічае з сярэдзіны 1970-х і, на жаль, не можа адпавядаць сучасным патрабаванням ні па плошчы, ні па афармленні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПРА ЎЛАСНАЕ

ЗАЛЕЖЫЦЬ АД ГАСПАДАРА

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Як і ў большасці іншых раёнаў, у Салігорскім пагалоўе буйной рагатай жывёлы, якую трымаюць сельскія жыхары, няўхільна скарачаецца. Так, за 2008 год колькасць кароў на прыватных падворках у параўнанні з 2007-м зменшылася больш чым на 700. Летась — яшчэ на 416. І гэтая сумная тэндэнцыя пакуль не змяняецца. Прычыны відавочныя — вясковае насельніцтва старэе, а моладзь, калі і застаецца на вёсцы, не хоча трымаць скаціну.

За мінулы год у раёне ад насельніцтва было закуплена 4724 кілаграмы лішкаў малака, што на 674 кілаграмы менш у параўнанні з пазалеташнім паказчыкам. Аднак пры гэтым аб'ёмы закупу ў пералічэнні на адну карову вырасці (у 2009-м адносна 2008-га — на 68 кілаграмаў). Прасцей кажучы, кароў у раёне на прыватных падворках становіцца менш, а малака на адну цяпер збіраецца больш, чым у папярэднія гады. На думку старшыні Салігорскага раённага Савета дэпутатаў Лідзіі КЛІШЭВІЧ, гэта вынік не толькі клопату саміх гаспадароў, але і зладжанай работы па арганізацыі закупу малака ў насельніцтва, чым займаюцца і сельскія Саветы, і СВК.

У Дамнавіцкім сельсавеце (найбольш аддаленым ад райцэнтра) самая значная колькасць кароў — 375. Лішкі малака здаюць дзяржаве практычна 75 працэнтаў гаспадароў. За мінулы год ад кожнай тут было закуплена малака больш, чым у сярэднім па раёне, — 2,2 тоны. Але самых значных вынікаў дасягнуў Капацэвіцкі сельсавет, які не адзін год з'яўляецца лідарам у раёне па закупе малака. Летась ад адной каровы там было сабрана амаль 3,4 тоны (пры тым, што пагалоўе за гэты перыяд зменшылася на 21 жывёлу!).

Такія выдатныя вынікі ў многім абумоўлены спецыфікай Капацэвіцкага сельсавета, а дакладней, аграгарадка «Навапалескі», патлумачыла Лідзія Клішэвіч. Гэты населены пункт будаваўся ў 70-80 гадах як маладзёвы. Туды ехалі маладыя сем'і, маладыя спецыялісты, якія атрымлівалі жыллё — не вясковыя хаты, а кватэры ў шматпавярховых дамах з усімі выгодамі. Яны і сёння там жывуць, а жывёлу (як жа без яе на вёсцы!) трымаюць у чатырох вялікіх хлявах. Кожны гаспадар корміць, даглядае сваю карову сам, але ўтрымліваецца жывёла разам, адным «калектывам» (як іх гаспадары — у шматкватэрным доме). Мае значэнне і той факт, што асноўная доля насельніцтва «Навапалесскага» — нестарыя яшчэ людзі, у якіх стае і сіл, і жадання трымаць карову.

— Дзмені на 10 працэнтаў былі ўзняты закупачныя цэны на малако, — нагадала старшыня райсавета. — Продаж дзяржаве малака — гэта добрая крыніца даходаў для нашага вясковага насельніцтва, таму і аблвыканкам, і абсавет ставяць перад намі жорсткую задачу — максімальна ахапіць зборам малака сельсаветы, населеныя пункты.

Сёння можна смела сказаць, што збор малака ў раёне ўяўляе сабой адладжаную сістэму. Хоць пытанні часам узнікаюць. На жаль, не ўсе нашы малаказдатчыкі праяўляюць належную сумленнасць і адказнасць (дзесьці могуць і вадой разбавіць, што, зразумела, пагаршае якасць малака). Тады даводзіцца разбірацца — і з малаказдатчыкам, і з малаказборшчыкам. «Падключаецца» і Салігорскі філіял Любанскага сыраробнага камбіната, куды здаецца сабранае малако.

— Мне давялося летась выязджаць у Махнавічы, дзе неадночы выяўляліся няякаснае малако. Мы праверылі кожны бітон ад кожнага малаказдатчыка, і там, дзе выявілі нізкапробнае, прынялі рашэнне — больш за тыдзень ад трох несумленных гаспадароў малако не прымаць, — расказвае Лідзія Клішэвіч. — Мы, сельвыканкам, з прычыны абмежаванасці штату не заўсёды маем магчымасць аператыўна правяраць усіх, наконт каго ёсць падазрэнні. Але на абароне сваіх інтарэсаў стаіць філіял Любанскага сыраробнага камбіната, які знаходзіцца ў нас. Няякаснае малако ён вяртае назад. І тады, на жаль, пакутуюць усе малаказдатчыкі пэўнага населенага пункта, дзе выявілі «некандыцыю», — і сумленныя, і не. Я праз газету заклікаю нашых людзей быць больш адказнымі. Трэба разумець: ну, набавіў ты сабе вады лішні кілаграм заліковай вагі, але ад гэтага ж пацерпяць і іншыя малаказдатчыкі твайго вёскі, твае суседзі. Бывае, і антыбіётыкі знаходзяцца ў малацэ (калі гаспадар пралячыў карову і не перачакаў, пакуль лекі выдаляцца з крыві). Летам была яшчэ такая праблема: несумленныя малаказдатчыкі змешвалі малако ад ранішняй і ад вячэрняй доек. Натуральна, ранішняе — не такое свежае, асабліва ў спякотнае надвор'е. І яно паніжае якасць усяго сабранага ў вёсцы малака. А пакуль яно даедзе да Салігорска — зусім праксісне. Тут зноў жа ўсё ўпіраецца ў сумленнасць людзей.

Затое лепшых малаказдатчыкаў і малаказборшчыкаў раёна наш малочны завод кожны год заахвочвае каштоўнымі падарункамі. Напрыклад, у 2008-м лепшыя малаказдатчыкі атрымалі новыя дайльныя апараты. На 23 сакавіка ў нас было нарыхтавана 186 тон малака, закуплена ад насельніцтва. І хаця гэтая лічба ніжэйшая за леташнюю, яна вывела нас на другое месца па валу сыроў іншых раёнаў Мінскай вобласці. Мы пакуль не можам дагнаць толькі Любанскі раён.

Паводле слоў Лідзіі Клішэвіч, вясковыя жыхары раёна, нягледзячы на ўзрост і іншыя аб'ектыўныя прычыны, не адмаўляюцца цалкам ад сваёй гаспадаркі, ад прысядзібных участкаў і свойскай жывёлы. На фоне скарачэння пагалоўя на прыватных падворках назіраецца стабільны рост колькасці птушкі і дробнай жывёлы, якая не патрабуе столькі клопату і турбот па доглядзе, як карова. За 2009 год у раёне на 15 працэнтаў павялічылася пагалоўе свойскай птушкі, на 8 працэнтаў — коз, на 6 працэнтаў — авечак, на 33 працэнты — трусоў, на 12 працэнтаў — пчол.

— У раёне прынята праграма развіцця асабістых падсобных падворкаў, — працягвае старшыня райсавета. — Зразумела, яна асноўным цяжарам кладзецца на плечы сельскіх Саветаў і кіраўнікоў СВК. Сёння актыўна вядуцца работы па забеспячэнні максімальнага закупу маладняку буйной рагатай жывёлы ад насельніцтва. На 1 сакавіка было заключана 1686 адпаведных дагавароў (пры тым, што ўсяго на падворках налічваецца 1975 «дарослых» галоў). У гэтым плане лепш за ўсіх працуе Хорастаўскі сельсавет.

Наша мясцовая выканаўчая ўлада прыняла рашэнне аб выдзяленні адзінак сельгастэхнікі, каб аказаць людзям своечасовую дапамогу ў апрацоўцы прысядзібных участкаў. У кожным сельсавеце гэта задача вырашаецца па-рознаму. Многае залежыць і ад асабістых стасункаў старшыні сельвыканкама і мясцовага СВК.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ВЫБАРЫ-2010

БЕЗ ДАЗНАННЯ І ПАПЫТАННЯ

«Полк» прэтэндэнтаў у Гомельскі абласны Савет паменеў — прадстаўнікоў партыі «Справядлівы свет» рашэннем абласнога партыйнага пленума выключылі з перадвыбарнай гонкі.

Такі лёс спасціг — зазірнём на сайт ЦВК — 15 кандыдатаў, вылучаных партыяй у абласны Савет. У іх саміх, кажуць, і не папыталіся.

— А кандыдаты цяпер абураюцца, — дзеліцца з намі **Мікалай ЛАЗАВІК, сакратар Цэнтрвыбаркама**, — яны ўжо настроіліся на барацьбу!

У Цэнтральную камісію нават звярталіся з пытаннем, ці можна адмяніць гэтае рашэнне іншым — рашэннем ЦК партыі.

— Паводле выбарчага заканадаўства працэдура праведзеная правільна, у тым парадку, у якім праводзілася і вылучэнне. Рашэнне выслалі ў акружныя камісіі, і рэгістрацыя кандыдатаў была ануляваная — на падставе рашэння абласнога пленума партыі. Гэта якраз у яго кампетэнцыі, таму рашэнне засталося ў сіле, адмяніць яго рашэннем ЦК партыі нельга. Абласная арганізацыя партыі вырашыла паказаць, што няма ўмоў для работы кандыдатаў, а ў кандыдатаў, якіх самі ж вылучылі, ніхто нават і не пытаўся!

На думку сакратара ЦВК, палітычныя сілы такім чынам згулялі негатыўную ролю ў выбарчым працэсе.

— Гэта самае сапраўднае палітыканства. Стварэнне адпаведнай «карцінкі» для заходніх арганізацый. Партыя загулялася! Гэты крок яшчэ раз дэманструе імкненне паказаць, што ў нас дрэнныя ўмовы, што ў нас няма выбараў. Палітычныя лідары зрабілі так, навват не параіўшыся з самімі ўдзельнікамі выбараў, не ўлічваючы іх асабістага меркавання. Хоць самі шараговыя члены партыі ніякіх перашкодаў для свайго ўдзелу ў выбарах не бачылі... На гэтых вялікіх выбарах выхадных і быў па Рагачоўшчыне, дык там, напрыклад, у абласны Савет вылучалася актывістка раённай арганізацыі партыі «Справядлівы свет». Яна мела рэальныя шанцы, вызначыла тэхналогію ўсёй сваёй перадвыбарнай кампаніі, была рэальна настроеная пазмагацца за дэпутацкі мандат, а яе без яе ведама знялі з рэгістрацыі...

І хоць у Рагачове сакратар ЦВК апынуўся не па абавязку службы, магчымасці за адным заходам пагледзець, як там рыхтуюцца да выбараў, ён не ўпусціў:

— Наведаў участак для галасавання, азнаёміўся з інфармацыяй пра кандыдатаў у дэпутаты. Сустракаючыся са мной, грамадзяне самі ўздымалі тэму выбараў. І яны, і арганізатары выбараў на месцах адзначалі, што ўсе ўмовы для свабоднага волевыяўлення створаныя.

У сталіцы ж, паводле чакання Мікалая Лазавіка, агітацыя ў самы блізкі час павінна актывізавацца:

— Маса лістовак з'явілася, на наступным тыдні пачнуць іх не толькі расклейваць, але і раздаваць. Ёсць заяўкі на правядзенне сустрэч з выбаршчыкамі... Думаю, у тых, хто цікавіцца выбарамі, будзе магчымасць даведацца пра кандыдатаў.

Тым больш што з наступнага тыдня пачынаецца датэрміновае галасаванне, а як сведчыць даўняя беларуская выбарчая мудрасць, чым яно бліжэй, тым больш актыўныя кандыдаты. Арганізатары выбараў таксама не спяць у шапку:

— Гатоўнасць практычна поўная, — запэўніває Мікалай Лазавік. — Выканаўчыя камітэты перадалі ва ўчастковыя камісіі спісы выбаршчыкаў, тыя ўжо займаюцца апавяшчэннем жыхароў — на якім участку і ў які час галасаваць.

Датэрмінова аддаць свой голас упадабанаму кандыдату можна з 20 па 24 красавіка.

— У гэтыя дні ўчасткі будуць працаваць з 10.00 да 14.00 і з 16.00 да 19.00, — інфармуе сакратар Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў. — Датэрміновае галасаванне магчымае толькі на выбарчым участку, нельга праводзіць гэтую працэдуру дома ці па месцы знаходжання. Перад пачаткам датэрміновага галасавання пры наяўнасці не менш за 2/3 ад агульнага складу камісіі урны апячатваюцца. Сам працэс датэрміновага галасавання здзяйсняецца пры наяўнасці двух членаў участковай камісіі. Выбаршчык атрымлівае бюлетэнь па прад'яўленні адпаведнага дакумента, які засведчвае асобу. Само галасаванне павінна праходзіць у такіх умовах, якія забяспечваюць тайну галасавання — у асобным пакоі, кабіне, за шырмай... У канцы кожнага дня складаецца пратакол — колькі сёння прагаласавала, копія вывешваецца для ўсеагульнага азнаямлення. Штовечар прорзь у скрыні для галасавання заклейваецца палоскай паперы з подпісамі старшыні і члена выбаркама. Раніцай наступнага дня папера зрываецца, а ўвечары працэдура паўтараецца.

Сакратар ЦВК нагадвае, што любы грамадзянін мае права прагаласаваць датэрмінова, пры гэтым ён не абавязаны тлумачыць прычыну, нейкіх надзвычайных абставінаў для гэтага не патрабуецца.

Мы ж, у сваю чаргу, нагадваем, што датэрміновае галасаванне не павінна быць прымусовым, гэта толькі ваш выбар...

Зоя ВАРАНЦОВА.

КАНКУРЭНЦЫЯ ЁСЦЬ.

А дзе агітацыя?

Стрыечны брат расказваў, як прыходзілі па яго голас пры зборы подпісаў у падтрымку вылучэння аднаго кандыдата ў дэпутаты. Паказалі фатаграфію прэтэндэнта, сказалі, што гэта годны чалавек, аднак нешта патлумачыць наконт ягоных поглядаў і намераў (чым ён будзе займацца ў мясцовым Савеце?) не здолелі. Падтрымліваць «ката ў мяшку»? Брат рабіць гэта адмовіўся.

І вось новы, не менш, а нават больш адказны этап перадвыбарчай кампаніі — агітацыйны. Не бяруся казаць у цэлым, аднак што датычыцца аўтара гэтых радкоў як звычайнага выбаршчыка, то па стане на ўчарашні дзень ніводны з кандыдатаў у дэпутаты не зрабіў ніводнага кроку, каб пераканаць мяне аддаць голас менавіта ў яго падтрымку. Адзінае, што пакуль нагадала пра выбары, дык гэта паведамленне ўчастковай выбарчай камісіі з запрашэннем прыняць удзел у галасаванні.

Мажліва, у найбліжэйшыя дні кандыдаты, які прэтэндуюць на дэпутацкія мандаты ў Гродзенскі гарадскі і абласны Саветы, ужо ж актывізуюцца?

— Неабходныя ўмовы для гэтага створаны: выдзелены сродкі на агітацыю, дадзена магчымасць выступаць у СМІ, сустракацца з выбаршчыкамі. І цяпер усё залежыць ад саміх кандыдатаў, — лічыць старшыня абласной выбарчай камісіі Валерый Саўко. — Калі хочаш быць выбраным, то трэба быць актыўным. Але ёсць поўная самазаспакоенасць... Што датычыцца кантролю за забеспячэннем законных правоў кандыдатаў у дэпутаты, то я пабываў у многіх выбарчых камісіях і пераканаўся, што там працуюць людзі з вялікім вопытам удзелу ў выбарчых кампаніях. Ёсць, праўда, пэўныя цяжкасці. Больш дэмакратычным стаў Выбарчы кодэкс, і не кожны гэтыя моманты ўлічыў. Таму прыйшлося на пасяджэнні абласной камісіі адмяняць рашэнні шэрагу тэрытарыяльных камісій. У прыватнасці, паступіла 16 скаргаў на адмову ў рэгістрацыі кандыдатам у дэпутаты. Дзвюх кандыдатаў у выніку зарэгістравалі. Былі таксама скаргі наконт рэгістрацыі ініцыятыўных груп, давялося адмяняць рашэнне адной з раённых выбарчых камісій.

Наколькі вялікім было жаданне ўдзельнічаць у выбарах з боку палітычных партый? У мясцовыя Саветы усіх узроўняў на Гродзеншчыне вылучана 3095 кандыдатаў, і з іх толькі 40 — палітычнымі партыямі. Пры гэтым найбольшая актыўнасць праявілена партыяй левых «Справядлівы свет» — шасцанаццаць зарэгістраваных кандыдатаў. Восем кандыдатаў вылучыла Аб'яднаная грамадзянская партыя, сем — Беларуская аграрная партыя, чатыры — партыя БНФ, па два — партыя «Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада» і Камуністычная партыя Беларусі, аднаго — Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада).

У цэлым, заснаване Валерый Саўко, канкурэнцыя на выбарах ёсць, хоць і не ўсюды. У 60 акругах па выбарах у абласны Савет зарэгістравана 88 кандыдатаў, на 535 мандатаў у раённыя Саветы — 568 прэтэндэнтаў. 55 чалавек прэтэндуюць на 30 дэпутацкіх «крэслаў» у Гродзенскім гарадскім Савеце. Ёсць, хоць і значна меншая, канкурэнцыя і на выбарах у шэраг сельскіх Саветаў — зарэгістравана 2099 кандыдатаў у дэпутаты на 2078 выбарчых акруг. На 173 акругі па выбарах у пасялковыя Саветы Гродзеншчыны — 174 кандыдаты.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ТЭХНІЧНЫ ЗБОЙ

Сайт Магілёўскага аблвыканкама атакавалі хакеры?

З гэтым цяпер разбіраюцца кампетэнтныя органы, паведаміў старшыня Магілёўскай абласной выбарчай камісіі Валерый Берастаў.

Валерыю Бераставу давялося даваць каментар у сродках масавай інфармацыі, таму што праблема датычылася інфармацыі аб утварэнні выбарчых акругаў, якая была надрукавана на афіцыйным сайце Магілёўскага аблвыканкама. З даты падаменлення выніка, што ўтварэнне акругаў адбылося напрыклад снежня мінулага года, а гэта значыць — раней вызначанага тэрміну, і гэта адразу стала тэмай для абмяркавання на апазіцыйных інтэрнэт-сайтах.

— Спецыялісты Магілёўскага рэгіянальнага інфармацыйнага цэнтра, якія абслугоўваюць сайт Магілёўскага аблвыканкама, вывучылі пытанне і прыйшлі да высновы, што адбыўся тэхнічны збой або, хутчэй за ўсё, несанкцыянаванае вонкавае ўздзеянне на сервер ці высокакваліфікаваная хакерская атака, — заявіў старшыня абласной выбарчай камісіі. — Таму ўсе абставіны цяпер высвятляюць кампетэнтныя органы.

Валерый Берастаў дадаў, што выбарчая кампанія ў Магілёўскай вобласці ідзе нармальна і ў строгай адпаведнасці з каляндарным планам.

Ілона ІВАНОВА.

ВЫ НАМ ПІСАЛІ...

«ПАВАЖАНАЯ РЭДАКЦЫЯ, ПРОСІМ РАЗАБРАЦЦА!»

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Жыццё складаецца з дробязяў. Непрыемнасці накшталт батарэі, якая не грэе, або трубы, якая працякае, могуць сур'ёзна ўскладніць існаванне. Што ў такіх выпадках робіць грамадзянін? Правільна, тэлефануюць у адпаведныя арганізацыі. Часам дастаткова аднаго званка, каб выправіць сітуацыю... Калі ж чалавек тэлефануе неаднаразова, ходзіць па інстанцыях асабіста, а праблема не вырашаецца, ён бярэ аркуш паперы і піша скаргу. Куды? У больш высокія органы ўлады ці... у рэдакцыю. Прычым адразу ў рэдакцыю рэспубліканскай газеты. Зразумець чалавека можна — набалела. Хочацца пражыць жыццё ва ўмовах хаця б адносная камфорту: каб не капала на галаву, не дзьмула, не працякала, не адвальвалася... А мясцовая ўлада «корміць» абяцаннямі ці ўвогуле адсылае падалей.

Але ёсць і іншы кантынгент грамадзян. Іх ніхто нікуды не адсылае, ім усё тлумачаць даходліва і падрабязна: у якія тэрміны, пры якіх умовах будзе вырашана іх пытанне і чаму яно не вырашаецца цяпер. Але грамадзяне мясцовай уладзе не давяраюць — увесь час шукаюць нейкі падвох. І таму на ўсялякі выпадак вырашаюць падстрахавацца яшчэ «парай-тройкай» зваротаў у больш высокія кабінеты. Часам не маючы для гэтага ніякіх падстаў. Ці яшчэ «лепш» — тэлефануюць у рэдакцыю і патрабуюць тэрмінова «высылаць» ім журналіста. Прычым без якіх-небудзь тлумачэнняў (маўляў, навошта тлумачыць, прыедзеце і самі ўсё пабачыце). Але газета — гэта не бюро паслуг, і журналісты не выязджаюць «па выкліках», тым больш па ўсіх запар, без разбору. Супрацоўнікі рэдакцыі для выезду на месца і, адпаведна, далейшых разбіральніцтваў патрэбны важкія падставы.

«Паважаная рэдакцыя! Просім разабрацца па набалелым пытанні!» — чытаю ў пісьме, дасланым з Ланькскага сельсавета Нясвіжскага раёна. Ні імя, ні прозвішча адпраўнікоў на канверце не значыцца. Аднак ён, адпраўнікоў, падэдамляе, што вельмі занепакоены лёсам маці-адзіночкі Кацярыны Глебавай, якая працуе даяркай на ферме ў СВК «Лань—Нясвіж».

«...У 2009 годзе, калі было размеркаванне кватэр, Кацярыне Глебавай прапанавалі пакой у інтэрнаце ў в. Лань. Яна адмовілася і папрасіла, каб гаспадарка купіла ёй хату бліжэй да фермы. Старшыня СВК спачатку паабяцаў, а потым усё заціхла...

Просім дапамагчы забяспечыць Глебаву жыллём! У яе ёсць бацькі, але нічога добрага ў іх хаце яна не бачыць. Балюча глядзець, як пакутуе гэта жанчына з дзіцем. Спадзяёмся на вас!».

У адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб зваротах грамадзян», рэдакцыя мае поўнае права не разглядаць зварот, у якім адсутнічаюць неабходныя дадзеныя заяўнікаў, можа смела спісаць «ананімку» ў архіў. У іншым выпадку мы так і зрабілі б, але размова ў лісце ідзе пра маці-адзіночку. Пазначыць яго бясстрасным надпісам «у архіў» неяк не паднімаецца рука...

— Ліст у рэдакцыю наконт прадастаўлення асобнага жылля Кацярыне Глебавай? — старшыня прафкама СВК «Лань—Нясвіж» Галіна Салавей вядома ўражаная гэтым фактам. Так, пацвердзіла яна, у 2009 годзе даярцы Кацярыне Глебавай, якая з'яўляецца маці-адзіночкай (выхоўвае 4-гадовае дзіця) і пражывае разам з бацькамі, кіраўніцтва СВК прапанавала заняць пакой у чатырохпакаёвай кватэры, пабудаванай пад інтэрнат, у аграгарадку Лань. — Мы прывялі туды Кацю, усё ёй паказалі... Але яна адмовілася перасяляцца. Інтэрнат знаходзіцца ў аграгарадку Лань, а Глебава працуе на ферме ў вёсцы Іванава. Гэта далекавата ад аграгарадка, ёй было б не вельмі зручна да работы дабірацца. Старшыня СВК тады ёй сказаў: не хочаш інтэрнат — шукай сабе пабліз ад фермы дом, які прадаецца, а мы знойдзем сродкі, каб яго выкупіць. Вось і ўсё. Ніякіх канфліктаў і крыўдаў не было. Наколькі я ведаю, Кацярына ўжо знайшла дом на продаж у вёсцы Пукелеўшчына (гэта практычна побач з фермай і зусім недалёка ад цяперашняга месца жыхарства Глебавай — вёскі Касмовічы). Але яна чакае, пакуль гаспадар дома аформіць усе паперы, неабходныя для здзяйснення продажу, і прызначыць цану.

— А з самой Кацярынай я магу пагаварыць?

— Ды калі ласка! Праз гадзіну яна будзе забіраць дзіця з садка — гэта якраз у Лані. Папрашу, каб яна зайшла сюды. Тэлефануйце.

Кацярына Глебава здзівілася лісту ў рэдакцыю не менш за старшыню прафкама.

— Нават не ведаю, што і сказаць... У мяне ніякіх прэтэнзій да кіраўніцтва гаспадаркі няма. Старшыня СВК прапанаваў мне пашукаць сабе дом, бо сёння я жыву з бацькамі ў Касмовічах, а хацелася б асобна жыць... Я і шукаю. Дакладней, ужо знайшла, цяпер чакаю, пакуль гаспадар аформіць дакументы. Як толькі ён вызначыцца з коштам, сельгаспрадпрыемства аплаціць гэтую суму, і я змагу пераехаць.

На ферму Кацярына прыйшла працаваць пасля школы, працуе там ужо 9 гадоў (з улікам дэкрэтных). Прэтэнзій да Глебавай кіраўніцтва СВК не мае — надвароt, яе неаднаразова прэміравалі па выніках года. Каму і навошта спатрэбілася «адстойваць» яе правы? Ды яшчэ праз газету? Ці не прасцей было ўдакладніць пытанне на месцы — у той жа старшыні прафкама Галіны Салавей?

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЗАЛЕЖЫЦЬ АД ГАСПАДАРА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Ёсць сельсаветы (напрыклад, Капацэвіцкі), дзе СВК дае людзям надзелы непасрэдна ў межах сваіх сельскагаспадарчых плошчаў і потым дапамагае з апрацоўкай. Дзесьці выручаюць прыватнікі, у якіх ёсць свая тэхніка. Ёсць ідэя — у кожным аграгарадку пры службе ЖКГ стварыць участкі па аказанні насельніцтву паслуг сельскагаспадарчай скіраванасці. Яны б мелі шмат заказаў.

Напрыклад, Зажэвіцкаму сельсавету пашанцавала. Яго 15 населеных пунктаў месцяцца на землях адразу двух заможных СВК. Адпаведна і падтрымку мясцовым жыхарам і сельскаму выканкаму аказваюць абедзве гэтыя арганізацыі.

Праблем з апрацоўкай прысядзібных участкаў, са зборам малака ад насельніцтва тут няма, расказала старшыня Зажэвіцкага сельскага Савета Надзея ШУНЕВІЧ. З абодвума кіраўнікамі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у яе склаліся выдатныя дзелавыя стасункі.

Як і ўсюды, вялікая ўвага ў сельсавеце надаецца добраўпарадкаванню. Самыя маштабныя работы ў гэтым плане завяршыліся з увядзеннем двух аграгарадкоў (2008 і 2009 гады). А «бягучыя» пытанні вырашаюцца за кошт прыцягнення сродкаў мясцовых жыхароў.

— У нашым бюджэце на гэты год у даходнай частцы запланаваны 5 мільёнаў рублёў так званых добраахвотных унёскаў грамадзян, — тлумачыць Надзея Іванаўна, — але рэальная лічба па выніках года можа быць і большай. Мы актыўна падключаем жыхароў да вырашэння пытанняў добраўпарадкавання. Напрыклад, у Зажэвічах агарадзілі могілкі па схеме «50 на 50» (палову кошту выдаткаваў райвыканкам, палову — нашы людзі). Сёння прыступаем да работ па замене агароджы на могілках у Старых Цярушках (таксама з прыцягненнем сродкаў насельніцтва).

Паводле слоў Надзеі Іванаўны, бюджэт сельвыканкама на гэты год складае 128,4 мільёна рублёў, з якіх 81 мільён — гэта датацыя. Асноўныя крыніцы даходу — зямельны падатак, падатак на нерухомасць з фізічных асобаў, дзяржпошліна, працэнты банка, арэнда зямлі, сродкі самаабкладання. Пэўныя паступленні дае афармленне зямельных участкаў у прыватную маёмасць. Аўкцыёны на тэрыторыі сельсавета не праводзяцца, таму выйсці на самаакупнасць ці панізіць працэнт датацыі пакуль не ўяўляецца магчымым. У такой сітуацыі як ніколі важным становіцца ўменне мясцовай улады працаваць з людзьмі, «дагрукацца» да іх свядомасці і сумлення, заахвоціць вырашаць пытанні добраўпарадкавання — і на сваім асабістым падворку, і на тэрыторыі ўсяго сельсавета.

— Калі летась мы рыхтаваліся да юбілею Салігорскага раёна, то шмат сілаў паклалі на навядзенне парадку. Новыя агароджы ля хатаў цэнтральных вуліц дапамагаў аплаціць раённы бюджэт, але толькі ветэранам і заслужаным жыхарам раёна. Астатнія вяскоўцы мянялі агароджы за свае сродкі. Некаму дапамагалі дзеці. Тым, хто працуе, па нашай просьбе банкі давалі адтэрміноўку выплаты і потым патроху вылічалі з заработнай платы. Затое цяпер вуліцы «зайгралі» па-новаму. Самая аддаленая наша вёска — Абедзямля (30 кіламетраў ад Зажэвічаў), дзе пастаянна пражывае 12 чалавек. Але і там вырашаны асноўныя пытанні добраўпарадкавання. У сельсавеце шмат малых населеных пунктаў, але, якія там часам у людзей прыгожыя агароджы ля хатаў! Усё залежыць ад канкрэтнага гаспадара.

Інга МІНДАЛЁВА.

Салігорскі раён.

«ПАВАЖАНАЯ РЭДАКЦЫЯ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Дарэчы, Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 498 «Аб дадатковых мерах па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асобаў», падпісаны яшчэ 15 кастрычніка 2007 г., якраз і быў нацэлены на тое, каб перанесці адказнасць за вырашэнне пытанняў, з якімі звяртаюцца грамадзяне, на мясцовы ўзровень. Менавіта там павінны першапачаткова разглядацца ўсе скаргі і звароты, што датычацца канкрэтнай тэрыторыі і людзей, якія на ёй пражываюць.

Я пацікавілася ў Галіны Салавей, як увогуле вырашаецца ў СВК «Лань—Нясвіж» кватэрнае пытанне.

— У самім аграгарадку Лань — за кошт будаўніцтва катэджаў. Але на тэрыторыі гаспадаркі знаходзіцца 11 населеных пунктаў. У некаторых вёсках засталіся дыхтоўныя дамы, гаспадары якіх або памерлі, або пераехалі ў іншыя месцы. Мы прапануем нашым работнікам — з іх згоды, безумоўна, — выбраць жыллё на свой густ. І купляем для іх гэтыя дамы, — расказала Галіна Станіславаўна. — Пры жаданні людзі могуць заключыць з гаспадаркай дагавор і з цягам часу, уносячы грошы месяц за месяцам, выкупіць жыллё ва ўласнасць. Калі ж не захочуць выкупляць, дом застанецца на балансе гаспадаркі... Кошт такіх дамоў залежыць ад іх месцазнаходжання, ад наяўнасці газаправода. У аграгарадку Лань жыллё, зразумела, будзе каштаваць даражэй.

Галіна Станіславаўна ўзгадала таксама выпадак, калі з гаспадарамі патэнцыяльнага жылля не ўдалося знайсці агульную мову — за дом у самым аддаленым і, да таго ж, негазіфікаваным населеным пункце яны запрасілі ажно 15 тысяч долараў.

— Але моладзь у пераважнай большасці ўсё ж хоча жыць у аграгарадку, у новых, уладкаваных катэджах... Дарэчы, размаўлялі мы наконт катэджа і з Кацярынай Глебавай, але яна ад такога варыянта адмовілася: маўляў, не пацягну. Там, у катэджы, чатыры пакоі, каналізацыя, газавае ацяпленне — а за гэта трэба плаціць. Ды і вонкавы парадак падтрымліваць увесь час давядзецца, што для адзінокай маладой мамы зусім няпроста...

Таму адміністрацыя СВК цалкам вітае варыянты, калі людзі падбіраюць сабе жыллё не толькі ў аграгарадку, але і ў іншых населеных пунктах. Тым больш калі гэта жыллё знаходзіцца побач з месцам іх працы — адразу адпадае праблема з падвозам. Бо вазіць людзей на тую ж невялічкую ферму на трохразовую дойку для СВК эканамічна нявыгадна.

Як ні круці, а сёння гаспадарка зацікаўлена ў сваіх работніках не менш, а можа нават і больш, чым яны зацікаўленыя ў ёй. А значыць, свой дом у той жа Кацярыны Глебавай абавязкова будзе, як з'явіўся ён нядаўна ў сям'і маладых спецыялістаў — заатэхніка і ветурача (гаспадарка набыла яго за 1,5 тысячы долараў). Не катэдж, праўда, але асобнае жыллё, што для маладой сям'і вельмі важна.

...А тым, хто, не разабраўшыся, хапаецца за аркуш паперы, каб напісаць скаргу ў чарговую «інстанцыю», раю больш уважліва паглядзець вакол сябе. Дзесьці непадалёку вы абавязкова ўбачыце ўстанову (будынак канторы, адміністрацыі, выканкама) з шыльдачкай, на якой пазначаны графік прыёму грамадзян. Не палянуйцеся зайсці. Магчыма, менавіта там вы атрымаеце інфармацыю, якая пазбавіць вас ад неабходнасці «дабівацца справядлівасці». Самы правільны шлях не абавязкова азначае самы доўгі.

Наталля КАРПЕНКА.

САЦЫЯЛЬНА-НЕБЯСПЕЧНЫМІ НЕ ЗНАЧАЦЦА...

А ДЗЕЦІ ГІНУЦЬ, ЗБІВАЮЦЦА, ПАКІДАЮЦЦА БЕЗ НАГЛЯДУ І ХАРЧАВАННЯ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Пракуратура Гродзенскай вобласці праверыла выкананне заканадаўства па ахове жыцця і здароўя няпоўнагадовых, якія апынуліся ў экстрэмальнай сітуацыі, сталі ахвярамі злачынстваў, жорсткасці і гвалту. Вось толькі некаторыя факты для роздуму і, зразумела, дзеянняў зацікаўленых дзяржаўных органаў, каб гэтага не паўтарылася.

Дзіма загінуў у агні...

У канцы мінулага года ў вёсцы Тоўсцікі Мастоўскага раёна загінуў у пажары пяцігадовы Дзіма Чахуноў. Прычына трагедыі банальная — дзіцячае свавольства з агнём.

Пракуратурай устаноўлена, што сям'я Чахуновых жыла ў гэтай вёсцы з ліпеня мінулага года, бацькоў хлопчыка прынялі на працу ў ЗАТ «Гудзевічы» і забяспечылі домам. Праўда, дагавор найму жылога памяшкання не заключаўся, і ніхто з членаў сям'і па месцы жыхарства зарэгістраваны не быў. Умовы жыцця малалетняга ўпаўнаважанымі дзяржаўнымі органамі не вывучаліся, пытанне аб яго своечасовым накіраванні ў дашкольную ўстанову не вырашалася. На момант пажару Дзіма знаходзіўся адзін без нагляду дарослых...

Ад апёкаў, і не толькі ад іх, пацярпеў і чатырохгадовы Ілья Платонаў. Гродзенскім райаддзелам міліцыі заведзена крымінальная справа ў дачыненні да яго айчыма П. Януцэвіча. Гэты вырадак нанёс малому каля шасці ўдараў рукамі ды яшчэ дзесяць тэрмічных апёкаў запалкамі па розных частках цела. Сапраўдны садызм!

Прычым следствам устаноўлена, што ў Ілы і раней былі цялесныя пашкоджанні, пра якія было вядома і фельчару, і загадчыцы Капцёўскай амбулаторыі. Аднак праваахоўныя органы аб гэтым не інфармаваліся. Больш за тое, адміністрацыяй Капцёўскай сярэдняй школы былі сфальсіфікаваныя дакументы аб прызнанні, што Ілья Платонаў знаходзіцца ў сацыяльна-небяспечным становішчы.

Нараджэнне дзяцей... не зарэгістравалі

Неверагодна, але менавіта такі факт выяўлены пракурорскай праверкай у Дзятлаўскім раёне.

24 лістапада мінулага года ў райаддзел міліцыі паступіла інфармацыя з прыёмнага пакоя Цэнтральнай раённай бальніцы: дастаўлены Дзіма Раеўскі, якому няма яшчэ і трох месяцаў. У яго чэрапна-мазгавая траўма, пераломы касцей чэрапа. Напярэдадні гэту сям'ю, якая жыве ў вёсцы Руда Яворская, наведала фельчар мясцовага ФАПа і выявіла, што ў Дзімы павышаная тэмпература цела, прапанавала яго шпіталізаваць. А ў бальніцы высветлілася, што ў хлопчыка траўма галавы.

Што ж здарылася? У сям'і Раеўскіх чацвёра дзяцей: Данііл, 2006 года нараджэння, Настасся, 2007 г.н., і малыя — блізняты Дзмітрый і Павел, 2009 г.н. Як паказала праверка, 22 лістапада пасля 17 гадзін у доме знаходзіліся дзеці разам з бацькам і ягоным братам, а маці была на працы. І так атрымалася, што Насця сцягнула малога з ложка і ён зваліўся на падлогу, пасля чаго на галаве з'явілася прыпухласць, а з носу пайшла кроў. Аднак толькі 24 лістапада Дзіму даставілі ў бальніцу.

Тады, у ходзе праверкі, і было ўстаноўлена, што нараджэнне Дзімы і яго брата Паўла... не зарэгістравана ў органах ЗАГС. Чаму? Аказваецца, у маці няма грамадзянскага пашпарта, паколькі яна, узяўшы новы шлюб, змяніла прозвішча. Па гэтай прычыне жанчына не атрымала дзяржаўную дапамогу ў сувязі з нараджэннем сыноў-блізнятаў. А яе муж нідзе не працуе, сям'я жыве, а дакладней, існуе за кошт аліментаў, якія Раеўская атрымлівае на выхаванне дачкі Насці. І маці, і бацька дзяцей злоўжываюць спіртным.

Відавочна, што гэта сям'я з'яўляецца сацыяльна-небяспечнай, аднак толькі 30 кастрычніка, незадоўга да бяды з Дзімам, яе паставілі на ўлік. Пасля чаго, робіць выснову пракуратура, ні сельвыканкам, ні мясцовы дзіцячы садок-сярэдняя школа, ні сельгаскааператыў, дзе фактычна працавала Раеўская, не зрабілі ніякіх захадаў па абароне правоў дзяцей. Нікога не цікавіла, што двайняты не зарэгістраваныя ў ЗАГСе, што маці з-за адсутнасці пашпарта не атрымала ніводнай выплаты ад дзяржавы, і выйшла на працу, пакінуўшы чацвярых малалетніх дзетак на бацьку-алкаголіка.

І толькі пасля атрымання Дзімам траўмы пастановай камісіі па справах няпоўнагадовых у той жа дзень, 24 лістапада, усе чацвёра дзяцей былі адабраныя ў бацькоў.

Дзеці дома, а маці... у загуле

А вось што ўбачылі супрацоўнікі пракуратуры ў верасні мінулага года, пабываўшы разам з прадстаўнікамі зацікаўленых органаў у вёсцы Даўгялы Воранаўскага раёна, дзе на ўтрыманні тутэйшай жыхаркі Я. Кіндэр — чацвёра малалетніх дзяцей (1999, 2003, 2005 і 2007 г.н.). Яны, напаўраздзетыя, знаходзіліся, нягледзячы на халоднае надвор'е, на вуліцы. А ў хаце — антысанітарныя ўмовы, дзяцей пакінулі без ежы. Хіба ж можна давяраць сужыцелю Кіндэр, які сустрэў удзельнікаў праверкі са значнымі цялеснымі пашкоджаннямі на твары. А дзе ж маці гэтых дзетак? Па словах сужыцеля, яна ўжо суткі адсутнічала дома.

Дык няўжо гэта не сацыяльна-небяспечнае становішча? Аднак няпоўнагадовыя дзеці на такім уліку не значыліся. І гэта — пасля трагічнай гібелі на пажары ў 2003 годзе аднаго з дзяцей Кіндэр. А таксама пасля таго, як яшчэ ў красавіку 2008 года жыхары вёскі паведамлялі, што маці чацвёра сутак адсутнічала дома, а дзеці былі пакінутыя без нагляду — галодныя, у халодным памяшканні. І спрабавалі распаліць печ...

Па выніках праверкі органамі пракуратуры Гродзенскай вобласці ўнесена 18 прадстаўленняў кіраўнікам дзяржаўных органаў, дзе пастаўлена пытанне аб дысцыплінарнай адказнасці вінаватых асобаў. У Генеральную пракуратуру накіраваныя прапановы па ўдасканаленні заканадаўства па абароне дзяцей, якія аказаліся ў экстрэмальнай жыццёвай сітуацыі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Ці патрэбныя вяскоўцам ТРЭНАЖОРЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Размовы аб тым, што з-за нізкай плацежаздольнасці жыхары сельскагаспадарчых рэгіёнаў не могуць забяспечыць варты попыт, не вытрымалі праверку рэаліямі. Як высветлілася, галоўнае аказалася ў іншым — пошуку «свайго» кліента і новых відах дзейнасці.

— Калі раней мы заходзілі ў пункт пракату, то маглі пабачыць халадзільнікі, тэлевізары, посуд — вось, напэўна, і ўсё, — кажа дырэктар Вілейскага раённага камбіната бытавога абслугоўвання Аляксандра Салава. — Але час змяніўся кардынальна: жыхары раёнаў не хочуць адчуваць сябе горшымі, чым жыхары буйных гарадоў. Адсюль і змены: пункты пракату прапануюць мыючыя пыласосы, палаткі, спальныя мяшкі, ролікі, скейты. Прычым прыклады можна прыводзіць і надалей. Так, адначасова з камп'ютарным фота ў нас прапануецца ламінаванне, брашураванне і ксеракопія. Пашыраецца пералік стрыжак і завівак — словам, ёсць імкненне ні ў чым не адстаць ад сталіцы.

Асобная гаворка аб уласнай швейнай вытворчасці. Безумоўна, сюды па традыцыі прыносяць рэчы ў рамонт. Але разам з гэтым атэлье наладзіла ўласную вытворчасць трыкатажных вырабаў, а таксама пачало актыўны пошук самых розных заказаў — тут нават шылі чахлы для авіяцыйнай тэхнікі.

— Пры гэтым з-за нізкіх цэнаў на паслугі мы не адчуваем канкурэнцыі з боку Маладзечна, — заўважае Аляксандра Салава. — А што ж да прадпрымальнікаў, то колькасць недзяржаўных прадпрыемстваў у гэтай сферы сапраўды вялікая. Вось толькі даводзіцца канстатаваць, што цікавіць прыватнікаў толькі Вілейка. У вёскі ж ніхто з іх не пайшоў.

Заўтра будзе больш?

За апошні час раённы камбінат бытавога абслугоўвання змог укласці ў рамонты КПП у аграгарадках больш за 200 млн рублёў уласных сродкаў. З улікам ранейшых праблем гэта лічба — больш чым значная. Разам з тым, нельга не заўважыць, што «эканоміка» гэтай сферы заўсёды была спецыфічнай. Адлегласць ад Вілейкі да аддаленых прыёмных пунктаў складае паўсотні кіламетраў, што ў сваю чаргу вядзе да вялікіх транспартных выдаткаў. Разлічваць на звышпрыбытак тут не выпадае.

— Вельмі добра, што да бытавога абслугоўвання павярнулася дзяржава, нам дадзеныя ўсе прэферэнцыі — вызваленне ад падатку на дабаўленую вартасць, ільготы па зямельным падатку, частковая кампенсацыі стратаў пры аказанні паслуг на вёсцы, — адзначае Аляксандра Салава. — Але пакуль бянтэжыць адно: тэрмін прадастаўлення падтрымкі заканчваецца сёлета, а вось што будзе далей — невядома. Зразумела, што час цяпер няпросты, і тым не менш мы пераканаНЫЯ, што без пралангацыі тут не абысціся. Бытавое абслугоўванне зусім нядаўна стала адраджацца, і адмовіцца ад дапамогі яму сёння — значыць, несці нашмат большыя выдаткі заўтра.

Сяргей ГРЫБ.

Вілейскі раён.

ОАО «БЕЛНИИЛИТ»

220118, г. Минск, ул. Машиностроителей, 28, УНП 100023492

ИНФОРМАЦИЯ

о результатах финансово-хозяйственной деятельности открытого акционерного общества «БЕЛНИИЛИТ» за 2009 год

Наименование показателя	Код строки	За отчетный период, млн руб.	За аналогичный период прошлого года, млн руб.
1. Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	9842	15319
2. Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	763	1171
3. Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	4459	8796
4. Валовая прибыль	040	4620	5352
5. Прибыль (убыток) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	070	1325	2019
6. Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	120	-15	-27
7. Прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов	160	-339	-299
8. Прибыль (убыток)	200	971	1693
9. Чистая прибыль (убыток)	300	326	1026

10. Количество акционеров, всего – 51, в том числе: юридических лиц – 1, физических лиц – 50.

11. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	млн руб.	32,6	-
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	33	-
Обеспеченность акции имуществом	тыс. руб.	8,8	-
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	штук	-	-

12. Информация о задолженности:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Просроченная дебиторская задолженность	млн руб.	117	-
Просроченная кредиторская задолженность	млн руб.	-	-

13. Среднесписочная численность работающих (человек) – **159.**

14. Основной вид деятельности: **разработка технологий и оборудования для литейного производства.**

Бухгалтерский баланс за 2009 год по состоянию на 01.01.2010 года

Наименование показателя	Код строки	На начало года, млн руб.	На конец года, млн руб.
АКТИВ			
Внеоборотные активы	190	8852	9691
Оборотные активы	290	5730	5680
Баланс	**300**	**14582**	**15371**
ПАССИВ			
Капитал и резервы	490	11138	12048
Долгосрочные обязательства	590	-	-
Краткосрочные обязательства	690	3444	3323
Баланс	**700**	**14582**	**15371**

Директор **А.П. Мельников**

Главный бухгалтер **Н.В. Ванзонок**

ЯКІ ТЫ, ФЕРМЕРСКІ ХЛЕБ?

Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання абнародавала статыстычную інфармацыю адносна працэсу развіцця ў краіне сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак. Так, у працэсе рэформаў, пачынаючы з 1991 года і па сёння, у Беларусі было арганізавана больш за 6 тысяч такіх гаспадарак і каля 4 тысяч спынілі сваю дзейнасць.

ПА 61 ГЕКТАРУ НА ГАСПАДАРКУ

Па стане на пачатак гэтага года ў краіне налічвалася 2045 сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак. У тым ліку ў Брэсцкай вобласці — 413, у Віцебскай — 329, у Гомельскай — 258, у Гродзенскай — 306, у Мінскай — 471, у Магілёўскай вобласці — 268 гаспадарак. За імі агулам замацавана 124,5 тысячы гектараў зямлі. У сярэднім на адну фермерскую гаспадарку прыпадае 61 гектар (гэты паказчык вагаецца, напрыклад, ад 41 гектара ў Брэсцкай вобласці да 108 гектараў у Магілёўскай).

На працягу мінулага года было створана 147 сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак, у той жа час 97 спынілі сваю дзейнасць.

З СЯРЭДНЯЙ СПЕЦЫЯЛЬНАЙ, ДА 49 ГАДОЎ

Калі гаварыць пра ўзровень адукацыі і ўзрост кіраўнікоў сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак, то вышэйшую адукацыю маюць 36 працэнтаў з іх, сярэднюю спецыяльную — 43 працэнты, сярэднюю — 19,4 працэнта, няпоўную сярэднюю — 1,6 працэнта.

Па ўзроставым складзе кіраўнікі гаспадарак прадстаўлены наступным чынам. Да 30 гадоў — 5 працэнтаў, ад 30 да 39 гадоў — 21 працэнт, ад 40 да 49 гадоў — 47 працэнтаў, ад 50 да 59 гадоў — 21 працэнт, узрост 60 гадоў і больш маюць 6 працэнтаў фермераў. Такім чынам, можна ўявіць сабе сярэднестатыстычны «партрэт» фермера: чалавек з дыпломам колішняга тэхнікума ва ўзросце да 49 гадоў.

Наколькі наяўнасць таго ці іншага ўзроўню канкрэтнага фермера паўплывала на спецыялізацыю яго гаспадаркі, не гаворыцца. Пэўныя ўскосныя высновы можна зрабіць па наступных фактах: для 80 працэнтаў сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак асноўным накірункам з'яўляецца раслінаводства.

НАДОІ — НІЖЭЙ ЗА СЯРЭДНЕРЭСПУБЛІКАНСКІ ЎЗРОВЕНЬ

У 2009 годзе сялянскімі (фермерскімі) гаспадаркамі было выраблена 111,2 тысячы тон збожжа (што складае 98,5 працэнта да ўзроўню папярэдняга года), бульбы — 115,5 тысячы тон (88,1 працэнта), агародніны — 128,6 тысячы тон (97,8 працэнта).

Ураджайнасць у гаспадарках склала: па збожжу — 30,7 цэнтнера з гектара, што ніжэй за сярэднерэспубліканскую па ўсіх катэгорыях гаспадарак на 2,6 цэнтнера з гектара; па бульбе — 182 цэнтнеры з гектара (на 4 цэнтнеры з гектара); па агародніне — 211 цэнтнераў з гектара (на 31 цэнтнер з гектара).

Надоі на карову ў сельскіх (фермерскіх) гаспадарках летась склалі 3944 кілаграмы, што на 747 кілаграмаў ніжэй за сярэднерэспубліканскі ўзровень (ва ўсіх катэгорыях). У гаспадарках па стане на пачатак 2010 года ўтрымлівалася 10,1 тысячы галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку 3,8 тысячы кароў, 34,9 тысячы свіней, 3,5 тысячы авечак і 0,6 тысячы коней.

ТРАКТАР У ФЕРМЕРА НЕ ПАПРОСІШ...

Увогуле, згодна са статыстычнымі звесткамі, 1227 сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак (60 працэнтаў) ад іх наяўнасці на 1 студзеня гэтага года не трымалі буйной рагатай жывёлы. Каля 36 працэнтаў гаспадарак не маюць трактароў, 64 працэнты — грузавых аўтамабіляў.

Удзельная вага сельскагаспадарчай прадукцыі, атрыманай ад сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак у агульным аб'ёме яе вытворчасці па краіне застаецца нязначнай і складае меней за 2 працэнты. У тым ліку 0,2 працэнта па малаку, 0,5 працэнта па мясу, 0,04 працэнта па яйках, 1,3 працэнта па збожжы, 1,6 працэнта па бульбе, 5,6 працэнта — па агародніне.

У адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сялянскай (фермерскай) гаспадарцы», фермерскім гаспадаркам, у якіх выручка ад рэалізацыі выробленай ці выробленай і перапрацаванай імі прадукцыі ўласнай вытворчасці раслінаводства (акрамя кветак і дэкаратыўных раслін), жывёлагадоўлі (акрамя пушной зверагадоўлі), рыбаводства і пчалаводства складае не менш за 50 працэнтаў ад агульнай выручкі за папярэдні фінансавы год, а таксама толькі што створаным фермерскім гаспадаркам (на працягу першага года з дня іх стварэння) аказваецца дзяржаўная падтрымка за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.

НА ПЕРШАСНАЕ ЎЛАДКАВАННЕ — 1,2 МІЛЬЯРДА

Указаным гаспадаркам павінна аказвацца дзяржаўная падтрымка ў наступных сферах. Па матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні, набыцці (на ўмовах лізінгу), рамонце і тэхнічным абслугоўванні сельскагаспадарчай тэхнікі і абсталявання; меліярацыі земляў і вапнаванні глебы; ахове раслін, насенняводстве; ветэрынарнай і племяннай справах і ў іншых сферах нароўні з іншымі вытворцамі сельскагаспадарчай прадукцыі.

Так, летась са сродкаў рэспубліканскага бюджэту на першаснае ўладкаванне сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак было накіравана 1,9 мільярда рублёў. Сёлета прадугледжана накіраваць пад такія ж мэты 1,2 мільярда рублёў.

Фермерскім гаспадаркам дадзена права атрымліваць крэдытныя і заёмныя сродкі нароўні з іншымі вытворцамі сельскагаспадарчай прадукцыі. У якасці забеспячэння выканання абавязацельстваў па дагаворах пазыкі (крэдыту) яна можа выкарыстоўваць залог сваёй маёмасці, уключаючы ўраджай сельгаскультур, а таксама залог права арэнды маёмасці.

Сялянскім (фермерскім) гаспадаркам летась на ўмовах доўгатэрміновай арэнды (лізінгу) перададзена 180 адзінак тэхнікі, у тым ліку 28 трактароў, 52 грузавыя аўтамабілі, 23 зернеўборачныя і кормаўборачныя камбайны і 77 адзінак іншай тэхнікі.

Фермерскім гаспадаркам дадзены асаблівы рэжым падаткаабкладання ў адпаведнасці з падатковым заканадаўствам. На працягу трох гадоў з дня дзяржаўнай рэгістрацыі фермерская гаспадарка вызваляецца ад выплаты ўсіх відаў падаткаў, акрамя падатку на даходы ад дзейнасці, што не звязаная з сельскагаспадарчай вытворчасцю. За фермерскімі гаспадаркамі таксама захаванае права перайсці на выплату адзінага падатку для вытворцаў сельскагаспадарчай прадукцыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»

Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ.

Адказная за выпуск Наталля КАРПЕНКА.

Грамадскі савет: **НАВІЦКІ Г.В.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОЎ В.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **АЦЯСАЎ А.Я.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, старшыня Прылепскага сельскага Савета дэпутатаў Смалявіцкага раёна Мінскай вобласці

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ: «ПАЛОВУ ПРОСЬБАЎ МЫ ВЫРАШЫЛІ»

Наваполацкую гарадскую арганізацыю грамадскага аб'яднання «Белая Русь» меней за год узначальвае знакаміты беларускі спартсмен — **Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ — малатабоец-прызёр летніх Алімпійскіх гульняў у Пекіне.** І за гэты час Вадзім Анатольевіч і яго аднадумцы ўжо паспелі зрабіць шмат.

— Я ў «Белую Русь» пайшоў па сваёй волі. Шчыра. І не трэба ўсур'ёз успрымаць словы пра тое, што вось, маўляў, выкарыстоўваюць вядомага чалавека для папулярызацыі арганізацыі, — расказвае карэспандэнту «Звязды» Вадзім Дзевятоўскі. — Мне і раней вельмі хацелася актыўна ўдзельнічаць у грамадскім жыцці. Я ж дэпутат гарадскога Савета.

І яшчэ да ўступлення ў «Белую Русь», як мог, па-за дэпутацкімі абавязкамі, стараўся рабіць карысныя справы. У прыватнасці, шчыра займаўся перавыхаваннем цяжкіх падлеткаў. І цяжкімі яны сталі мо таму, што не атрымлівалі дастатковай увагі і з боку грамадства. Таму што ніхто не паспрабаваў прапанаваць ім нешта цікавае.

І раней яшчэ, да дэпутацтва, да мяне звярталіся па дапамогу са сваімі праблемамі людзі. Таму што спадзяваліся, што я, іх зямляк, якога ведаюць не толькі ў краіне, нейкім чынам магу ім дапамагчы. Я вельмі рады, што ў «Белай Русі» знайшоў шмат аднадумцаў. Сярод іх людзі рознага ўзросту, прафесій. І, паверце, ніхто іх не прымушаў праяўляць грамадзянскую пазіцыю. Як такое наогул можна зрабіць?

Так, мы падтрымліваем тое, што робіцца кіраўніцтвам краіны. А ці дрэнна спрыяць на рэгіянальным узроўні вырашэнню розных праблем, якія хвалююць людзей? Не. Мы адкрытыя для супрацоўніцтва з усімі, нават тымі, хто не падзяляе нашы погляды, калі ў іх ёсць цікавыя прапановы. Калі яны хочуць падняць нейкае праблемнае для горада, ды і для Полацкага раёна, пытанне.

— Ведаю, што ў Наваполацку адкрылася грамадская прыёмная «Белай Русі». Наколькі яна, на ваш погляд, запатрабаваная суграмадзянамі?

— Калі хочаце, зараз прывяду лічбы: колькі мы людзей прынялі, колькім рэальна дапамаглі. Афіцыйна прыёмная працуе кожны другі і чацвёрты аўторак штомесяц. Людзі прыходзяць да нас не толькі ў гэтыя дні, калі лічаць, што ўжо больш не могуць чакаць вырашэння сваёй праблемы па розных пытаннях. Прыходзяць з рознымі прапановамі, ідэямі. Мы рады ўсім.

І магу канстатаваць, што прыкладна палова просьбаў намі даведзена да станоўчага іх рашэння. «Дзяжураць» у прыёмнай псіхолаг, юрыст, іншыя спецыялісты. Ёсць у нас адзін з лідараў — палкоўнік у адстаўцы. Да яго звяртаюцца па пытаннях прызыву ў армію, іншых. І ўжо ёсць удзячныя гэтаму актыўнаму члену «Белай Русі». Як і намесніку галоўнага ўрача гарадской паліклінікі — таксама нашаму лідару, які проста ў грамадскай прыёмнай можа сваім аўтарытэтам дапамагчы наведвальніку па канкрэтным пытанні. І наша мэр Наталля Качанава — адна з лідараў. З прыёмнай можна звярнуцца непасрэдна да яе.

— Мне расказвалі, што ў Наваполацку ў «Белай Русі» ёсць цікавая практыка ў правядзенні савета... мужчын.

— Насамрэч цікава назіраць, калі таты ў дыскусіі з жанчынамі-маці абмяркоўваюць розныя пытанні: абавязкаў у сям'і, праблемы дэмаграфічнай сітуацыі. Мужчыны, звычайна закрытыя для абмеркавання праблем, літаральна «раскрываліся», выкладаючы свой погляд на сям'ю. Жанчыны папракалі моцную палову ў тым, што на іх перакладваецца шмат таго, што маглі б рабіць мужчыны. І атрымлівалі адказы. Шмат эмоцый, шчырых думак. Паверце, паслухаць усё гэта цікава і карысна.

Падчас гэтых нефармальных сустрэч можна абазначыць канкрэтныя праблемы, якія трэба вырашаць. Напрыклад, маці, якая выхоўвае некалькі дзяцей і аформіла апеку, прапанавала лабіраваць магчымасць ільготнага праезду для дзяцей са шматдзетных сем'яў. Як дэпутат і кіраўнік гарадской арганізацыі «Белай Русі» буду займацца гэтым.

— Неўзабаве юбілей Вялікай Перамогі. Як «Белая Русь» будзе ўдзельнічаць у святкаванні?

— Рыхтуе «сюрпрызы». Сёлета пройдзем калонай на святочным шэсці. А летась, прыемна ўспомніць, ваенныя даверылі нам ажно мінамёт *(смяецца —* **А.П.***)*. Колькі дзятвы з задавальненнем аглядалі яго, фатаграфаваліся. Цесна супрацоўнічаем з пагранічнікамі. Для падлеткаў арганізуем экскурсіі ў армію. Каб не баяліся яе. Праводзім сустрэчы з ветэранамі. Школьнікі пішуць сачыненні на тэму вайны. Усё гэта не для справаздачы. Мы павінны зразумець увесь жах вайны, тое, што без гэтых ветэранаў нас магло б і не быць. Аб арганізацыі мяркуюць па справах! Мы не толькі ветэранам аказваем шэфскую дапамогу. Калі чалавеку патрэбна ўнікальная аперацыя, якую не могуць правесці ў Беларусі, шчыра ўдзельнічаем у зборы сродкаў. Літаральна сёння адкрылі рахунак для аказання адраснай дапамогі дзецям з анкалагічнымі захворваннямі... Чысцілі тэрыторыі ля крыніцы, бяром удзел у суботніках.

— Не магу не запытаць — гэта праўда, што вы рыхтуецеся выступіць у Лондане ў 2012 годзе?

— Вядома. Кропка ў так званай допінгавай справе яшчэ не пастаўлена. Трэніруюся і не страціў алімпійскіх амбіцый, хоць, можа, гэта не ўсім падабаецца. Я не здаўся! Веру ў справядлівасць! Гатовы адстойваць гонар сваёй краіны і надалей — так і напішыце!

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ВЕЗЛА НА ВЕЛАСІПЕДЗЕ БЯРОЗАВІК І РАЗБІЛАСЯ НАСМЕРЦЬ

Па вуліцы вёскі Крошын Баранавіцкага раёна жанчына везла на веласіпедзе пяцілітровую пластыкавую бутлю з бярозавым сокам.

Бутля вісела на рулі і нечакана трапіла між рамай і рулявой вілкай веласіпеда. Ад рэзкага тармажэння жанчына пералялела цераз руль і стукнулася галавой аб асфальт. Выратаваць жанчыну не ўдалося. У загінулай засталося трое малых.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

г. ВИТЕБСК **18.05.2010**

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи объекта аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
1.	Изолированное помещение с инв. № 251/D-32147, расположенное по адресу: Витебская область, Верхнедвинский район, д. Борковичи	Характеристика объекта недвижимости: изолированное помещение (пожарное депо) общей площадью 75,6 кв.м, 1972 г. постройки, фундамент бутовый, стены кирпичные, перекрытия – ж/б плиты, полы цементные и дощатые, крыша рулонная	7549676	754967
2.	Капитальное строение с инв. № 210/С-11386, расположенное по адресу: Витебская область, Браславский район, Ахремовецкий с/с, д. Ахремовцы, и право заключения договора аренды земельного участка	Характеристика объекта недвижимости: здание специализированное иного назначения (двухэтажное кирпичное пожарное депо), общая площадь 136,0 кв.м, объем 577 куб.м, 1980 г. постройки, фундамент б/бетонный, перекрытия – ж/бетонное, крыша рулонная совмещенная с перекрытием, полы бетонные. Земельный участок: с кадастровым номером 220880500102000005 площадью 0,0054 га для использования под пожарный аварийно-спасательный пост сроком аренды 49 лет.	92338423	9233842

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблимущество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон в Витебске: (0212) 476096, сайт www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail:votfondgi@tut.by.

1. Аукцион состоится 18 мая 2010 г. в 15 часов в здании фонда «Витебскоблимущество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

2. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00, **последний день приема документов 17.05.2010 г. до 17.00** по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. **Заключительная регистрация участников 18.05.2010 с 14.00 до 15.00.** К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

3. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903000021 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Витебской области г. Витебск, код 150801307. Получатель – фонд «Витебскоблимущество», УНП 300002495.

4. **Участник, ставший победителем аукциона (претендентом на покупку), после окончания аукциона обязан: по лоту № 1** – подписать протокол аукциона, в течение трех рабочих дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам торгов документации, необходимой для их проведения, в сумме 1 миллиона рублей, не позднее семи рабочих дней со дня проведения аукциона заключить договор купли-продажи объекта; **по лоту № 2** – подписать протокол аукциона; не позднее 10 дней со дня принятия решения исполкома о предоставлении земельного участка, внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, в сумме 3 миллионов рублей, расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка; не позднее 12 дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

5. Подробная информация об условиях участия в аукционе и продажи предмета аукциона опубликована ранее в газете «Звязда» от 10.11.2009 № 212 (26570) и от 27.11.2009 № 225 (26583).

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Аукцион состоится 26 апреля 2010 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206** в рабочие дни **с 08.00 до 17.00.** Последний день приема заявлений – 20.04.2010 года до 17.00.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов. Условия проведения аукциона – **наличие не менее двух участников.**

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют в сроки, указанные в извещении:

а) копию квитанции **о внесении задатка** на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3642017441709 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 **(разовый платеж)**;

б)документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, а в случае участия в аукционе его представителя – **паспорт и нотариально заверенную доверенность.**

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с земельно-кадастровой документацией и осмотр на местности земельных участков. Продажа земельных участков производится без изменения их целевого назначения. Граждане, желающие участвовать в аукционе по нескольким лотам, вносят задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой.

Победители аукциона обязаны: в течение десяти рабочих дней после принятия решения о предоставлении земельного участка в частную собственность внести плату за земельный участок (задаток засчитывается при внесении платы); возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Ориентировочная сумма затрат на организацию и проведение аукциона (на всех победителей) составляет 4 миллиона рублей.

№№ Лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Стоимость землеустроительного дела (руб.)	Сумма задатка (руб.)
Лот № 1	переулок 1-й Ровчакова, 1	0,0921	740100000001004766	17 180 000	448 544	1 546 000
Лот № 2	переулок 1-й Ровчакова, 5	0,0938	740100000001004768	17 497 000	448 544	1 575 000
Лот № 3	переулок 1-й Ровчакова, 7	0,0942	740100000001004769	17 572 000	448 544	1 581 000
Лот № 4	переулок 1-й Ровчакова, 9	0,0946	740100000001004770	17 647 000	453 364	1 588 000
Лот № 5	переулок 1-й Ровчакова, 11	0,0973	740100000001004771	18 150 000	448 544	1 634 000
Лот № 6	переулок 2-й Ровчакова, 2	0,0990	740100000001004774	17 937 000	448 544	1 614 000
Лот № 7	переулок 2-й Ровчакова, 4	0,0986	740100000001004776	17 865 000	448 544	1 608 000
Лот № 8	переулок 2-й Ровчакова, 10	0,1074	740100000001004781	19 459 000	448 544	1 751 000
Лот № 9	переулок 3-й Ровчакова, 4	0,0998	740100000001004783	18 082 000	448 544	1 627 000
Лот № 10	переулок 3-й Ровчакова, 6	0,0972	740100000001004784	17 611 000	461 519	1 585 000
Лот № 11	переулок 1-й Сараканайский, 1	0,1125	740100000001004762	20 383 000	474 494	1 834 000
Лот № 12	переулок 1-й Сараканайский, 7	0,0932	740100000001004765	16 886 000	448 544	1 520 000

Строений, сооружений на земельных участках нет. В непосредственной близости имеются сети водопровода и канализации.

Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

Ну і ну!

КАНТРАБАНДНЫЯ... ТАПКІ НА Br30 млн

На аўтамагістралі Маларыта—Кобрын, побач з в. Чарняны, супрацоўнікі міліцыі і мытні затрымалі «Мерседэс», у якім грамадзянін Украіны правозіў без дакументаў больш за тысячу пар тапак, якія пацягнулі на 30 млн рублёў.

А вечарам на гэтым жа месцы тармазнулі аўтамашыну «Аўдзі», на якой двое грамадзян Украіны спрабавалі кантрабандай правесці 266 мабільных тэлефонаў. Тут тавар пацягнуў больш чым на 361 млн рублёў. Кантрабанда канфіскаваная.

ДЗЯЎЧЫНКУ ЗАСЫПАЛА ПЯСКОМ

У пясчаным кар'еры каля в. Аснежыцы Пінскага раёна была знойдзена мёртвай 9-гадовая дзяўчынка.

Праводзіцца праверка, але на целе не знойдзена прыкмет гвалтоўнай смерці. Прычынай мог быць абвал пласта пяску, пад якім аказалася дзяўчынка.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ОТЧЕТ О РЕЗУЛЬТАТАХ ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ за 2009 год

ОАО «ПОЛОЦКИЙ ЗАВОД «ПРОММАШРЕМОНТ»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

млн руб.

	Код строки	На начало года	На конец года
АКТИВ			
1. Внеоборотные активы	190	19570	20483
2. Оборотные активы	290	4403	5001
Баланс	300	23973	25484
ПАССИВ			
3. Капитал и резервы	490	18362	19556
4. Обязательства	690	5611	5928
Баланс	700	23973	25484

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2009 год

млн руб.

		2009 г.	2008 г.
Выручка от реализации товаров, работ, услуг	010	8052	9407
Себестоимость реализованных товаров, продукции	030	5889	7204
Прибыль от реализации	070	903	706
Прибыль от операционных доходов и расходов	120	79	9
Прибыль от внереализационных доходов и расходов	160	-456	-334
Налоги, сборы и платежи из прибыли, расходы на прибыль	(250+ 260+270)	361	294
Чистая прибыль	300	165	87

УНП 300075193.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении открытого аукциона по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытого акционерного общества «Жлобинский карьер формовочных материалов».

Аукцион состоится 10 июня 2010 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Продавец – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Для участия в аукционе в срок **до 16.00 25 мая 2010 г.** по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный,12, каб. 401 предоставляются следующие документы:

заявление на участие в аукционе по установленной форме;

юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – копии (без нотариального засвидетельствования) устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, и свидетельства о государственной регистрации, доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копия выданной Министерством финансов Республики Беларусь лицензии на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности на рынке ценных бумаг (профессиональными участниками рынка ценных бумаг);

индивидуальными предпринимателями – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации;

представителями физических лиц, индивидуальных предпринимателей – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенная доверенность;

юридическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

представителями физических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность, представителями юридических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность или иные легализованные в установленном порядке документы, подтверждающие полномочия представителя;

при подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предоставляют копию документа, удостоверяющего личность, и его подлинник для заверения его копии лицом, принимающим документы;

документ, подтверждающий согласие антимонопольного органа на совершение сделки, в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь.

Для участия в аукционе уплачивается задаток в сумме 371111854 (триста семьдесят один миллион сто одиннадцать тысяч восемьсот пятьдесят четыре) белорусских рубля на счет № 3642974000028 в филиале № 529 «Белсвязь» ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.

Задаток уплачивается в срок до 4 июня 2010 г. согласно договору о задатке, заключаемому с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь при регистрации заявления на участие в аукционе.

Выигравшим торги на аукционе признается лицо, предложившее за пакет акций (лот) наиболее высокую цену.

Договор купли-продажи акций заключается с участником аукциона, выигравшим торги, в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона.

Участник аукциона, выигравший торги, обязан возместить фактические затраты на подготовку и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Получить более подробную информацию об ОАО «Жлобинский карьер формовочных материалов», ознакомиться с годовой бухгалтерской отчетностью акционерного общества по состоянию на 1 января 2010 г., проектом договора купли-продажи акций можно по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный, 12, каб. 401.

Контактные телефоны:

Департамент ценовой политики Министерства экономики Республики Беларусь (017) 2006845; 2226717.

Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (017) 284 85 62.

Полное и сокращенное наименования открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена		Лот № 1	
			кол-во акций, шт.	в % к УФ	кол-во акций, шт.	в % к УФ	акции, рублей	пакета акций, рублей	количество акций в лоте, штук	начальная цена лота, рублей
Открытое акционерное общество «Жлобинский карьер формовочных материалов» (ОАО «ЖКФМ»), Гомельская обл., г. Жлобин, ул. Подгорная, 52	424011	3600	412484	97,3	412484	97,3	8997	3711118548	412484	3711118548

За ОАО «Жлобинский карьер формовочных материалов» зарегистрированы земельные участки общей площадью 48,6713 га в г. Жлобине.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ПУХОВИЧСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит открытый аукцион на право заключения договора аренды земельных участков, который состоится 20 мая 2010 г. в 15.00 в зале заседаний райисполкома, расположенного по адресу: Минская обл., г. Марьина Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, к. 227.

На аукцион будут выставлены:

Лот 1 – земельный участок с кадастровым номером 624450100001002948, расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, г. Марьина Горка, ул. Октябрьская, площадь – 0,0080 га, для размещения торгового павильона для торговли продукции пчеловодства, подъезд к данному объекту осуществляется по существующей улице Октябрьской, срок аренды – 25 лет, начальная цена – 1 988 480 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 198 840 рублей.

Лот 2 – земельный участок с кадастровым номером 624450100001002949, расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, г. Марьина Горка, ул. Новая Заря, площадь – 0,0800 га, для размещения павильона по продаже автозапчастей, подъезд и подход к земельному участку осуществляется со стороны существующего въезда в гаражный кооператив «Пассат-Авто», срок аренды – 25 лет, начальная цена – 9 266 708 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 926 670 рублей.

Лот 3 – земельный участок с кадастровым номером 624485208101000680, расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, Пуховичский с/с, аг. Пуховичи, ул. Советская, площадь – 0,0122 га, для установки остановочного комплекса, срок аренды – 25 лет, начальная цена – 28 890 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 2 880 рублей, возмещение потерь сельскохозяйственного производства в сумме 165 800 рублей.

Желающим участвовать в аукционе, необходимо внести соответствующий размер задатка на счет финансового отдела Пуховичского райисполкома, ф-л 626, АСБ «Беларусбанк» сч. № 3602625000002, код платежа – 4616.

Участники аукциона должны предоставить следующие документы:

- заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
- заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляются:

- гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно – финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Заявления на участия в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: **г. М. Горка, ул. Ленинская, 47, Пуховичский райисполком, 2-й этаж, к. 216 с 20 апреля по 15 мая 2010 г. с 8.00 до 17.00 по рабочим дням.**

Заключительная регистрация – **с 14.30 до 14.55 в день проведения аукциона по адресу: Минская обл., г. Марьина Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, к. 227, зал заседаний райисполкома.**

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников.

Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победитель аукциона вносит плату за право заключения договора аренды земельного участка; возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и государственной регистрацией в отношении созданного земельного участка; получает разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий два года.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на право заключения договоров аренды по результатам аукциона путем выезда на место нахождения данного земельного участка.

Дополнительную информацию можно получить по адресу: **г. Марьина Горка, ул. Ленинская, 47, к. 216,** контактный тел: **8 01713 43955** с 8.00 до 17.00 по рабочим дням.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении **24 июня 2010 г. в 10.00** открытого конкурса по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытого акционерного общества «Таксомоторный парк» г. Брест (далее – ОАО «ТМП» г. Брест) и **24 июня 2010 г. в 11.00** – открытого конкурса по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытого акционерного общества «Смолевичский опытно-механический завод» (далее – ОАО «Смолевичский опытно-механический завод»).

Конкурсы состоятся по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Продавец – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

Для участия в конкурсах в срок **до 16.00 8 июня 2010 г.** по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный,12, каб. 401 предоставляются следующие документы:

заявление на участие в конкурсе по установленной форме;

юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – копии (без нотариального засвидетельствования) устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, и свидетельства о государственной регистрации, доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

индивидуальными предпринимателями – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации;

представителями физических лиц, индивидуальных предпринимателей – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенная доверенность;

юридическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в конкурсе) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

юридическими и физическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иным финансово-кредитным учреждением, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

представителями физических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность, представителями юридических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность или иные легализованные в установленном порядке документы, подтверждающие полномочия представителя;

документ, подтверждающий согласие антимонопольного органа на совершение сделки, в случаях, установленных законодательством Республики Беларусь.

При подаче документов на участие в конкурсе физические лица, представители физических и юридических лиц представляют копию документа, удостоверяющего личность, и его подлинник для заверения его копии лицом, принимающим документы.

Для участия в конкурсе по продаже акций ОАО «ТМП» г. Брест уплачивается задаток в сумме 40 128 436 рублей.

Для участия в конкурсе по продаже акций ОАО «Смолевичский опытно-механический завод» уплачивается задаток в сумме 407 709 468 рублей.

Задаток уплачивается в срок до 18 июня 2010 г. согласно договору о задатке, заключаемому с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, на счет № 3642974000028 в филиале № 529 «Белсвязь» ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.

24 июня 2010 г. в 10.00 участники конкурса по продаже акций ОАО «ТМП» г. Брест предоставляют в комиссию в запечатанном конверте соответствующие условиям конкурса предложения по цене акций и по выполнению условий конкурса в отношении ОАО «ТМП» г. Брест, а также инвестиционный проект, соответствующий условиям конкурса.

24 июня 2010 г. в 11.00 участники конкурса по продаже акций ОАО «Смолевичский опытно-механический завод» предоставляют в комиссию в запечатанном конверте соответствующие условиям конкурса предложения по цене акций и по выполнению условий конкурса в отношении ОАО «Смолевичский опытно-механический завод», а также инвестиционный проект, соответствующий условиям конкурса.

Предложения участников по цене акций, не превышающие начальную цену акций, и (или) предложения по выполнению условий конкурса, не соответствующие условиям конкурса, комиссией не рассматриваются.

Из двух и более участников, предложения по выполнению условий конкурса и инвестиционные проекты которых полностью соответствуют условиям конкурса, комиссия определяет победителем участника, предложившего наиболее высокую цену за акции. В случае равных предложений по цене акций двух и более участников победителем конкурса признается участник, предложивший лучшие дополнительные условия.

Договор купли-продажи акций заключается с победителем конкурса в срок не позднее 20 дней с даты подписания протокола о результатах конкурса.

Победитель конкурса обязан возместить расходы Продавца на публикацию извещения о проведении конкурса и на проведение оценки рыночной стоимости акций в течение 3 рабочих дней с даты проведения конкурса.

Получить более подробную информацию об ОАО «ТМП» г. Брест и ОАО «Смолевичский опытно-механический завод», условиях конкурсов, ознакомиться с годовой бухгалтерской отчетностью этих акционерных обществ по состоянию на 1 января 2010 г., проектами договоров купли-продажи акций можно по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный, 12, каб. 401.

Контактные телефоны:

Департамент ценовой политики Министерства экономики Республики Беларусь (017) 2006845; 2226717.

Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу (017) 284 85 62.

№	Полное и сокращенное наименования открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена		Условия конкурса в отношении акционерного общества
				кол-во акций, шт.	в % к УФ	кол-во акций, шт.	в % к УФ	акции, рублей	пакета акций, рублей	
1	Открытое акционерное общество «Таксомоторный парк» г. Брест (ОАО «ТМП» г. Брест), г. Брест, ул. Д. Донского, 6	12560	2500	5765	45,9	5765	45,9	69 607	401 284 355	Внесение победителем в шестимесячный срок со дня заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд ОАО «ТМП» г. Брест в виде вклада 100 млн. рублей.
2	Открытое акционерное общество «Смолевичский опытно-механический завод» (ОАО «Смолевичский опытно-механический завод»), Минская обл., г. Смолевичи, ул. Торговая, 16	386055	300	362344	93,9	362344	93,9	11252	4 077 094 688	Внесение победителем в течение одного года с даты заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд ОАО «Смолевичский опытно-механический завод» в виде вклада денежных средств в сумме 1 млрд. рублей с направлением указанных средств на развитие данного акционерного общества и сохранение существующего количества рабочих мест в течение двух лет с даты заключения договора купли-продажи акций.

За ОАО «ТМП» г. Брест зарегистрированы земельные участки общей площадью 1,5942 га в г. Бресте.
За ОАО «Смолевичский опытно-механический завод» зарегистрированы земельные участки общей площадью 9,1784 га в г. Смолевичи.

Прамая лінія

РАНЕЙШЫЯ ПЕНСІЙНЫЯ ПРАВЫ НАСТАЎНІКІ НЕ СТРАЦЯЦЬ

НА пытанні чытачоў «Звязды» адказваюць намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валянціна Вікенцьеўна КАРАЛЁВА і намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання міністэрства Ларыса Міхайлаўна ЯШКОВА.

(Працяг. Пачатак у нумары за 10 красавіка.)

☎— Падчас вайны мая маці пражывала на часова акупаванай тэрыторыі Заходняй Беларусі. Ці мае яна права на адрасную сацыяльную дапамогу і на якія-небудзь ільготы?

Таццяна Нікіфараўна, *Навагрудскі раён.*

— Права на адрасную сацыяльную дапамогу зноў жа залежыць ад узроўню даходаў. Што ж да другога пытання, то калі маці не была прымусова вывезена ў Германію ці на тэрыторыі яе саюзнікаў, то да ахвяраў вайны яна не адносіцца і права на льготы для гэтай катэгорыі не мае. Адно, што час пражывання на акупаванай тэрыторыі з 16-гадовага ўзросту залічваецца ў стаж.

☎— Мая дачка, што жыве ў Мінску, звярнулася па адрасную сацыяльную дапамогу. Рашэнне нібыта было станоўчым. Вось толькі незразумела: паводле дакументаў, дапамога лічыцца штомесячнай, але прызначылі яе ўсяго на месяц. Як такое можа быць?

Віктар Іванавіч, *Аршанскі раён.*

— Варта нагадаць, што галоўная ўмова прызначэння штомесячнай адраснай сацыяльнай дапамогі — даход, які па аб'ектыўных прычынах не перавышае адзнаку бюджэту пражытачнага мінімуму. Аднак пры гэтым трэба памятаць: адрасная дапамога прызначаецца ў выпадку, калі грамадзянін або сям'я ўжо скарысталіся сваім правам на іншыя сацыяльныя трансферты — пенсіі, дапамогі, стыпендыі, бясплатнае харчаванне на дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў.

Такім чынам, калі сям'я не скарысталася, напрыклад, сваім правам на бясплатнае харчаванне на дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў або калі адзін з членаў сям'і па ўласным жаданні працуе на няпоўнай стаўцы, раённая камісія па прызначэнні адраснай сацыяльнай дапамогі можа зрабіць высновы, што заяўнікі маюць нізкі даход не па аб'ектыўных прычынах. І ў такім выпадку адрасная сацыяльная дапамога можа быць адмоўлена ці будзе прызначана не адразу на паўгода, скажам, а на 1-2 месяцы — з рэкамендацыямі, як можна палепшыць сваё матэрыяльнае становішча самастойна.

☎— Мне 74 гады, маю III групу інваліднасці. Памер пенсіі крыху перавышае 550 тысяч рублёў, але ўсё адно гэтага не хапае. Ці ёсць у мяне права на льготы, у прыватнасці, па транспарце і лекаў?

Юрый Віктаравіч ГУСЕЎ, *г. Магілёў.*

— Ільгот па транспарце і лекаў у інвалідаў III групы няма, маркуючы па памеры пенсіі, не маеце вы права і на адрасную сацыяльную дапамогу. Аднак калі з набыццём тых жа лекаў узнікаюць вялікія праблемы, трэба параіць: звярніцеся ў раённае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароны з тым, каб вам прызначылі дапамогу са сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Пенсіянеры, якія апынуліся ў цяжкай сітуацыі, права на такую дапамогу маюць. Але варта мець на ўвазе, што гэта дапамога можа выплачвацца толькі адзін раз у год.

☎— Непакояць з Гомельскай вобласці, завуць мяне Галіна Аляксандраўна. А пытанне такое: ці магу я афарміць прадпрымальніцтва і пры гэтым атрымліваць пенсію дзяржслужачага?

— Афарміць прадпрымальніцтва вы, безумоўна, можаце. Аднак сапраўды: у перыяд заняткаў прадпрымальніцкай дзейнасцю выплата пенсій дзяржслужачых спыняецца. Атрымліваць пенсію дзяржслужачага можна толькі ў адным выпадку — калі вы будзеце працаваць па ўмовах грамадзянска-прававога дагавора.

☎— У 1956—1958 гадах да паступлення ў навучальную ўстанову працавала ў калгасе, але не з'яўлялася яго членам. Ці залічаць час гэтай працы ў стаж?

Любоў Раманаўна, *Асіповіцкі раён.*

— Час гэтай працы ў стаж залічаць. Аднак, паколькі членам калгаса вы не з'яўляліся, то такі залік будзе зроблены не «год за год», а па фактычнай працягласці.

☎— Напэўна, усіх цікавіць пытанне: калі ў Беларусі адбудзецца чарговы пераразлік працоўных пенсій?

Міхаіл Якаўлевіч СУВОРАЎ, *г. Гомель.*

— Казаць што-небудзь канкрэтнае пакуль рана — тут усё будзе залежаць ад тэмпаў росту сярэдняй па краіне зарплаты і наяўнасці фінансавых сродкаў. Адно, што можна заўважыць: прынамсі адзін пераразлік працоўных пенсій плануецца правесці да канца гэтага года.

☎— У студзені наступнага года мне споўніцца 60 гадоў, а адсюль і пытанне: ці зменіцца да гэтага часу пенсійны ўзрост?

Мікалай Мікалаевіч СКВАРЦОЎ, *Карэліцкі раён.*

— Да гэтага часу — дакладна не зменіцца. Аднак што да больш аддаленай перспектывы, то як сцвярджаюць айчынныя і міжнародныя эксперты, нашай краіне проста не зможа захаваць такі нізкі «пенсійны парог» насуперак тэндэнцыям дэмаграфічнага развіцця і агульнасусветнай практыцы, а таму будзе вымушана павысіць яго ў адпаведнасць з ростам працягласці жыцця і перыядам працаздольнасці грамадзян. Інакш падтрымліваць пенсійныя выплаты на прымальным узроўні не атрымаецца.

☎— Чаму з часу догляду дзяцей у пенсійны стаж залічваецца толькі 9 гадоў?

Антаніна Мікалаеўна БАЛОТНІКАВА, *г. Барысаў.*

— Па сутнасці адказ ёсць у вашым пытанні: менавіта таму, што гэта стаж «пенсійны». Інакш кажучы, той, што фарміруецца перыядам працы з выплатай працадаўцам і работнікам пенсійных узносаў (узносаў па дзяржаўным сацыяльным страхаванні) і, як вынік, уплывае на памер пенсіі. Дзяржава дазваляе ўлічваць у гэты стаж час догляду дзіцяці, калі ўзносы не выплачваліся, у выглядзе льготы — з улікам сацыяльнай значнасці такой дзейнасці. Аднак у сувязі з тым, што льготныя перыяды фактычна аплачваюцца іншымі работнікамі, іх прызнанне не павінна быць безлімітным і мусіць мець пэўныя абмежаванні па часе. У Беларусі яны складаюць 9 гадоў. Прычым заўважце, што гэта — амаль палова стажу, які неабходна мець жанчыне для прызначэння пенсіі па ўзросце.

☎— Ці праўда, што ў прафесійны стаж настаўнікаў не будзе залічвацца мінулы год? І ці захаваецца ў настаўнікаў права афармляць пенсію па выслузе надалей?

Вера Мікалаеўна, *г. Мінск.*

— Перш-наперш трэба падкрэсліць: норма артыкула 48 Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», якая рэгламентуе правы на пенсію за выслугу гадоў асобных катэгорый медыцынскіх і педагагічных работнікаў, не страціла сваёй сілы пасля 1 студзеня 2009 года — моманту ўвядзення прафесійнага пенсійнага страхавання. Пры гэтым перыяды работы прадстаўнікоў такіх катэгорый пасля 1 студзеня мінулага года ўлічваюцца пры вызначэнні права на пенсію за выслугу гадоў у якасці спецыяльнага стажу, якога не хапае, пры ўмове выплаты ўзносаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне.

Адносна ж прафесійнага стажу варта адзначыць, што паводле Пераліку ўстаноў, арганізацый і пасад для прафесійнага пенсійнага страхавання медыцынскіх і педагагічных работнікаў, да 4 лютага гэтага года прафесійнаму страхаванню падлягалі не ўсе педагогі, а толькі іх асобныя катэгорыі, якія былі занятыя ва ўстановах адукацыі. Пры гэтым заканадаўства вызначала, што ўстанова адукацыі — гэта абавязкова юрыдычная асоба. Між тым школы, гімназіі, дзіцячыя садкі, садкі-яслі і іншыя фарміраванні, якія знаходзяцца ў падпарадкаванні раённых і гарадскіх аддзелаў адукацыі, а таксама так званыя «ведамасныя» дзіцячыя садкі і садкі-яслі статусу юрасобы не маюць. Адпаведна, іх работнікі пад прафесійнае пенсійнае страхаванне не падпадалі.

Сапраўды, сітуацыя склалася неадназначнай. Таму 4 лютага гэтага года ў Пералік унесеныя змяненні, на падставе якіх работнікам пераліченых школ, гімназій, дзіцячых садкоў, садкоў-ясляў і г.д. у прафесійны педагагічны стаж залічваюцца перыяды дзейнасці ў гэтых фарміраваннях з 1 студзеня 2009 года — пры ўмове выплаты ўзносаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне і выкананні іншых абавязковых крытэрыяў ацэнкі ўмоў працы, у прыватнасці, пры занятасці на поўную стаўку.

☎— Патлумачце, калі ласка, за які час будзе рабіцца «выбарка» заробку для налічэння пенсіі ў 2013 годзе? І што будзе, калі ў патрэбным перыядзе акажуцца перапынкі ў рабоце?

Анатоль Валер'евіч ДАРАШЭВІЧ, *г. Мінск.*

— Пры прызначэнні пенсіі ў 2013 годзе індывідуальны каэфіцыент заробку будзе вызначацца за любыя 19 гадоў запар з 29 апошніх гадоў працы — але не больш чым з колькасці поўных гадоў фактычнага стажу працы, у перыяд якой у вызначаных заканадаўствам выпадках сам работнік і за работніка выплачваліся ўзносы дзяржаўнага сацыяльнага страхавання. Пры гэтым перапынкі ў працы прапускаюцца і не ўлічваюцца.

☎— Як аднавіць страчанае пасведчанне дзяржаўнага сацыяльнага страхавання? І колькі каштуе такое аднаўленне?

Сяргей ПАТАБНЯ, *г. Мінск.*

— Увогуле пасведчанне дзяржаўнага сацыяльнага страхавання можна аднавіць не толькі пры страце, але і пры непрыдатнасці да карыстання і ў іншых аналагічных выпадках. Пры гэтым калі грамадзянін працуе, то для аднаўлення ён павінен пісьмова звярнуцца да працадаўцы, а ў сваю чаргу працадаўца запаўняе спецыяльную форму ПУ-1 і на працягу 5 дзён перадае яе ў орган Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва па месцы пастаноўкі на ўлік. Калі ж грамадзянін часова не працуе і не плаціць узносы сацыяльнага страхавання, то для атрымання новага пасведчання неабходна звярнуцца ў орган Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва па месцы жыхарства самастойна.

Дарэчы, пасведчанне сацыяльнага страхавання павінна выдавацца на працягу месяца пасля звароту ў орган Фонду. Прычым выраб і выдача пасведчання ажыццяўляюцца бясплатна.

☎— У 2008 годзе пераехала на сталае месца жыхарства ў Беларусь і неўзабаве афарміла беларускую пенсію. Ці магчыма цяпер, з улікам працяглай працы на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі, перайсці на пенсію гэтай краіны?

Настасся Фёдараўна ФІЛІПЕНКА, *г. Гомель.*

— З 29 сакавіка 2007 года пенсійнае забеспячэнне грамадзян Беларусі і Расіі, якія пражываюць на тэрыторыі дзвюх дзяржаў, здзяйсняецца з улікам Дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй у галіне сацыяльнага забеспячэння. У прыватнасці, дагавор прадугледжвае магчымасць прызначэння пенсіі паводле прынцыпу «прапарцыянальнасці» — калі кожная з дзяржаў прызначае і выплачвае пенсію за працу з выплатай страхавых узносаў на яе тэрыторыі. Пры гэтым за перыяды страхавога (працоўнага) стажу да 13 сакавіка 1992 года на тэрыторыі былога СССР пенсію прызначае і выплачвае тая з дзяржаў, на тэрыторыі якой грамадзянін пастаянна пражывае на момант звароту па пенсію.

Апроч таго дагавор прадугледжвае і іншы варыянт: па жаданні беларусаў і расіян ім можа прызначацца пенсія паводле заканадаўства той дзяржавы, грамадзянінам якой яны з'яўляюцца. Аднак пры выбары гэтага варыянту трэба мець на ўвазе, што ён будзе канчатковым і не стане пераглядацца ў будучыні.

Словам, сітуацыя можа быць рознай. І больш падрабязную інфармацыю наконт канкрэтна вашага выпадку мы параілі б атрымаць ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне па месцы жыхарства ў Беларусі.

☎— Адпрацавала ў калгасе на адкорме буйной рагатай жывёлы 23 гады, пасля чаго мне налічылі пенсію. Непасрэдна пенсію вызначылі ў 129, але з-за нейкіх абмежаванняў плацілі толькі 120 рублёў. Праўда, пэўны час ніякіх пытанняў тут не ўзнікала: за працяглы бесперапынны стаж 18 рублёў даплачваў калгас. Але потым даплаты спыніліся. Чаму?

Валянціна Іосіфаўна ШЧОТКА, *Лідскі раён.*

— Даплату рабіла гаспадарка, таму з пытаннем наконт прычын спынення гэтых выплат усё ж трэба звяртацца непасрэдна да кіраўніка арганізацыі, у якую быў рэарганізаваны колішні калгас.

☎— У 1987 годзе работнікаў нашай ПМК камандзіравалі ў чарнобыльскую зону, мы працавалі ў адселенай сёння вёсцы Саматэвічы ў Касцюковіцкім раёне. Ніякіх пасведчанняў нам не давалі, адно, што пасля вяртання з камандзіроўкі ўзяў даведку з сельсавета і прынёс яе ў ПМК. А пытанне такое: ці маю я права на «чарнобыльскае» павышэнне да пенсіі?

Канстанцін Рыгоравіч ЛОШАК, *Клецкі раён.*

— Сапраўды, грамадзянам, якія бралі ўдзел у работах па ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС у 1986—1987 гадах, пры ўмове, што гэта работа адбывалася ў зоне эвакуацыі (адчужэння), а таксама грамадзянам, якія ў гэты час былі занятыя на эксплуатацыі або іншых работах на ЧАЭС (і ў тым ліку па часовым накіраванні ў камандзіроўку), заканадаўства прадугледжвае даплату да пенсіі — у памеры 50 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросце. Разам з тым, Канстанцін Рыгоравіч, вёска Саматэвічы Касцюковіцкага раёна аднесена не да зоны эвакуацыі (адчужэння), а да зоны з правам на адсяленне. Адпаведна, падстаў для павышэння пенсіі ў сувязі з працай у гэтай вёсцы няма.

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Сяргей ГРЫБ.
Фота аўтара.
(Працяг будзе.)

Калі ў адной тэлерэкламе прагучала: «малако ад шчаслівых беларускіх кароў», то, ацаніўшы гумар аўтараў таго роліка, падумаў: «А ці шмат трэба, каб жывёла была шчаслівай?»

У ДОБРАГА ГАСПАДАРА І СВІННІ ШЧАСЛІВЫЯ

Як бы нашым каровам добра ні жылося, але ў прыватным сектары іх пагалоўе зніжаецца, а вось свіней людзі стараюцца трымаць. Ды і на рынках у асноўным прадаецца свініна, а ялавічына сустракаецца даволі рэдка. На свінагадоўчых комплексах вытворчасць мяса пастаўлена на прамысловую аснову і там няма месца для сентыментальнасці — чухаць свінням жывот ніхто не будзе.

Два гады таму ў нашай газеце быў надрукаваны артыкул пра беларуска-дацкае прадпрыемства ЗААТ «Белдан», якое пачалі ўзводзіць у Ляхавіцкім раёне. Была занепакоенасць, што такі вялікі свінакомплекс можа нанесці шкоду навакольнаму асяроддзю.

І вось я прыехаў пад вёску Востраў, дзе на землях мясцовага сельгаскааператыва ўзвялі фермы, ачышчальныя збудаванні, праклалі дарогу...

Пэўная нагрузка на прыроду ўсё ж будзе, бо калі на комплексе пагалоўе дасягне 46 тысяч свіней, то гэта пакіне свой адбітак. Пах аміяку адчуваецца ўжо сёння, хоць фермы запоўненыя жывёлай часткова — будоўля працягваецца. Але ў цэлым на комплексе ўсё робіцца грунтоўна, па дацкай тэхналогіі. Адходы па трубах паступаюць у штучную лагуну і там адстойваюцца, а затым аўтацыстэрнамі ўсё вывозіцца на палі.

Я пацікавіўся, а колькі мачавіны навакольная зямля можа ўзяць? І пачуў, што падчас адстою аміяк выпараецца і шкоды ад той жыжкі вялікай не будзе. Сапраўды, тэхналогія заслугоўвае даверу, бо на нашых комплексах падобнага не даводзілася бачыць. А некалі ўвогуле ад многіх фермаў «сюся» па канавах сцякала да рэк і вадаёмаў. Ужо пазней спахапіліся і ўспомнілі пра экалогію.

А зараз вернемся да дацкіх свіней, якіх прывезлі на комплекс пад Востраў. Скажу, што трапіць на ферму немагчыма. На ферме-матачніку, дзе ўтрымліваецца 1,5 тысячы племянных свіней, усе дзверы на замку, а на тэрыторыі — ні душы. Усё зроблена, каб у жывёлы не было кантактаў са знешнім светам.

Ад адной свінаматкі на комплексе атрымліваюць па 26 парасят у год. Парасяты пры свінні знаходзяцца 24-27 дзён, а затым іх адымаюць, і калі парасятам спаўняецца 80 дзён, іх ставяць на адкорм. Даюць свінням камбікорм ды ваду, а ва ўзросце 6 месяцаў адпраўляюць на забой. За гэты час свінні набіраюць вагу ў межах 110 кг.

Магчыма, на комплексе свінні і шчаслівыя, але радасць іх кароткая. Безумоўна, калі б свіння з парасятамі магла на выгане паскубці травы, а затым паваляцца ў гразі, то шчасце свіное было б поўным, але такі лёс жывёлы ў эпоху інтэнсіўных тэхналогій.

На ЗААТ «Белдан» настроены на вытворчасць сваіх кармоў, і на тэрыторыі больш за 1000 га прадугледжана вырошчванне пшаніцы, жыта, кукурузы... Запланавана таксама будаўніцтва камбікормавага завода, збожжасховішча, цэха па забоі свіней і перапрацоўцы мяса. Дарэчы, у тыдзень прадпрыемства можа рэалізаваць да 1000 галоў свіней, а ў год — мяса ў жывой вазе каля 5,1 тыс. тон.

Нагадаю, што будаўніцтва комплексу пачалося ў чэрвені 2007 года, а ўжо ў красавіку 2009 года на прадпрыемстве з'явіліся свае парасяты. Ва ўсім гэтым адчуваецца рука прыватніка. Галоўнае, што ім ніхто не перашкаджае. Свае праблемы кіраўніцтва прадпрыемства вырашае само і не ідзе з працягнутай рукой у вышэйстаячыя інстанцыі.

Пагаварыў з людзьмі, хоць чужога яны сустрэлі насцярожана. Па-першае, усе адзначылі, што зарплата ў іх цяпер значна большая.

— Калі я працаваў на торфабрыкетным заводзе ў Тухавічах, то пахваліцца асабліва не было чым, а сёння заробак у мяне ўдвая большы, а ў параўнанні з сельгаскааператывам то і ў тры разы, — паведаміў мужчына, які звязаны з тэхнікай.

Па-другое, прадпрыемства пачало ўзводзіць для сваіх работнікаў жыллё. На ўскраіне Вострава ўжо стаяць дамы. Не скажу, што гэта шыкоўныя катэджы, як у некаторых нашых аграгарадках, але тым не меней....

А якое мяса ў дацкіх свіней?

— Нам ужо выпісвалі, сала на ім вельмі тоненькая палоска — у палец таўшчынёю, а так усё мяса, — пачуў у адказ.

У свіней пароды «Ландрас», «Дзюрок» і «Ёркшыр» менавіта такое мяса. Праўда, яно далёка не ўсім падабаецца, бо без сала мы ўсё яшчэ не можам абысціся.

Ніхто не спрачаецца, што «Белдан» — саліднае прадпрыемства, у якое гаспадары ўклалі 22,5 млн еўра, але на ім свет клінам не сышоўся. Ёсць яшчэ і дробныя ўласнікі, у хлявах якіх стаяць свінні.

— Некаторыя нашы СВК трымаюць невялікае пагалоўе свіней і парасят прадаюць насельніцтву. Напрыклад, такія фермы ёсць у сельгаскааператывах «Ліпнянка», «Шлях новы», «Кастрычнік», «Нача» і інш., — сказаў **начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі райвыканкама Мікалай ВАРАЖУН**. — Людзі свіней трымаюць.

— А дзе лепшы догляд — на комплексах ці ў прыватных хлявах?

— Тут як паглядзець. На комплексах чыста ды светла і камбікорм, а ў гаспадара раздолля больш. Зелля ў карыта кіне ці ападу, а калі яшчэ з хлява выпусціць на сонца, то для жывёлы рай.

Гэтаксама і з курамі. Жыццё тых, якія знаходзяцца на птушкафабрыках, нельга параўноўваць з тымі, што гуляюць па двары, купаюцца ў пяску ды грабуцца ў зямлі, ім антыбіётыкі не патрэбныя, а яйкі хіба параўнаеш з крамавымі. Вось сусед прынёс два дзясяткі «кампенсацыі» і сказаў: «Гэта за тое, што мае куры ў вашым агародзе гаспадараць, але я ўжо крылы пад корань ім абрэзаў — на седала не могуць узляцець».

Які пах і смак ад яек, якія знеслі вольныя куры!

Думаю, што гэтаксама з мясам і малаком. Але ж час павярнуць назад нельга, а чалавецтва імкнецца выжыць — народ трэба карміць. А яго ўсё больш і больш.

Мы яшчэ не можам сказаць, да чаго прывядуць інтэнсіўныя тэхналогіі вытворчасці ў жывёлагадоўлі, але некаторыя трывожныя сігналы ўжо ёсць. Яшчэ прайшло мала часу, каб можна было зрабіць адпаведныя высновы. Праз гадоў 100—200 малюнак будзе больш ясным. Але не нам пра гэта бедаваць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.
Ляхавіцкі раён.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. К. Цеткин, 51
Центр клиентской поддержки ЗАО Банк ВТБ (Беларусь): (017) 306 26 62, (029) 610 04 33, (029) 500 56 56.
www.vtb-bank.by.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2010 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2010 г.	2009 г.
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	26 656,5	27 619,6
3	Средства в Национальном банке	1102	44 828,6	95 466,5
4	Ценные бумаги:	1103	91 307,7	47 870,4
	для торговли	11031	8 557,4	47 870,4
	удерживаемые до погашения	11032	-	-
	в наличии для продажи	11033	82 750,3	-
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	355 943,9	307 755,5
6	Кредиты клиентам	1106	973 281,5	994 977,4
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	470,7	470,7
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	74 538,2	47 192,6
9	Прочие активы	1109	31 674,7	10 340,4
10	ИТОГО активы	110	1 598 701,8	1 531 693,1
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
12	Средства Национального банка	1202	508,3	23 577,6
13	Кредиты и другие средства банков	1205	404 165,5	410 837,2
14	Средства клиентов	1206	732 759,5	862 537,6
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208	214 932,8	19 499,0
16	Прочие обязательства	1209	17 856,9	21 282,4
17	ВСЕГО обязательства	120	1 370 223,0	1 337 733,8
18	КАПИТАЛ			
19	Уставный фонд	1211	84 370,2	84 264,6
20	Эмиссионный доход	1212	34 320,3	34 320,3
21	Резервный фонд	1213	16 891,6	16 891,6
22	Накопленная прибыль	1214	78 620,8	46 041,9
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	14 275,9	12 440,9
24	ВСЕГО капитал	121	228 478,8	193 959,3
25	ИТОГО обязательства и капитал	12	1 598 701,8	1 531 693,1
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ			
27	Требования	1301	1 949 486,9	643 537,3
28	Обязательства	1302	570 450,2	471 080,9

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2010 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2010 г.	2009 г.
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	53 884,0	38 898,1
2	Процентные расходы	2012	24 315,5	21 350,8
3	Чистые процентные доходы	201	29 568,5	17 547,3
4	Комиссионные доходы	2021	9 514,8	6 479,6
5	Комиссионные расходы	2022	1 961,9	966,7
6	Чистые комиссионные доходы	202	7 552,9	5 512,9
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	7 384,5	(-3 384,6)
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(-1 199,0)	86,3
9	Доход в форме дивидендов	205	-	-
10	Чистые отчисления в резервы	206	12 447,4	9 318,4
11	Прочие доходы	207	6 326,4	18 812,9
12	Операционные расходы	208	14 402,4	12 097,1
13	Прочие расходы	209	2 631,4	7 895,6
14	Налог на прибыль	210	4 356,8	2 590,9
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	15 795,3	6 672,8

Председатель Правления В.В. Иванов
Главный бухгалтер М.В. Дудко
Дата подписания 9 апреля 2010 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 27.11.2007 г. № 23, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 101165625

Глыбінка

Кошык на слонімскім рынку каштуе 10 тысяч рублёў, а пучок свежай цыбулі — адну

На слонімскім рынку ў цэнтры горада ў выхадныя дні заўсёды шматлюдна. І хоць размяшчаецца ён не ў вельмі ўтульным і прыстасаваным для гандлю месцы (да Другой сусветнай вайны тут былі яўрэйскія могілкі), людзі сюды спяшаюцца толькі ў выхадныя, але і ў будныя дні паглядзець на тавар, прыкінуць цэны, нешта купіць.

Рады, дзе актыўна ідзе гандаль абуткам, адзеннем, пральнымі парашкамі і мылам, мы мінулі. Нас больш цікавілі тыя тавары, якімі людзі гандлявалі 50—100 гадоў таму і якія яны зрабілі самі ці вырасцілі на сваіх прыватных агародах.

Некалькі мужчын-пенсіянераў весела гутарылі між сабой, а перад імі ляжалі самаробныя венікі, кошыкі, гачкі, вілы.

«Колькі каштуюць бярозавыя венікі?» — запыталіся ў пенсіянераў. «Пяць тысяч рублёў», — амаль хорам адказалі мужыкі. «А чаму так дорага?» — «А скуль вы ўзялі, што гэта дорага? Толькі дрот, якім скручаны венік, даражэй каштуе».

Адзін з пенсіянераў прапанаваў нам купіць кошыкі, таму што вясна на дварэ, трэба будзе саджаць бульбу, а ўвосень збіраць ураджай, таму без кошыкаў абысціся проста немагчыма.

«Кошыкі лёгкія, зручныя, дый недарагія — усяго 10 тысяч рублёў», — прапанаваў гандляр.

Даражэй за ўсё мужыкі прадавалі на слонімскім рынку гачкі, яны каштавалі па 25 тысяч рублёў.

Спыніліся ля мужчыны, які не толькі актыўна прадаваў лекавыя травы, але і даваў пэўныя кансультацыі, парады.

«Гаспадар Мікалай», — назваўся гандляр. Ён прачытаў нам невялікую лекцыю пра лекавыя травы, нават падараваў пакецікі траў бясплатна, назваў самыя дарагія травы і самыя лекавыя. Сярэдні кошт некалькі дзясяткаў грамаў прыродных лекаў — ад 1 да 5 тысяч рублёў.

Радыскі ў мінулую суботу на слонімскім рынку было няшмат, але людзі яе актыўна куплялі. Пучок каштаваў 2500 рублёў. Куплялі слонімцы таксама свежую цыбулю, кроп, салату (усё па тысячы за пучок).

Людзі з-пад Івацэвічаў, якія гандлявалі радыскай і цыбуляй, сказалі, што праз тыдзень у Слонім ужо прывязуць свежыя агуркі з прыватных цяпліц.

Найбольш пакупнікоў было каля маладых саджанцаў. Адзін каштаваў 25 тысяч. Тым не менш, людзі куплялі па 3-5 саджанцаў яблынь, сліў, вішань, груш...

Сяргей ЧЫГРЫН, фота аўтара.

МАНЕТЫ СЕРЫІ «АПЕРАЦЫЯ «БАГРАЦІЁН»

уводзіць у абарачэнне ў рамках міжнароднай манетнай праграмы Нацыянальны банк Беларусі. У гэтай серыі адчаканеныя памятныя манеты «1-ы Беларускі фронт. Ракасоўскі К.К.», «2-і Беларускі фронт. Захараў Г.Ф.», «3-і Беларускі фронт. Чарняхоўскі І.Д.», «1-ы Прыбалтыйскі фронт. Баграмян І.Х.», паведамілі карэспандэнту «Звязды» ва ўпраўленні інфармацыі галоўнага банка краіны.

Сярэбраныя манеты маюць намінал 10 рублёў, пробу сплаву 925, масу 16,81 грама, медна-нікелевыя выпушчаныя наміналам 1 рубель. Манеты адчаканеныя на ТАА «Манетны двор Фінляндыі»: сярэбраныя — якасцю «пруф», медна-нікелевыя — якасцю «пруф-лайк». Тыраж сярэбраных манет складае па 2500 штук кожнага наймення, медна-нікелевых — па 3000 штук кожнага наймення.

Ігар ГРЫШЫН.

КОСЦІ І ПАТРОНЫ

11 красавіка на прыватным падворку ў вёсцы Прылепаўка Чавускага раёна пры капанні зямлі гаспадары знайшлі боепрыпасы і чалавечыя парэшткі. Папярэдне мяркуецца, што яны належаць перыяду Вялікай Айчыннай вайны.

Фота Магілёўскага УМНС.

Прэс-сакратар Магілёўскага абласнога УМНС паведаміў, што месца размініравана. Увогуле там адкапалі супрацьтанкавую міну, дзве гранаты і больш за дзве сотні патронаў.

ПАЛІЛІ ТРАВУ — А ЗГАРЭЛІ ДОМ, ХЛЕЎ І АЎТАМАБІЛЬ

У мінулыя выхадныя дні ў Магілёўскай вобласці адбыліся пажары, прычынай якіх стала паленне сухой травы.

12 красавіка ўдзень у вёсцы Ходасы Мсціслаўскага раёна на прыватным падворку ў выніку пажару знішчаны хлеў і аўтамабіль ВАЗ-2103. Пажар пачаўся з суседскага ўчастка, дзе 84-гадовы пенсіянер выпальваў сухую расліннасць.

Па гэтай жа прычыне, здаецца, адбыўся пажар у той жа дзень у вёсцы Беразетня Мсціслаўскага раёна, калі агонь знішчыў дачны дом і хлеў. Вінаватыя асобы ўстанаўліваюцца.

Увогуле за выхадныя дні падраздзяленні МНС Магілёўскай вобласці амаль 150 разоў выязджалі на тушэнне травы і смецця. Таму ў прэсслужбе абласнога ўпраўлення МНС нагадваюць, што, у адпаведнасці з новым Кодэксам аб адміністрацыйных парушэннях, стала больш жорсткай адказнасць за парушэнне правілаў бяспекі ў лясах і на тарфяніках, выпальванне сухой расліннасці, распальванне вогнішчаў у забароненых месцах. Штрафы за такія парушэнні можна атрымаць вельмі значныя: аж да 1,75 млн рублёў.

Ілона ІВАНОВА.

Канфлікт інтарэсаў

На фармацэўтычным рынку збіраюцца вызначыць агульныя для ўсіх «правілы гульні»

НЯДАЎНА малады калега паскардзіўся: звярнуўся ў 33-ю мінскую паліклініку, дзе абслугоўваюцца студэнты ўсіх сталічных ВНУ, са звычайнай прастудай, а ўрач парэкамендавала яму лячыць ВРЗ імпартным антыбіётыкам па цане... 50 тысяч рублёў за ўпакоўку. Праўда, убачыўшы разгубленасць хлопца пасля агучанай лічбы, ласкава так пацікавілася: «Дарагі для вас прэпарат? Ну добра, выпішу больш танны...» Зразумела, што ні дарагі, ні танны антыбіётык наш калега купляць не стаў, бо «рэдакцыйныя медыкі» адукавалі яго ў гэтым пытанні: вострае віруснае захворванне антыбіётыкамі не лечыцца. А прымаць антыбіётыкі ў якасці прафілактыкі магчымых ускладненняў тое ж самае, што паліць з гарматы па вераб'ях. Да таго ж ёсць рэальная пагроза стаць у перспектыве неадчувальным да ўздзеяння жыццёва важных антыбіётыкаў. А днямі зноў паскардзілася каляжанка, маўляў, лячылася ад прастуды па рэкамендацыі ўрача імпартным антыбіётыкам, вельмі нятанным, давялося заплаціць 40 тысяч рублёў за ўпакоўку. Дзіўная рэч, чаму галоўнай «зброяй» супраць прастуды ў нашых урачоў сталі менавіта антыбіётыкі? Раней не менш актыўна прасоўваліся разнастайныя БАДы... Ці не таму, што рэкамендацыі, якія агучваюць урачы, стымулююцца з боку фармацэўтычных кампаній? Напэўна, гісторыі пра тое, як урач рэкамендаваў набыць той ці іншы дарагі замежны прэпарат, могуць прыгадаць многія нашы чытачы. А на пытанне, чаму вы не прызначаеце беларускі аналаг, нярэдка чуеш у адказ ад урача ці фармацэўтычнага работніка: «Эфектыўны прэпарат быць танным не можа».

У суседняй Расіі ўсур'ёз занепакоіліся такім становішчам спраў. І нядаўна на разгляд у расійскі ўрад быў накіраваны законапраект, які прадугледжвае пакаранні для ўрачоў і аптэчных работнікаў за рэкамендацыю лекаў і медыцынскай тэхнікі па дамоўленасці з кампаніямі-вытворцамі. Як вынікае з тлумачальнай запіскі да законапраекта, урачы, якія знаходзяцца ў фармальных ці нефармальных адносінах з фармацэўтычнай кампаніяй і яе прадстаўнікамі, могуць парушаць прынцыпы непрадузятасці і патрабаванні медыцынскай этыкі, у выніку чаго церпяць інтарэсы пацыентаў. У сувязі з гэтым аўтары законапраекта прапануюць забараніць медыцынскім і фармацэўтычным работнікам прымаць ад вытворцаў лекаў і медыцынскай тэхнікі падарункі, грашовыя сродкі, а таксама аплату забаў, адпачынку і праезду да месца адпачынку. Акрамя таго, урачы будуць абавязаныя інфармаваць пацыента аб прыблізным кошце лякарства. Прапануецца таксама забараніць выпіску рэцэптаў на запоўненых фірмай ці рэкламных бланках, выкарыстанне ў аптэках і медустановах рэкламнай прадукцыі з лагатыпамі медыцынскай прадукцыі і сустрэчы з прадстаўнікамі фармацэўтычных кампаній.

У Міністэрстве аховы здароўя нашай краіны таксама не хаваюць сваёй заклапочанасці сітуацыяй, звязанай з прасоўваннем лекавых сродкаў. Асобныя кампаніі ці прадстаўнікі замежных кампаній, што працуюць на беларускім фармацэўтычным рынку, дапускаюць шэраг парушэнняў этычнага характару, якія выражаюцца ў прамым ці ўскосным стымуляванні ўрачоў і фармацэўтычных работнікаў. Дарэчы, звышактыўнасць прадстаўнікоў фармацэўтычных кампаній мела раней і яшчэ адзін малапрыемны бок: пацыенты пачалі скардзіцца ў міністэрства на тое, што візіты прадстаўнікоў фарміндустрыі адбіраюць ва ўрача той час, які медыцынскі работнік павінен быў выдзеліць для стасункаў з пацыентамі. Таму летась Міністэрства аховы здароўя Беларусі было вымушана ўпарадкаваць наведванне арганізацый аховы здароўя прадстаўнікамі фармацэўтычных фірмаў...

У пачатку 2008 года ў сценах Міністэрства аховы здароўя прайшла рэспубліканская нарада, на якой было прынятае рашэнне аб стварэнні Правілаў належнага прасоўвання фармацэўтычнымі кампаніямі лекавых сродкаў у Рэспубліцы Беларусь. А да моманту зацвярджэння гэтых правілаў усім вытворцам і пастаўшчыкам лекавых сродкаў было рэкамендавана захоўваць палажэнні Кодэкса маркетынгавай практыкі Асацыяцыі міжнародных фармацэўтычных вытворцаў, які ўхваліла Міністэрства аховы здароўя.

Кодэкс — гэта своеасаблівы звод правілаў і нормаў, якія вызначаюць адказнасць прадстаўнікоў фармацэўтычных кампаній, урачоў і фармацэўтаў не толькі адзін перад адным, але і перад пацыентам. Асацыяцыяй міжнародных фармацэўтычных вытворцаў быў распрацаваны і перададзены ў Міністэрства аховы здароўя праект Правілаў належнага прасоўвання лекаў. Аднак ён быў толькі прыняты да ведама. Затое ў галоўным медыцынскім ведамстве быў падрыхтаваны праект пастановы Міністэрства аховы здароўя «Аб інфармаванні медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў, арганізацый аховы здароўя аб зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь лекавых сродках, вырабах медыцынскага прызначэння і медыцынскай тэхнікі». Яго тэкст змешчаны для публічнага абмеркавання на сайце міністэрства. Прывядзём толькі некаторыя з палажэнняў, якія ўключаны ў гэты дакумент.

Звесткі аб лекавых сродках павінны быць дакладнымі, праўдзівымі, сучаснымі і даказальнымі. Сцвярджэнне «новае» ў дачыненні да лекавага сродку можна выкарыстоўваць толькі тады, калі пасля дзяржаўнай рэгістрацыі ў Рэспубліцы Беларусь першага лекавага сродку, які змяшчае гэтае дзейнае рэчыва, прайшло не больш як 3 гады. Вусныя паведамленні і інфармацыйныя матэрыялы не павінны змяшчаць сцвярджэнняў, што тэрапеўтычны эфект ад прыёму лекавага сродку з'яўляецца абсалютна гарантаваным або пра тое, што стан здароўя пацыента без прыёму гэтага лякарства можа пагоршыцца. **Інфармацыйныя матэрыялы не павінны змяшчаць указанняў на тое, што эфектыўнасць і (ці) бяспека лекавага сродку з'яўляецца наступствам прыроднага паходжання яго кампанентаў і звестак, якія прама ці ўскосна спрыяюць рэалізацыі лекавага сродку ці яго прасоўванню на рынак, а таксама неправераных звестак.**

> **Інфармацыйныя матэрыялы не павінны змяшчаць указанняў на тое, што эфектыўнасць і (ці) бяспека лекавага сродку з'яўляецца наступствам прыроднага паходжання яго кампанентаў, і звестак, якія прама ці ўскосна спрыяюць рэалізацыі лекавага сродку ці яго прасоўванню на рынак.**

Не дапускаюцца індывідуальныя наведванні медыцынскімі прадстаўнікамі медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў падчас прыёму пацыентаў, урачэбных абходаў і водпуску лекавых сродкаў насельніцтву. Не дапускаецца распаўсюджванне ў арганізацыях аховы здароўя інфармацыі аб лекавых сродках у выглядзе надрукаваных друкарскім спосабам рэцэптаў урача з пазнакай у іх гандлёвых назваў лекавых сродкаў, а таксама інфармацыі аб медыцынскай прадукцыі, якая не зарэгістравана ў Рэспубліцы Беларусь.

Асобнай увагі заслугоўвае наступны пункт: «Не дапускаецца арганізацыя любых акцый, накіраваных на ўстанаўленне матэрыяльнай залежнасці медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў ад прызначэння ці рэкамендацыі імі пацыентам медыцынскай прадукцыі канкрэтных вытворцаў». Праўда, як будзе дзейнічаць гэты пункт, калі дакумент будзе прыняты, на жаль, невядома. Ніякіх механізмаў яго рэалізацыі ў пастанове не ўтрымліваецца.

Меркаваннем наконт праекта пастановы Міністэрства аховы здароўя мы пацікавіліся ў **выканаўчага дырэктара Асацыяцыі міжнародных фармацэўтычных вытворцаў (AIPM) Аляксея СЫЧОВА.**

— Правілы належнага прасоўвання лекавых сродкаў айчыннымі і замежнымі прадстаўнікамі, якія мы перадалі ў міністэрства раней, мелі, хутчэй, дэкларатыўны, а не абавязковы характар, таму рашэнне замацаваць ключавыя моманты ў Пастанове Міністэрства аховы здароўя цалкам апраўдана, — паведаміў журналісту «Звязды» Аляксей Сычоў. — І хоць праект пастановы рыхтаваўся работнікамі Міністэрства аховы здароўя без нашага ўдзелу, у нас ёсць магчымасць далучыцца да яго абмеркавання і ўзяць удзел у падрыхтоўцы канчатковага яго варыянту.

Хачу заўважыць, што ў дакуменце Міністэрства аховы здароўя ўводзіцца новае паняцце «медыцынскі прадстаўнік». Такой спецыяльнасці няма ў Класіфікатары прафесій і спецыяльнасцяў. Згодна з дакументам Міністэрства аховы здароўя, толькі медыцынскія прадстаўнікі могуць выконваць работу па інфармаванні медыцынскіх і фармацэўтычных работнікаў аб леках. Прычым да медыцынскіх прадстаўнікоў прад'яўляюцца наступныя патрабаванні: наяўнасць у іх вышэйшай медыцынскай ці фармацэўтычнай адукацыі, кваліфікацыйнай катэгорыі і (ці) вучонай ступені, спецыялізацыя ў галіне фармакалогіі і клінічнай фармакалогіі або ў галіне медыцыны па профілі прымянення лекавых сродкаў, па якіх ажыццяўляецца інфармаванне. І, напэўна, самы спрэчны момант — гэта наяўнасць сертыфіката, які пацвярджае праходжанне курсаў павышэння кваліфікацыі па фармакалогіі і клінічнай фармакалогіі або ў галіне медыцыны па профілі прымянення лекавых сродкаў на працягу апошніх трох гадоў. Паколькі такіх курсаў канкрэтна для медыцынскіх прадстаўнікоў на сёння не арганізавана, атрымліваецца, што і медыцынскімі прадстаўнікамі ніхто працаваць не зможа. Ёсць у праекце і пэўныя неадпаведнасці Закону Рэспублікі Беларусь «Аб рэкламе».

А вось намер Міністэрства аховы здароўя ўпарадкаваць работу медыцынскіх прадстаўнікоў у арганізацыях аховы здароўя мы цалкам падтрымліваем і нават вітаем, бо хаатычныя перамяшчэнні прадстаўнікоў фармацэўтычных кампаній адцягваюць увагу ўрачоў, перашкаджаюць пацыентам у атрыманні медыцынскай дапамогі і раздражняюць людзей. Таму іх візіты ў медыцынскія ўстановы трэба сістэматызаваць. Мы, напрыклад, вывучалі вопыт суседняй Літвы. Там кожнай фармацэўтычнай кампаніі выдзяляецца пэўная квота на наведванне той ці іншай арганізацыі аховы здароўя. Скажам, нейкую канкрэтную ўстанову можна наведваць не часцей чым два-тры разы ў месяц. У прыёмнай кіраўніка ўстановы аховы здароўя ляжыць журнал, дзе фіксуецца факт візіту фармацэўтычнага прадстаўніка, яму выдаецца адпаведны бэдж, і той вядзе сваю «асветніцкую работу» з кімсьці з медперсаналу. Работу фармацэўтычных прадстаўнікоў трэба накіраваць у цывілізаванае рэчышча — гэта і ў нашых інтарэсах. У кампаній, што ўваходзяць у Асацыяцыю міжнародных вытворцаў, дзейнічаюць даволі жорсткія патрабаванні да работы фармацэўтычных прадстаўнікоў: тыя ведаюць, якую інфармацыю і ў якой форме трэба даносіць да медыцынскіх работнікаў. Галоўнае — рабіць гэта якасна. Аднак не ўсе ігракі на фармацэўтычным рынку прытрымліваюцца этычных нормаў, не ва ўсіх ёсць адпаведная прафесійная падрыхтоўка... Мы неаднаразова звярталіся да іншых удзельнікаў фармацэўтычнага рынку з прапановай далучыцца да Кодэкса маркетынгавай практыкі Асацыяцыі міжнародных фармацэўтычных вытворцаў, аднак зацікаўленасці з іх боку не назіраем.

А напрыканцы хацелася б агучыць вынікі апытання, прыведзеныя на сайце канцэрна «Белбіяфарм». На пытанне, што для вас галоўнае пры выбары лекавага сродку, 23 працэнты ўдзельнікаў адказалі, што арыентуюцца на парады ўрача, 12 працэнтаў абапіраюцца на парады работнікаў аптэкі, 34 працэнты звяртаюць увагу на фірму-вытворцу, 19 працэнтаў арыентуюцца на даступную цану і толькі для 3 працэнтаў мае значэнне зручная і прыцягальная ўпакоўка лекавага прэпарата.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Погляд

НА КАГО РАЗЛІЧАНЫ ТУРЫСТЫЧНЫ МАРШРУТ «БЕЛАРУСКІЯ АКВАРЭЛІ»?

На выставе «Адпачынак-2010» «ЦэнтрКурорт» прэзентаваў новы турыстычны маршрут па Беларусі, які каштуе, як пуцёўка ў Турцыю

«Беларускія акварэлі» — шасцідзённы экскурсійны тур па Беларусі з харчаваннем і пражываннем у гасцініцы. У першы дзень гэта экскурсія па Мінску (Траецкае прадмесце, плошча Перамогі і Якуба Коласа, Мінск-Арэна і Нацыянальная бібліятэка), а пасля наведванне Вялікага тэатра оперы і балета. На другі — Белавежская пушча, фальварак беларускага Дзеда Мароза. Тут жа вячэра пад акампанемент фальклорнага калектыву. На наступны дзень турыстам прапаноўваецца экскурсія ў Брэсцкую крэпасць, Музей выратаваных каштоўнасцяў, археалагічны музей «Бярэсце» і пераезд у нацыянальны парк «Прыпяцкі». Назаўтра гасцей чакае «Сафары-парк», абед-пікнік на лясной палянцы і прагулка на цеплаходзе па Прыпяці. На пяты дзень турыстам пакажуць Тураў з яго помнікамі, знакамітым крыжом, які расце, і г.д. У апошні дзень гасцей чакае музей пад адкрытым небам «Дудуткі».

За шэсць дзён і пяць начэй «ЦэнтрКурорт» просіць заплаціць 510 долараў з кожнага, калі група да 15 чалавек, і 470, калі больш за 30.

Для цікаўнасці я абзваніла турыстычныя кампаніі з пытаннем: «Куды можна з'ездзіць за 500 долараў?». Як мяне запэўнілі ў адным з турыстычных агенцтваў, на гэтыя грошы спакойна можна адпраўляцца на тыдзень у Еўропу (прычым нават з трохразовым харчаваннем). За такія грошы спакойна можна адправіцца ў сямідзённы аўтобусны тур па Францыі. Елісейскія палі, Версаль, Луўр... Што тычыцца пляжнага адпачынку, то ў той жа Крым, Турцыю, Егіпет цалкам рэальна з'ездзіць за гэтыя грошы. Трохзоркавы гатэль у Турцыі з двухразовым харчаваннем будзе каштаваць ад 299 долараў. У Балгарыю можна з'ездзіць і за 120 долараў.

— Што за кошты такія ў нас? — абураецца Вікторыя Церашонак, студэнтка 4-га курса БДУ. — Я толькі нядаўна прыехала з Егіпта. Адпачывала ў гатэлі каля самага мора, сэрвіс там — не параўнаць з нашым, ручнікі чатыры разы на тыдзень мянялі, ложак за цябе запраўлялі. Дыскатэкі, аквапарк, напоі бясплатныя... Дык за пяцізоркавы атэль з сістэмай «усё ўключана», візу і пералёт я аддала 367 долараў. Праўда, гэта са зніжкай, але сам факт такой магчымасці. За тыя ж 500 долараў можна па Еўропе пакатацца.

Калі пасля прэзентацыі тура журналісты запыталіся ў намесніка начальніка ДУ «ЦэнтрКурорт» Сяргея Сасункевіча, на каго разлічаны новыя туры, ён адказаў:

— У першую чаргу гэты экскурсійны тур разлічаны на замежнікаў. Мы вазілі гэтыя праграмы на выставу ў Маскву. І масквічы вельмі імі зацікавіліся, — тлумачыць Сяргей Сасункевіч. — Што тычыцца падобных тураў для беларусаў, то гэта таксама ёсць. Яны ўжо больш накіраваныя на адпачынак. Напрыклад, у якім-небудзь нацыянальным парку. Харчаванне і пражыванне, а таксама невялікія экскурсіі. Кошты могуць быць розныя, вядома ж, гэта танней, чым для замежнікаў. Гэта будзе каштаваць 100—150 долараў. Але ўсё залежыць ад праграмы і колькасці дзён.

Настасся ЗАНЬКО.

Бярэзінскі біясферны запаведнік распрацаваў новы экскурсійны маршрут «Тайны запаведнага балота»

Экскурсійны маршрут прапануецца прайсці пешшу, яго працягласць складае ўсяго некалькі гадзін. У час экскурсіі турысты змогуць пабываць на запаведных балотах і ўбачыць птушак і жывёл, якія там пражываюць. Акрамя таго, падарожнікаў чакае сюрпрыз. Калі яны будуць праходзіць праз лясныя гушчары або балотныя зараснікі, на іх можа «накінуцца» загадкавая істота. Прычым узнікне яна вельмі нечакана, напрыклад, саскочыць з дрэва або вылезе з балотнай вады. Прыгледзеўшыся, турысты змогуць пазнаць у ёй мясцовага балотніка, які ахоўвае свае ўладанні.

ОАО «ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ ЗАВОД ИМ. Н. ГАСТЕЛЛО», 220073, г. Минск, ул. Пинская, 18

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 26 апреля 2010 г. в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Пинская, 18, актовый зал Общества. Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 15.00 до 15.55.

Повестка дня:

1. О результатах закрытой подписки на акции дополнительного выпуска ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».
2. Об утверждении решения о выпуске акций ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».
3. Об увеличении размера Уставного фонда ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».
4. О внесении изменений и дополнений в Устав ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».

С информацией (материалами), подлежащими представлению акционерам при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья), начиная с 20 апреля 2010 г. в отделе кадров Общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания — по месту его проведения.

Совет директоров ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».

УНП 100010116

15 красавіка — Дзень прафілактыкі хваробаў сэрца

ІНФАРКТ МОЖА ПРЫХОДЗІЦЬ І БЕЗ БОЛЮ

Артэрыяльная гіпертэнзія і ішэмічная хвароба сэрца заслужылі сваёй шырокай распаўсюджанасцю асаблівай увагі. Нават пры адсутнасці скаргаў спецыялісты нездарма раяць мужчынам пасля 40 гадоў і жанчынам пасля 45-50 раз у год рабіць электракардыяграму і здаваць біяхімічны аналіз крыві. Сардэчна-сасудзістыя захворванні стабільна лідзіруюць у ліку прычын гібелі нашага насельніцтва. Ці можа змяніцца гэта сітуацыя?

Расказвае намеснік дырэктара па тэрапеўтычнай дапамозе Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра «Кардыялогія» Аляксандр БУЛГАК.

— Адкладанне атэрасклератычных бляшак у сасудах пачынаецца яшчэ ў маладым узросце. Працэс закранае перш-наперш сасуды буйныя, з інтэнсіўным краватокам, у тым ліку, каранарныя. У каранарных артэрыях сэрца найбольш актыўна ўтылізуецца кісларод. Паступова атэрасклератычны працэс можа нараджаць неадпаведнасць паміж той колькасцю кіслароду, якая дастаўляецца да органа, і той, што яму патрэбна. На фоне недастатковасці кровазвароту фарміруецца расшырэнне камер сэрца, змяненне клапаннага апарату.

— Можна меркаваць, што кожны з нас мае ўсе шанцы сутыкнуцца з інфарктам міякарда. І ўсё ж такі ў некаторых людзей гэта атрымліваецца больш хутка...

— Вялікае значэнне тут мае генетыка. Але трэба разумець, што ў спадчыну мы атрымліваем не хваробы, а хуткасць абменных працэсаў і шэраг іншых нюансаў. Час надыходу сардэчна-сасудзістай катастрофы ў многім будзе залежаць ад нашага ладу жыцця, наяўнасці спадарожных захворванняў — такіх як артэрыяльная гіпертэнзія, цукровы дыябет, атлусценне... Добра вядомыя ўсім меры прафілактыкі скіраваныя якраз на зніжэнне праяў атэрасклерозу, на тое, каб працэс развіваўся больш павольна.

— Якім чынам праяўляецца рост бляшак? Ці можа чалавек ніяк не адчуваць гэты працэс і перажыць інфаркт «раптам»?

— Неадпаведнасць паміж недахватам кіслароду і патрэбай у ім ёсць сутнасць ішэмічнай хваробы сэрца. Гэты дэфіцыт каранарнага кровотоку можа праяўляцца болевым сіндромам — стэнакардыяй, і тады мы гаворым пра болевую ішэмію. Калі ж захворванне дыягнастуецца па даных электракардыяграмы, іншых метадаў даследавання, то размова ідзе пра ішэмію бязболевую.

Клінічныя праявы, як правіла, з'яўляюцца, калі прасвет сасуда закрываецца больш чым на 50 працэнтаў. Да гэтага часу чалавек можа нічога не адчуваць. Але справа не толькі ў памеры бляшкі ці бляшцы як такой у прынцыпе. На фоне росту бляшкі, траўмавання патокам крыві і іншых працэсаў можа парушыцца цэласнасць паверхні апошняй. У месцы пашкоджання фарміруецца тромб, які можа істотна звужаць сасуд, нават калі бляшка ў гэтым месцы невялікая. Узнікае прагрэсіраванне стэнакардыі або інфаркт міякарда. Гэта можа быць як на фоне перыядычных рэгулярных боляў, так і раптоўным, без папярэдніх болевых адчуванняў. Пры наяўнасці боляў утварэнне тромба можна падазраваць, калі развілася нестабільная стэнакардыя — змянілася інтэнсіўнасць і частата болю, калі апошні з'яўляецца пры ўсё меншых эмацыянальных ці фізічных нагрузках.

— У якіх выпадках узнікае пагроза жыццю, гібель у выніку інфаркту міякарда?

— На фоне інфаркту мяняецца работа сэрца, з'яўляюцца ўчасткі, якія перастаюць скарачацца або скарачаюцца дрэнна. Узнікаюць парушэнні рытму, што можа прывесці да смерці. Гібель можа наступіць і на фоне вялізнага паражэння, вялікай зоны некрозу. Тады сіла сардэчных скарачэнняў зніжаецца, ціск падае і ўзнікае кардыягенны шок. Гібель у аддаленыя моманты можа наступіць, калі вялікая зона некрозу істотна перашкаджае сэрцу выконваць сваю насосную функцыю.

— Як жа папярэдзіць сумныя вынікі?

— Прафілактаваць ішэмічную хваробу. Не курыць, не злоўжываць алкаголем, рухацца, правільна харчавацца — абмяжоўваць соль і жывёльныя тлушчы, кантраляваць артэрыяльны ціск. Ціск стварае не вельмі зручную сітуацыю для работы сэрца. Па-першае, калі на фоне звужаных сасудаў павышаецца ціск, сэрцу даводзіцца выконваць большы аб'ём работы, каб падаць кроў у звужаныя сасуды, на фоне чаго павышаецца патрэба міякарда ў кіслародзе. Па-другое, сама па сабе змена кровотоку ў каранарных сасудах здольная прыводзіць да інфаркту за кошт рэзкага спазму і парушэння харчавання мышцы сэрдца. Што да цукровага дыябету, то ён прыводзіць да парушэння мікрацыркуляцыі ў дробных сасудах — дыябетычнай нейраангіяпатыі, а ў спалучэнні з атэрасклератычным паражэннем гэта не надта спрыяльна. Такім пацыентам трэба яшчэ больш жорстка ставіцца да свайго ладу жыцця.

Праблема заявіла аб сабе ў 50-я, калі пачаў мяняцца лад жыцця чалавека — зменшылася фізічная нагрузка, вялікая колькасць насельніцтва пачала курыць, жыццё стала больш інтэнсіўным, а значыць, стрэсавым. Да таго ж, вырасла пакаленне людзей, у бацькоў якіх была ішэмія. Цяпер гэтыя працэсы развіваюцца ў іх дзяцей і ўнукаў.

— Інфаркты маладзеюць?

— Сярэдні ўзрост інфаркту — 50-70 гадоў. Нельга сказаць, што інфаркты маладзеюць, але ў маладых фіксуюцца. Вядомыя какаінавая інфаркты, якія развіваюцца на фоне ўвядзення наркотыку або перадазіроўкі. Што да злоўжывання алкаголем, то тут варта гаварыць аб працяглым спазме сасудаў, што аднойчы і можа выклікаць у сэрцы катастрофу.

— Ці можна толькі са слоў пацыента адносна ягонага самаадчування паставіць дыягназ інфаркту міякарда?

— Часам можна, хоць у любым выпадку аналізуюцца даныя клінічных, лабараторных, электракардыяграфічных і эхакардыяграфічных метадаў даследвання. Адразу робіцца біяхімічны аналіз крыві і выконваецца электракардыяграма, якая дае ўяўленне аб электрычных працэсах у сэрцы. Апошнія могуць парушацца на фоне розных паталагічных працэсаў. Пры ішэміі ці вострых праявах інфаркту мы ўбачым характэрную спецыфічную карціну, зможам сказаць, у якой зоне ідзе працэс, наколькі ён вялікі. Ультрагукавое абследаванне дае нам уяўленне аб памерах камер сэрца, функцыі клапаннага апарата, сіле скарачэнняў. Калі на кардыяграме, скажам, усё добра, гэта яшчэ не значыць, што сэрца здаровае. Таму мы і не грунтуемся на адным метадзе даследавання.

— Што павінен зрабіць у першую чаргу хворы, якога прыхапіла як ніколі?

— Насцярожыць павінны болевыя адчуванні, звязаныя з эмацыянальным ці фізічным стрэсам. Боль можа суправаджацца слабасцю, галавакружэннем, сэрцабіццём, пачуццём страху смерці. Можа насцярожыць і задышка, якая ўзнікла без інтэнсіўнай нагрузкі. Інфаркт у кожнага чалавека можа працякаць абсалютна па-рознаму. Бывае і адчуванне сціскання, камяку, смылення. Ёсць яшчэ атыповыя формы, калі інфаркт праяўляецца болем у жываце, парушэннем мазгавога кровазвароту, а можа і не быць ніякага болю. Нельга чакаць, пакуль дрэнны стан пройдзе, трэба выклікаць хуткую дапамогу. Вельмі важна, каб дыягностыка і, адпаведна, лячэбныя меры былі прынятыя на працягу першых гадзін.

— Да прыезду хуткай нітрагліцэрын прымаць?

— Той, хто ведае пра сваё захворванне, мае пад рукой належныя прэпараты і ведае, што ў якой сітуацыі прыняць. Калі ж чалавек сутыкнуўся з болем упершыню, трэба тэрмінова звяртацца да ўрача. Нітрагліцэрын па-рознаму ўздзейнічае на розных людзей. Эксперыментаваць не варта.

— Што любіць сэрца?

— Умераныя фізічныя нагрузкі. Той, хто на працягу дня перамяшчаецца з аднаго крэсла ў другое, мае дэтрэніраванае сэрца. Сэрца павінна перажываць нагрузкі. Хада і плаванне — найбольш аптымальныя. Той, хто займаецца прафесійным спортам, павінен раз у год кантраляваць свой стан незалежна ад самаадчування, паколькі маладыя могуць адчуваць сябе добра нават калі ў сэрцы ўжо ёсць пэўныя змены. Патрэбныя нам і стрэсавыя нагрузкі — пад'ём на 3-5 паверх 2-3 разы ў дзень ці хада з паскарэннем. А вось бег паказаны далёка не ўсім. Мы даўно адмовіліся ад формулы «бягом ад інфаркту», паколькі некаторыя якраз да яго і прыбягалі. Пачынаць бегаць можна толькі пасля кансультацыі ўрача і пры наступным пастаянным кантролі стану.

Святлана БАРЫСЕНКА.

(Працяг будзе.)

20 працэнтаў мінчан рызыкуюць сустрэцца з новым вірусам грыпу

У Мінску фактычна завяршаецца прастудна-грыпозны эпідсезон. Штодня ў горадзе рэгіструецца ад 3 да 3,5 тысячы зваротаў гараджан у амбулаторна-паліклінічныя ўстановы з сімптомамі ВРВІ.

Як тлумачаць спецыялісты Мінскага гарадскога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, эпідсезон, які мінуў, нельга назваць звычайным, бо паралельна з цыркуляцыяй звычайных рэспіраторных вірусаў і вірусаў сезоннага грыпу назіралася і цыркуляцыя новага высокапатагеннага штама віруса грыпу A/H1N1, які выклікаў рэзкі эпідэмічны пад'ём у нетыповы для грыпу час — у кастрычніку-лістападзе 2009 года. Усяго за лістапад вострымі рэспіраторнымі інфекцыямі і грыпам перахварэлі 9,7 працэнта гараджан. Сярод хворых, шпіталізаваных з ускладненымі формамі грыпу (з вірусна-бактэрыяльнымі пнеўманіямі) у 44 працэнтаў ідэнтыфікаваўся вірус грыпу A/H1N1.

У студзені—сакавіку 2010 года захворванне на ВРВІ і грып захоўвалася на перадэпідэмічным узроўні: штодня ў горадзе рэгістравалася ад 4,5 да 6 тысяч выпадкаў захворванняў. Аднак фарміраванне чарговага эпідпад'ёму так і не адбылося.

Вывучэнне стану імунітэту мінчан да вірусаў грыпу паказала, што большасць жыхароў сталіцы маюць ахоўныя цітры да сезонных вірусаў грыпу. Так, 57,5 працэнта абследаваных маюць ахоўны імунітэт да вірусаў грыпу A/H3N2; 35,9 працэнта — да віруса грыпу A/N1N1; 26,3 працэнта — да віруса грыпу B і 19,4 працэнта — да пандэмічнага віруса грыпу.

Па меркаванні спецыялістаў, у выпадку эпідэмічнага распаўсюджвання новага варыянта віруса грыпу A сустрэцца з ім на працягу эпідэмічнага сезона рызыкуюць каля 20 працэнтаў мінчан. Між іншым, санэпідслужба сталіцы ўжо распачала падрыхтоўку да правядзення кампаніі па супрацьгрыпознай вакцынапрафілактыцы на будучы эпідсезон. Усяго плануецца ахапіць супрацьгрыпознымі прышчэпкамі да 20 працэнтаў мінчан, у сувязі з чым кіраўнікам прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый сталіцы прапануецца запланаваць выдзяленне фінансавых сродкаў для закупкі супрацьгрыпозных вакцын і арганізацыі імунізацыі працоўнага калектыву.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Радавыя перамогі

Стварэнне канцлагера ў Азарычах было ваеннай нямецкай аперацыяй

...З Аркадзем Пятровічам мы пазнаёміліся зусім нядаўна, 19 сакавіка, у гарадскім пасёлку Азарычы Калінкавіцкага раёна. У гэты дзень туды з'ехаліся былыя вязні канцлагера Азарычы, бо колісь 19 сакавіка 1944 года яны, яшчэ малыя дзеці, па вузкай сцежцы сярод мін выходзілі з-за калючага дроту. У 1944 годзе Аркадзю Пятровічу было 10 гадоў, але перажытыя жахі канцлагера ён не спрабаваў выкрасліць з памяці, а наадварот, усё жыццё па крупінках збіраў інфармацыю, дакументы, любыя матэрыялы пра Азарыцкія канцлагеры. Напярэдадні Міжнароднага дня вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў, мы сустрэліся з Аркадзем Пятровічам ШКУРАНАМ, членам Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання былых вязняў фашызму канцлагера «Азарычы», які лічыць, што немцы ў Азарычах не проста выпадкова сагналі людзей за калючы дрот, а такім чынам правялі спланаваную вайсковую аперацыю:

— З восені 1943 года пад ударам наступальных аперацый Чырвонай Арміі немцы адышлі да Бярэзіны і Дняпра, ну а на тым участку, які нас цікавіць, была тэрыторыя 9-й арміі, якой камандаваў генерал-палкоўнік Ёзэф Гарпэ (сёння гэта тэрыторыя Калінкавіцкага і Акцябрскага раёнаў Гомельскай вобласці). Пры адступленні немцы гналі перад сабой цывільнае насельніцтва, і так атрымалася, што да зімы людзей аказалася так шмат на тэрыторыі 9-й арміі, што наступіла крытычная сітуацыя: вёскі спаленыя, людзі жывуць у голадзе і холадзе, з'явіліся інфекцыйныя хваробы... Немцы былі вымушаныя асобныя вёскі вылучаць для размяшчэння тыфозных хворых, а таксама перад імі паўстала праблема харчавання (а улічваючы, што абстаноўка на фронце была не на іх карысць, немцам самім харчоў не хапала). Вядома, можна было перакінуць насельніцтва далей на захад, але не хацелі адцягваць на гэта рэсурсы транспартных камунікацый. Таму ўзнікла прапанова ў зоне Азарычаў, дзе размяшчаўся 56-ы танкавы корпус былога ад'ютанта Гітлера Фрыдрых Хасбаха, пакінуць балоцістую тэрыторыю: войскі перавесці на больш узвышаныя месцы, а туды, на пярэднюю лінію фронту, кінуць цывільнае насельніцтва.

— Гэта было напярэдадні вясны?

— Яшчэ 31 студзеня 1944 года быў выдадзены загад па 9-й арміі «Аб добраахвотных памочніках з ліку цывільнага насельніцтва», сутнасць якога была ў тым, каб асобна аддзяліць працаздольнае насельніцтва, а жанчын, дзяцей, старых, калек сабраць у вызначаных месцах, — такім чынам пачыналася рыхтавацца асноўная маса. Па нямецкіх звестках, больш за 240 населеных пунктаў было ачышчана ад насельніцтва, а гэта тэрыторыя недзе каля 5 тысяч кіламетраў. Насельніцтва канцэнтравалася ў першасных лагерах уздоўж чыгункі: напрыклад, у Жлобінскай зоне назбіралі 27 тысяч чалавек.

— А калі непасрэдна пачалося будаўніцтва Азарыцкіх канцлагераў?

— Па апавяданнях сведкаў, лагеры пачалі будаваць 3 сакавіка, першымі вязнямі былі будаўнікі, яны ж там і загінулі. 10 сакавіка канцлагеры пачалі папаўняцца цывільным насельніцтвам з тэрыторыі Акцябрскага, Даманавіцкага, Парыцкага і іншых раёнаў, а 13-14 сакавіка сюды прыгналі і людзей са Жлобінскага раёна. Прынамсі, у маёй роднай вёсцы Параслішча лагер існаваў з 1943 года як працоўны, але я добра памятаю, калі немцы пачалі фарміраваць кантынгент для папаўнення Азарычаў. Гэта было недзе 10-11 сакавіка, немцы пачалі зганяць у лагер (а ён быў досыць вялікі — недзе 800 на 450 метраў) насельніцтва, паставілі ўсіх у шарэнгу і адабралі працаздольных. Ну а дзяцей, жанчын і старых сталі выганяць з лагера. Прычым на выхадзе прымушалі выкідваць клункі з адзеннем і пажыткамі. І цэлы дзень мы крочылі ў напрамку Азарычаў па гразі, па размытай дарозе — усяго кіламетраў недзе 25.

— А здагадваліся, куды вас вядуць?

— Мы ж людзі мясцовыя, ведалі, што дарога вядзе ў Азарычы. Паколькі было чутно, што страляюць гарматы, самалёты лятаюць, то мы ведалі, што недзе там побач лінія фронту. Але з якой мэтай нас туды вялі, мы не ведалі. Шмат хто лічыў, што нас перададуць Чырвонай Арміі, іншыя лічылі, што нас знішчаць...

— Колькі ўсяго цывільнага насельніцтва было сабрана ў Азарыцкіх канцлагерах?

— З улікам 27 тысяч са Жлобінскай зоны ўсяго ў трох лагерах — Дзерці, Падасінніку і Азарычах — па нямецкіх дадзеных было сабрана 46 тысяч і тры чалавекі (заўважце, якая пунктуальнасць!) Папярэдняя лічба была 47 361, так што, атрымліваецца, што па дарозе загінула 1358 чалавек... Сапраўды, забітых было шмат. Я ніколі не забуду карціну: ішла жанчына з двума дзецьмі, аднаго цягнула наперадзе, другога ззаду. І спынілася, каб перадыхнуць, а немец стрэліў з аўтамата ёй у галаву... Яна звалілася, па твары бяжыць кроў, і дачушка гадоў 5 кліча яе «мама, мамачка!» і ручкай так па твары мажа... Складана было ўсё гэта перажываць — забівалі ўсіх, хто не мог ісці. Дарэчы, я сустракаўся ў свой час з адным будаўніком канцлагера, які выпадкова выжыў. Ён сцвярджаў, што першапачаткова трупы з лагера вывозілі. Недзе ў 500 метрах ад лагера іх скідвалі ў багну, палівалі серай ці нечым іншым, і яны там гнілі...

— А што памятаеце пра час знаходжання ў самім канцлагеры?

— Там быў толькі калючы дрот і балота. Ніводнага памяшкання, ні крыніц з вадою, ні прыбіральняў. Хацелася піць, жанчыны падпаўзалі бліжэй да дроту, дзе снег быў чысцейшы, аднак на вуглах стаялі вышкі з кулямётамі, і калі нехта з'яўляўся ля агароджы, то расстрэльвалі без папярэджвання. Тут ляжалі трупы, тут ужо бралі і ваду... Калі мы з'явіліся, то яшчэ можна было выбраць месца трохі вышэйшае. Па начах жанчыны збіралі дзетак у кучу, накрывалі рыззем, пастаянна тузалі іх, каб тыя не замерзлі. Недзе дзве ночы тэмпература апускалася да мінус 8-10 градусаў, потым пайшоў снег, дождж, была адліга. Памятаю, што калі нас ужо выводзілі з лагера, то ўсё наўкола была замініравана, акрамя невялікага праходу. І адна бабка мясцовая вырашыла хутчэй дадому патрапіць і пабегла напрасткі праз поле. Ёй крычаць: «Стой! Там міны!», а яна не слухае. Прабегла метраў пятнаццаць, і раптам яе падняло на метр ад зямлі, андарак стаў як парашут, а потым выбух... Гэты момант таксама ніколі не забудзецца...

— Дык усё-такі, Аркадзь Пятровіч, чаму ж немцы перакінулі цывільнае насельніцтва на пярэдні край абароны?

— У справаздачы штаба 9-й арміі пра дэпартацыю цывільнага насельніцтва ад 28 сакавіка 1944 года дакладна распісаныя ўся цырымонія і прычыны. Там жа і напісана, што група насельніцтва ставіцца ў якасці шчыта для Чырвонай Арміі: лагеры немцы ставілі ў тых месцах, дзе мог быць праход войскаў, бо ў астатніх месцах была багна. Мелася на ўвазе, што войскі Чырвонай Арміі, калі немцы адыдуць, пачнуць вызваляць хворых на тыф, і хварэць пачнуць і салдаты. Ну і, вядома, немцы таксама хацелі ачысціць сваю тэрыторыю ад хворых, каб прадухіліць заражэнне інфекцыямі сваіх салдат. Яшчэ раз падкрэсліваю, што гэта не проста людзей сагналі ў лагер — гэта была ваенная аперацыя: на пярэднім краі абароны сабралі людзей, стварылі шчыт, і за плячыма няшчасных пакутнікаў можна была спакойна адступаць. Хоць недалёка ад канцлагераў знаходзіліся войскі Чырвонай Арміі, яны не маглі нічога зрабіць, бо тэрыторыя прастрэльвалася мінамётамі, і тады мы ўсе проста загінулі б. Аперацыя доўга распрацоўвалася і рыхтавалася, бо 27 тысяч са Жлобінскай зоны былі перакінутыя па чыгунцы, а проста так вагоны для 9-ці саставаў не збярэш. Прычым аперацыя праведзена была вермахтам, а не часткамі СС: у зборы насельніцтва прымалі ўжо чатыры нямецкія корпусы, 13 дывізій, вышэйшае нямецкае камандаванне...

— Ці ёсць аналагі Азарыцкіх канцлагераў?

— Не, гэта адзіны лагер у часы Другой сусветнай вайны, дзе непасрэдна ўдзельнічалі военачальнікі такога высокага рангу і пры ўдзеле такога кантынгенту войскаў. У Азарычах была высокая смяротнасць — 15 тысяч за 10 дзён. Калі падлічыць колькасць смерцяў за дзень і параўнаць з сусветна вядомымі страшнымі канцлагерамі Бухенвальдам, Аўшвіцам, якія існавалі доўгі час, то, мяркую, у Азарычах смяротнасць будзе як мінімум не ніжэй. На жаль, ніхто пытаннем Азарычаў ніколі не займаўся грунтоўна. Няма даследаванняў прафесійных гісторыкаў, няма ў нашых архівах дакументаў на гэты конт, ну а нямецкія дакументы доўгі час былі недасяжныя.

Гутарыў Павел БЕРАСНЕЎ.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

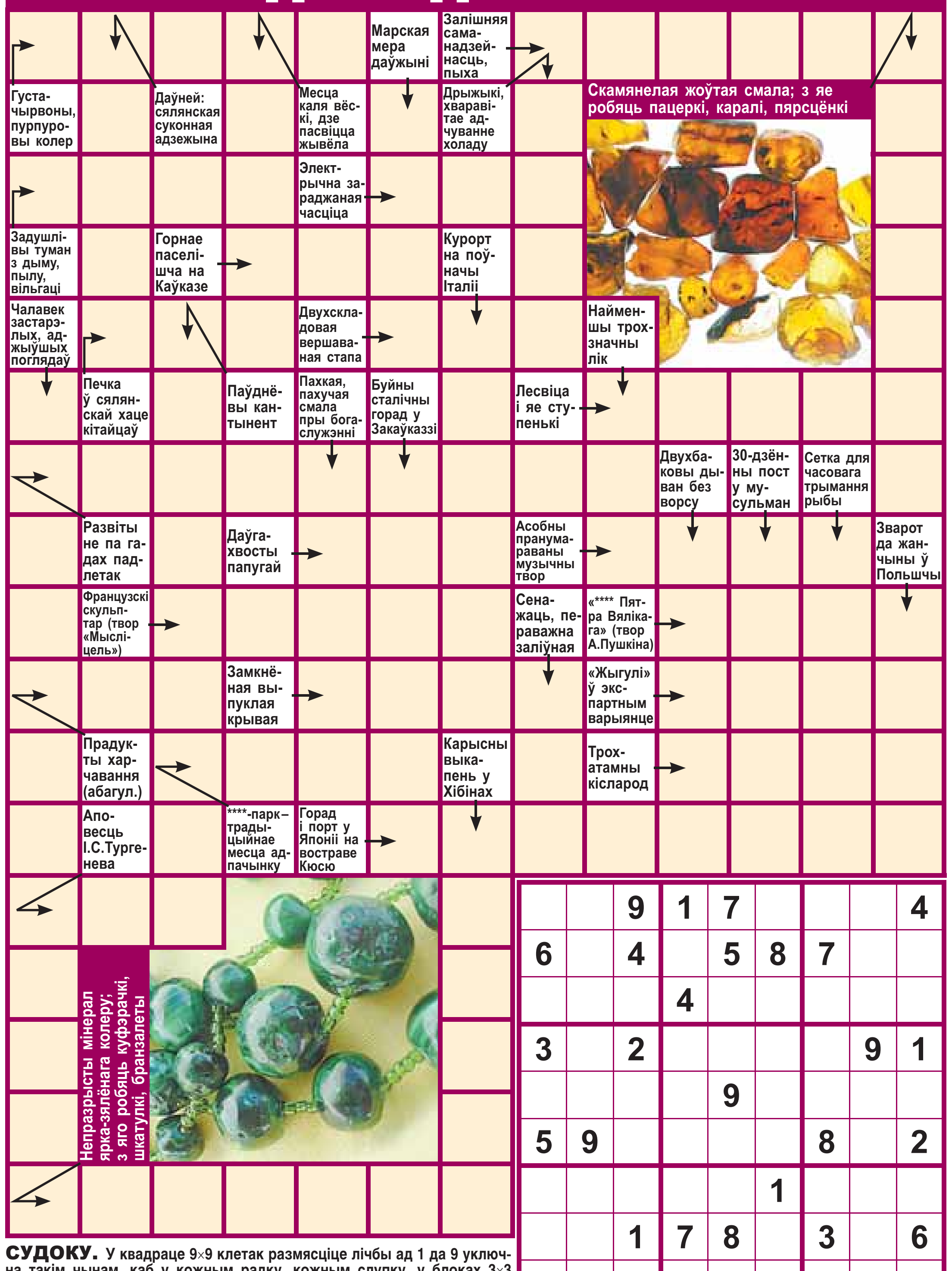

		9	1	7				4
6		4		5	8	7		
			4					
3		2					9	1
				9				
5	9					8		2
					1			
		1	7	8		3		6
7				2	9	1		

СУДОКУ. У квадраце 9×9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3×3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтораў.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (9 красавіка). Па гарызанталі: Кікбоксінг. Федр. Сыр. Асот. Самба. Азу. Арык. Камар. Рада. Кантора. Краса. Бард. Каратэ. Рэндзю. Каса. Рад. Урал. Ракако. Кімано. Бры. Ані. Банк. Астат. Кіл. Апарат. Рагу. Удар. Фас. Налiснік. **Па вертыкалі:** Бокс. Кокан. Ікс. Мінор. Кум. Атара. Орт. Саната. Опус. Эталон. Ака. «Ікарус». Фраза. Ірад. Сумо. Балаган. Дно. Тура. Гар. Тарка. Рыф. Бэра. Выраб. Куб. Касандра. Дар. Закон. Эра. Дзюдо. Клунак.

Кузьміцкая Радаўніца

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Раз на год, на Радаўніцу, хай сабе і не 356 жыхароў, якія насялялі дачарнобыльскія Кузьмічы, а толькі з паўсотні чалавек прыяжджаюць на гэтыя сумна-светлыя зямляцкія сустрэчы — ушанаваць памяць спачылых продкаў (дарэчы, на магілках хаваюць і дагэтуль) і зноў пабачыцца з раднёю, сваякамі, колішнімі суседзямі, аднакласнікамі, сябрамі. Гэтым разам за агульнымі сталамі — а такое можна ўбачыць толькі на чарнобыльскіх могілках — сядзелі прадстаўнікі некалькіх радаводаў — Швабаў, Самайлоў, Шуманскіх, Белякоў, Нікіцкіх. Разам з колішнімі гаспадарамі і гаспадынямі, якія нарадзіліся і пражылі на гэтай зямлі да самага адсялення, прыязджаюць цяпер і іх малыя нашчадкі (бо род усё адно працягваецца), для якіх назва Кузьмічы атасамляецца хіба з невялікай могілкавай тэрыторыяй ды сумным спустошаным краявідам навокал. Але ёсць святы абавязак, цікавасць, нарэшце, спрадвечнае прыцягненне Бацькаўшчыны, нават калі яна ўжо не існуе. Гэтак было і ў суседняй вёсцы Славечна, і больш далёкіх, што загінулі ад Чарнобыля — Глазках, Шыі і Вязцах.

Анатоль КЛЯШЧУК. *Ельскі раён.*

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.10	20.11	14.01
Віцебск —	5.56	20.03	14.07
Магілёў —	6.00	20.01	14.01
Гомель —	5.59	19.54	13.55
Гродна —	6.25	20.26	14.01
Брэст —	6.29	20.23	13.54

Месяц

Маладзік 14 красавіка. Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. *Палікарпа, Ціта.*

К. *Анастасіі, Базыля, Вацлава, Цэзара.*

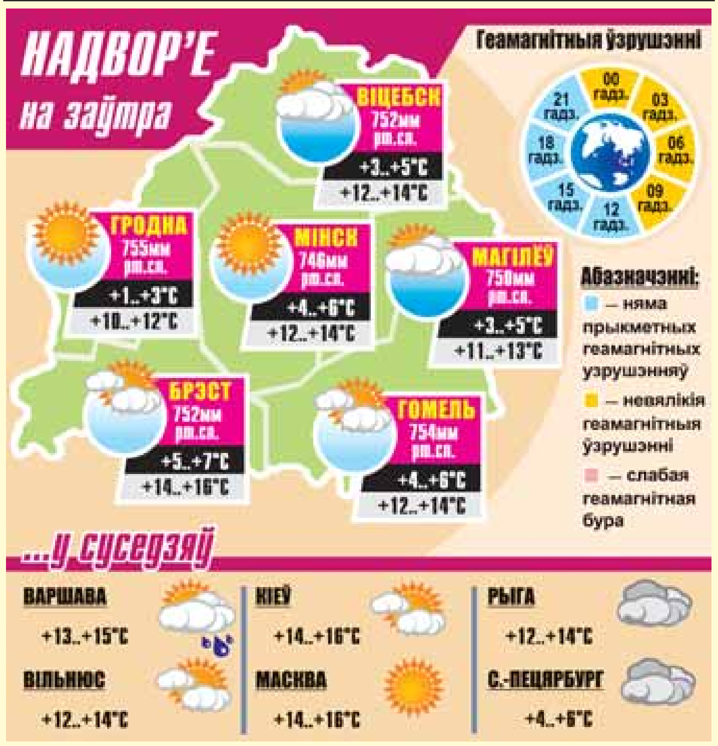

15 красавіка

Дзве даты

1432 год — вялікі князь Вялікага Княства Літоўскага Жыгімонт Кейстутавіч выдаў прывілеі (граматы) аб ураўноўванні персанальных і маёмасных правоў каталікаў і праваслаўных у ВКЛ.

1452 год — нарадзіўся Леанарда да Вінчы, славуты італьянскі мастак, скульптар, матэматык. Геніяльнасць вялікага італьянца не мае патрэбы ў доказах і пацвярджэннях. Акрамя вядомых усяму свету палотнаў (сярод якіх «Тайная вячэра», «Мона Ліза»), ён з'яўляўся аўтарам шматлікіх адкрыццяў, праектаў, эксперыментальных даследаванняў у галіне матэматыкі, прыродазнаўчых навук, механікі. Адстойваў рашаючае значэнне вопыту ў пазнанні прыроды. 500 гадоў назад Леанарда да Вінчы сканструяваў першы ў свеце парашут.

Цытата дня:

«У многіх багацце падобнае на тыя рэкі, якія маюць чыстыя вытокі, але, павялічваючыся, становяцца бруднымі».

Жан Пеці-Сан (1790—1870), швейцарскі мараліст.

Сардэчна віншуем **Валянціну Нікіпараўну БОРТНІК** з Мінска **з прыгожай юбілейнай датай!**
Хай у гэты святочны дзень для цябе надвор'е будзе толькі сонечным, навіны — толькі добрыя, сябры — толькі ветлівыя, а сустрэчы — толькі прыемныя! Здароўя, радасці, усмешак, шчасця табе, дарагая наша.
Родныя.

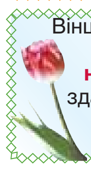
Віншуем любага сына **Паўла Алегавіча БАЧЫЛУ з днём нараджэння**. Зычым моцнага здароўя, шчасця, радасці і ўдачы на жыццёвым шляху.
Родныя, *пас. Крупскі.*

Наступает сезон фотоохоты на Белого лося!

ОХОТХОЗЯЙСТВО НЕМАН

Охотники и местные жители Логойского района неоднократно видели в охотоугодьях «ГТФ «Неман» лося удивительной окраски – БЕЛОЙ!

Охотничье хозяйство
ОАО «ГТФ «Неман»
объявляет фотоконкурс «Белый лось».

Конкурс проводится с целью популяризации природы нашей страны и пропаганды здорового образа жизни.
К участию в фотоконкурсе приглашаются профессиональные фотографы и фотолюбители.
На конкурс предоставляются цветные фотографии лося-альбиноса форматом 20х30 см, сделанные в охотничьих угодьях охотохозяйства «ГТФ «Неман», расположенных в восточной и юго-восточной частях Логойского района Минской области. Каждый отпечаток должен сопровождаться электронным оригиналом с максимально возможным разрешением.
Условия участия:
Каждый участник конкурса обязательно должен прислать вместе с фотографиями их список с названиями, указанием даты, места и условий съемки, бэдж участника конкурса (выдается егерем обхода № 2), сведения о себе (ф.и.о., адрес, № телефона).
Срок проведения конкурса – до 30 апреля 2010 года.

ПОБЕДИТЕЛИ КОНКУРСА НАГРАЖДАЮТСЯ:
1-е место – 5 000 000 белорусских рублей
2-е место – 3 000 000 белорусских рублей
3-е место – 2 000 000 белорусских рублей

Все расходы, связанные с уплатой причитающихся налогов, несет победитель.
Организаторы конкурса оставляют за собой право использования фотографий в издании журналов, книг, брошюр, буклетов, фотоальбомов, а также размещения на «билл-бордах» с обязательным указанием фамилии автора.
Фотографии, присланные на конкурс, авторам не возвращаются.
Работы на фотоконкурс принимаются по адресу:
230771, г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18 с пометкой «Фотоконкурс», или на e-mail: info@tabak.by
Результаты конкурса будут опубликованы 6 мая 2010 года в газете «Паляўнічы і рыбалоў».
По вопросам возможного местонахождения лося-альбиноса обращаться к егерю (тел. +375 29 787 28 02 (Балаш Валерий (обход № 2)).
По вопросам условий конкурса обращаться по телефону +375 152 54 20 31.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой зарослая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 13 (345)

Абаронца з градкі

У барацьбе са шкоднікамі саду і агарода можна выкарыстоўваць многія расліны, якія называюцца інсектыцыднымі дзякуючы іх здольнасці таксічна ўздзейнічаць на насякомых.

Збіраць наземныя часткі такіх раслін лепш за ўсё ў перыяд цвіцення, тады, калі яны найбольш таксічныя. Падземныя часткі (клубні або карэнні) трэба нарыхтоўваць ранняй вясной альбо ўвосень.

Сабраўшы, раскладзіце іх тонкім слоем на тканіне або паперы ў цені і добра прасушыце. Час ад часу трэба варушыць, каб яны не злежваліся. Раскладзіце ў мяшочкі. Карыстацца сабраным матэрыялам можна 1 год, а пладамі і насеннем — 2 гады. Пасля гэтага тэрміну прыгоднасць раслін зніжаецца або прападае зусім. Добра карыстацца растворам са свежых раслін.

Напрыклад, зялёнае бацвінне памідораў вельмі таксічнае для ворагаў саду і агарода, асабліва для шкоднікаў, якія грызуць (яблыневай пладажэркі, капуснай соўкі, рапсавага кветкаеда і інш.) Адвар з бацвіння памідораў гатуецца наступным чынам: 4 кг дробна нарэзанага сырога бацвіння памідораў настойваюць 3—4 гадзіны ў 10 л вады. Пасля гэтага гатуюць на слабым агні, астуджваюць, герметычна закрываюць у шкляной пасудзіне і ставяць у халоднае месца. Ён захоўвае сваю таксічнасць не менш за год. Натуральна, трэба прыняць меры, каб зімой раствор не замерз. Перад апырскваннем саду адвар разбаўляюць: леташні — 1 літр адвару на 2 л вады; свежапрыгатаваны (больш таксічны) — 3 л адвару на 10 л вады. Для павышэння таксічнасці як старога, так і свежапрыгатаванага адвару да 10 л рабочага раствору дадаць 40 г мыла, узбоўтаць і апырскаць дрэвы.

Расліны аксамітак зрэжце ў перыяд цвіцення і высушыце іх. 1—2 кг сушаных аксамітак здрабніце і змясціце ў эмаляванае вядро, заліце яго да краёў цёплай вадой і пакіньце настойвацца на працягу двух сутак. Пасля гэтага працадзіце праз фільтр і дадайце 40 г гаспадарчага мыла.

Гэты раствор прымяняйце для барацьбы з тлёй, а таксама для абеззаражвання клубняў гладыёлусаў ад розных хвароб перад пасадкай, апускаючы іх на 8—10 гадзін у раствор. Насеннікі астраў і мацыёлы (ляўконіі) апрацоўваюць гэтым растворам супраць чорнай ножкі.

Вы збіраецеся садзіць капусту? Памятайце, што...

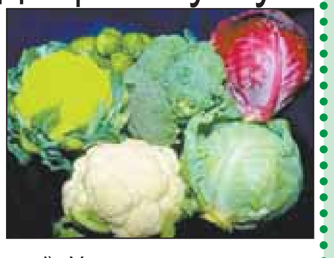

- капуста вельмі патрабавальная да святла, таму яе нельга размяшчаць у цені дрэў і пабудоў. Калі гэтай расліне не хапае святла, качаны могуць быць маленькія альбо не завяжуцца зусім;
- капусту нельга размяшчаць пасля агародніннных культур сямейства капусных (рэпы, рэдзькі, радыскі, бручкі). У адваротным выпадку расліны могуць захварэць кілой;
- каб папярэдзіць захворванне капусты кілой, пры пасадцы ў ямкі можна ўнесці па 35—40 грамаў свежагашанай вапны і добра перамяшаць з глебай;
- пазбавіцца ад шкоднікаў капусты — вусеняў капуснай бялянкі, соўкі і молі дапаможа лопух. Яго лісцем напалову напаўняюць вядро, заліваюць вадой і настойваюць трое сутак, потым працэджваюць і апырскваюць гэтым настоем капусту, рэдзьку, радыску і інш. Калі апрацоўваць пасевы 3-4 разы з перапынкам у 7-8 дзён, то можна цалкам пазбавіцца ад шкоднікаў;
- для працяглага зімовага захоўвання падыходзіць гатунак «амагер», але з-за цвёрдага лісця ён не прыгодны для квашання.

Універсальнае ўгнаенне

Усе ведаюць пра попел як пра ўніверсальнае ўгнаенне, але, мабыць, не ўсе ведаюць, як ім правільна карыстацца. Рэцэпт універсальнай падкормкі з попелу — гэта адна шклянка драўніннага попелу на вядро вады.

Не выкарыстоўвайце для ўгнаенняў попел, атрыманы пры спальванні дрэў, якія выраслі ўздоўж шашэйных дарог: такі попел утрымлівае шмат свінцу і іншых цяжкіх металаў.

Захоўваць попел трэба ў сухім выглядзе, напрыклад, у старой пасудзіне: у вёдрах, бочках. Гарачы попел трэба спачатку астудзіць на вуліцы. Попел, пакінуты пад дажджом, губляе калій і многа іншых карысных вартасцяў, на якія ён багаты.

Сабраць попелу многа заўсёды цяжка, а зменшыць яго расход можна, калі падсыпаць яго проста ў ямкі пры пасадцы раслін (памідораў, перцаў, агуркоў, бульбы), а не пасыпаць ім градку.

Попел на лёгкіх пясчаных глебах рэкамендуецца ўносіць толькі вясной, а на цяжкіх суглінiстых дапушчальна ўносіць і пры асеннім перакопванні агарода.

Попел ад арашальных адходаў больш карысны, чым попел ад спальвання драўніны. На агародзе можна спаліць бульбоўнік, агурочнік, бацвінне памідораў, гарбузоў, а таксама траву, салому. Калі ваш агарод знаходзіцца паблізу балота, то адтуль можна нанасіць чароту, асакі, сухой крапівы — гэта будзе вельмі карыснае ўгнаенне.

Абляпіха — крыніца даўгалецця

Яшчэ ў Старажытнай Грэцыі шырока выкарыстоўвалася кармленне хворых і шалудзівых коней лістамі абляпіхі. Пасля гэтага яны выглядалі адкормленымі, мелі здаровую бліскучую шкуру. Не выпадкова назва абляпіхі з лацінскай мовы азначае «конская ягада».

У Кітаі абляпіха стала надзвычай папулярнай культурай. Яе насенне высявалі з самалётаў, дзякуючы гэтаму ўсе схілы гор былі засеяны абляпіхай, яна засцерагае ад змыву ўрадлівай глебы, воднай і павятранай эрозіі. Рывок кітайцаў у вырошчванні абляпіхі супадае з іх эканамічным рыўком. Абляпіха стала стратэгічным аб'ектам. Кажуць, ваенныя ведамствы даўно выкарыстоўваюць абляпіхавы алей для засцярогі асобаў, звязаных з радыеактыўнымі матэрыяламі, а ў нашы дні ў Кітаі абляпіхаводства стала агульнанацыянальнай праграмай на варце здароўя.

Гэта цудадзейная расліна. Яна здольная паднімаць на ногі цяжкахворых. Вядома, што ў войску Аляксандра Македонскага адварамі яе пладоў і лісця вярталі ў строй воінаў і іх коней, якія выбіліся з сіл. Сёння ўрачы лечаць з дапамогай абляпіхі незлічоную колькасць захворванняў: парушэнне тлушчавага, вугляводнага і бялковага абмену, ішэмічную хваробу, гіпертанію, хваробу крыві, расстройствы эндакрыннай сістэмы, страўнікава-кішачныя захворванні, хваробы скуры і хваробы вачэй, запаленні суставаў, зніжэнне імунітэту, а таксама выкарыстоўваюць для барацьбы з заўчаснай старасцю.

Вы таксама вырашылі мець у садзе гэты «каштоўны дар прыроды»? Абляпіху лепш за ўсё садзіць рана вясной, да распускання пупышак, з адлегласцю паміж дрэвамі 1,5—2 м. Пры гэтым на некалькі жаночых раслін павінна прыпадаць хоць бы адна мужчынская.

Як жа адрозніць мужчынскае дрэва ад жаночага? У мужчынскіх раслін пупышкі вясной у 3—4 разы большыя, чым у жаночых. Таксама адрозніваюць дрэвы мужчынскія ад жаночых па наяўнасці або адсутнасці ягад. Летам на жаночых раслінах высяваюць ягады, а на мужчынскіх няма. Праўда, на мужчынскіх раслінах могуць з'яўляцца адзінкавыя ягады.

Абляпіха — святлолюбівая расліна. Таму пры вызначэнні месца пасадкі для яе ў першую чаргу трэба выбіраць толькі асветлены ўчастак, стараючыся выключыць усякае зацяненне. Карані расліны любяць вільгаць. Невыпадкова абляпіха любіць сяліцца ўздоўж ручаёў, рэк. Наземная частка абляпіхі — засухаўстойлівая. Але пераўвільгатненне, забалочаныя глебы непрыдатныя для яе.

Самыя лепшыя глебы для абляпіхі — лёгкія. Гэта супясчаныя і лёгка суглінiстыя глебы, якія прапускаюць паветра, багатыя на арганічныя рэчывы, умерана кіслотныя.

Абляпіха — марозаўстойлівая расліна. Ва ўмовах Беларусі частыя адлігі негатыўна ўплываюць на зімаўстойлівасць расліны. Асабліва адмоўна адбіваюцца рэзкія ваганні тэмпературы на пупышках мужчынскіх раслін, якія часта падмярзаюць.

Каранёвая сістэма абляпіхі таксама моцна пакутуе ад адліг. У цёплыя і снежныя зімы адбываецца выправанне каранёў.

Лепшым тэрмінам пасадкі абляпіхі лічыцца другая палова красавіка, як толькі злёгку падсохне глеба і можна будзе яе капаць лапатай. Часам практыкуюць пасадку ў другой палове кастрычніка.

ПРЫЛЁТ І АДЛЁТ МАРКІРУЕ ГОД

Свет і сусвет чалавека

У структуры беларускага народнага календара птушкам належыць важны гарманізуючы пачатак: яны сваім прылётам маркіруюць этапы веснавога абуджэння і разгортвання складанага цыкла земляробчых работ. Заціханне птушынага спеву і адлёт птушак у вырай былі знакамі згортвання, заканчэння цёплага летняга перыяду і падрыхтоўкі зямлі да чарговага этапу зімовага спачыну.

- Веснавое сонца і адпаведна першыя прыкметы пацяплення атаясамліваліся з **жаўранкамі**. Пасля жаваранкаў з'яўляюцца **пліскі**, затым на 10—12 тыдні ад Калядаў прылятаюць водныя птушкі — **дзікія качкі і гусі**... За імі — **буслы, жураўлі, кулікі, берасцянкі, дразды** і іншыя (праз 15 тыдняў ад Калядаў). Пазней — **перапёлкі, драчы, жоўны** і іншыя. Лічылася, што менавіта **кулік** прыносіў з-за мора само пацяпленне, а таксама ключы, якімі адмыкалася вада, замкнёная на зіму лёдам. Ён ускрываў рэкі і «нараджаў» вясёлыя ручаі.
- Пра тое, што прыйшла паўнапраўная вясна-ўладарка, абвяшчалі **ластаўкі**. Яны пачыналі рабіць гнёзды пад дахамі (пад «каньком») хат і тым самым прыносілі чалавеку (сям'і) прыемную навіну — хата ў гэтым годзе будзе поўніцца шчасцем і дабрабытам. Сапраўднай вясной лічылі той дзень, калі ўпершыню кукавала **зязюля**. Па назіраннях нашых продкаў, найчасцей гэта здаралася на Юр'я (на 17-м тыдні ад Калядаў).
- Завяршаў шматгалосы птушыны клін **салавей**. Яго прылёт адпавядаў пераходу вясны ў лета. А ўжо пачынаючы са Спаса птушкі пачыналі збірацца ў вырай. Распачынаўся зваротны адлік часу.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнемся!

Тата вельмі спяшаўся, калі расказваў сыну казку. Таму заяц душыўся, але жор калабка!

☺

— Мы забіраем вашу пральную машыну ў рамонт!
— Фіма, за табой прыйшлі!..

☺

Перш чым сказаць котцы, якая сядзіць пад крэслам, на якім сядзіць ваша жонка: «Паслухай, ды ты стала ўдвая таўсцейшая», пераканайцеся ў тым, што жонка ведае, што пад крэслам сядзіць котка.

☺

— Вы налева ад мужа ходзіце?
— Я не разумею, дзе лева, дзе права... Дзе канапа ёсць, туды і хаджу.

☺

Маскоўская мэрыя зацвердзіла план будаўніцтва апошняга, 27-га, кольца вакол Масквы. Кольца пройдзе праз Мурманск, Екацярынбург, Астрахань і вызваліць ад затораў асноўныя магістралі сталіцы.

☺

— Лёня! Дзі Капрыа! Сыходзь з баркаса!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 1793. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12